

大方广佛华严经

(八十卷：第二十九卷至第三十二卷)

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一八年四月

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
开经偈	- 1 -
大方广佛华严经卷第二十九	- 2 -
十回向品第二十五之七	- 2 -
补阙真言	- 21 -
举赞	- 21 -
举字母赞	- 21 -
华严字母	- 22 -
回向偈	- 23 -
大方广佛华严经卷第三十	- 24 -
十回向品第二十五之八	- 24 -
补阙真言	- 45 -
举赞	- 45 -
举字母赞	- 45 -
华严字母	- 46 -
回向偈	- 47 -
大方广佛华严经卷第三十一	- 48 -
十回向品第二十五之九	- 48 -
补阙真言	- 74 -
举赞	- 74 -
举字母赞	- 74 -
华严字母	- 75 -
回向偈	- 76 -
大方广佛华严经卷第三十二	- 77 -
十回向品第二十五之十	- 77 -
补阙真言	- 95 -
举赞	- 95 -
举字母赞	- 95 -
华严字母	- 96 -
回向偈	- 97 -

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì

开经偈

(一遍)

wú shàng shèn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持 愿解如来真实义

ná mó dà fāng guǎng fó huā yán jīng
南无大方广佛华严经 (合掌三称)

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì èr shí jiǔ
大方广佛华严经卷第二十九

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

shí huí xiàng pǐn dì èr shí wǔ zhī qī
十回向品第二十五之七

fó zǐ yún hé wéi pú sà mó hē sà děng suí shùn yī qiè
“佛子！云何为菩萨摩诃萨等随顺一切

zhòngshēng huí xiàng
众生回向？

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà suí suǒ jī jí yī qiè shàngēn
“佛子！此菩萨摩诃萨随所积集一切善根，

suǒ wèi xiǎoshàngēn dà shàngēn guǎngshàngēn duōshàngēn
所谓：小善根、大善根、广善根、多善根、

wú liàngshàngēn zhǒngzhǒngshàngēn wēichénshùshàngēn ā sēng
无量善根、种种善根、微尘数善根、阿僧

qí shàngēn wú biān jì shàngēn bù kě sī shàngēn bù kě liángshàn
祇善根、无边际善根、不可思善根、不可量善

gēn fó jìng jiè shàngēn fǎ jìng jiè shàngēn sēngjìng jiè shàngēn
根、佛境界善根、法境界善根、僧境界善根、

shàn zhī shí jìng jiè shàngēn yī qiè zhòngshēng jìng jiè shàngēn fāngbiàn
善知识境界善根、一切众生境界善根、方便

shànqiǎo jìng jiè shàngēn xiū zhūshàn xīn jìng jiè shàngēn nèi jìng jiè shàn
善巧境界善根、修诸善心境界善根、内境界善

gēn wài jìng jiè shàngēn wú biānzhù dào fǎ jìng jiè shàngēn qín xiū
根、外境界善根、无边助道法境界善根、勤修

yī qiè shěshàngēn lì shèng zhì jiū jìng chí jìng jiè shàngēn yī qiè shě
一切舍善根、立胜志究竟持净戒善根、一切舍

wú bú shòukānrěnshàngēn chángjīng jìn xīn wú tuì shàngēn yǐ dà fāng
无不受堪忍善根、常精进心无退善根、以大方

biàn rù wú liàngsānmèishàngēn yǐ zhì huì shàn guāncháshàngēn zhī yī
便入无量三昧善根、以智慧善观察善根、知一

qiè zhòngshēng xīn xíngchā bié shàngēn jí wú biāngōng dé shàngēn qín
切众生心行差别善根、集无边功德善根、勤

xiū xí pú sà yè xíngshàngēn pǔ fù yù yī qiè shì jiānshàngēn fó zǐ
修习菩萨业行善根，普覆育一切世间善根。佛子！
pú sà mó hē sà yú cǐ shàngēn xiū xíng ān zhù qù rù shèshòu jī jí
菩萨摩诃萨于此善根修行安住，趣入摄受，积集
bàn jù wù jiě xīn jìng kāi shì fā qǐ shí dé kānrěn xīn bì è
办具，悟解心净；开示发起时，得堪忍心，闭恶
qù mén shànshè zhūgēn wēi yí jù zú yuǎn lí diāndǎo zhèng
趣门；善摄诸根，威仪具足，远离颠倒，正
xíngyuánmǎn kānwéi yī qiè zhū fó fǎ qì néngzuò zhòngshēng fú dé
行圆满；堪为一切诸佛法器，能作众生福德
liángtián wéi fó suǒniàn zhǎng fó shàngēn zhù zhū fó yuàn xíngzhū
良田；为佛所念，长佛善根，住诸佛愿，行诸
fó yè xīn dé zì zài děngsān shì fó qù fó dào chǎng rù rú
佛业，心得自在，等三世佛；趣佛道场，入如
lái lì jù fó sè xiàng chāozhū shì jiān bú yào shēngtiān bù tān
来力，具佛色相，超诸世间；不乐生天，不贪
fù lè bù zhuó zhū xíng yī qiè shàngēn xī yǐ huí xiàng wéi zhū zhòng
富乐，不著诸行；一切善根悉以回向，为诸众
shēnggōng dé zhī zàng zhù jiū jìng dào pǔ fù yī qiè yú xū wàng dào
生功德之藏；住究竟道，普覆一切，于虚妄道
zhōng bá chū zhòngshēng lìng qí ān zhù yī qiè shàn fǎ biàn zhū jìng jiè
中拔出众生，令其安住一切善法，遍诸境界
wú duàn wú jìn kāi yī qiè zhì pú tí zhī mén jiàn lì zhì chuáng
无断无尽；开一切智菩提之门，建立智幢，
yán jìng dà dào pǔ néng shì xiàn yī qiè shì jiān lìng chú gòu rǎn xīn shàn
严净大道；普能示现一切世间，令除垢染，心善
tiáo fú shēng rú lái jiā jìng fó zhǒng xìng gōng dé jù zú zuò dà
调伏，生如来家，净佛种性；功德具足，作大
fú tián wéi shì suǒ yī ān lì zhòngshēng xián lìng qīng jìng cháng qín
福田，为世所依；安立众生咸令清净，常勤
xiū xí yī qiè shàngēn
修习一切善根。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ jìng zhì yuàn pú tí xīn lì xiū
“佛子！菩萨摩诃萨以净志愿菩提心力修

zhūshàngēn shí zuò shì niànyán cǐ zhūshàngēn shì pú tí xīn zhī
诸善根时，作是念言：‘此诸善根是菩提心之
suǒ jī jí shì pú tí xīn zhī suǒ sī wéi shì pú tí xīn zhī suǒ fā qǐ
所积集，是菩提心之所思惟，是菩提心之所发起，

shì pú tí xīn zhī suǒ zhì yào shì pú tí xīn zhī suǒ zēng yì jiē wèi lián
是菩提心之所志乐，是菩提心之所增益；皆为怜
mǐn yī qiè zhòngshēng jiē wèi qù qiú yī qiè zhǒng zhì jiē wèi chéng jiù
愍一切众生，皆为趣求一切种智，皆为成就
rú lái shí lì zuò shì niàn shí shàngēnzēng jìn yǒng bú tuì
如来十力。’作是念时，善根增进，永不退
zhuǎn
转。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù zuò shì niàn yuàn wǒ yǐ
“佛子！菩萨摩诃萨复作是念：‘愿我以
cǐ shàngēnguǒ bào jìn wèi lái jié xiū pú sà xíng xī yǐ huì shī yī
此善根果报，尽未来劫，修菩萨行，悉以惠施一
qiè zhòngshēng xī yǐ huí xiàng yī qiè zhòngshēng pǔ biàn wú yú
切众生，悉以回向一切众生，普遍无余。
yuàn lìng ā sēng qí shì jiè zhēn bǎo chōng mǎn ā sēng qí shì jiè yī fú
愿令阿僧祇世界珍宝充满，阿僧祇世界衣服
chōng mǎn ā sēng qí shì jiè miào xiāng chōng mǎn ā sēng qí shì jiè
充满，阿僧祇世界妙香充满，阿僧祇世界
zhuāng yán jù chōng mǎn ā sēng qí shì jiè wú liàng mó ní bǎo chōng
庄严具充满，阿僧祇世界无量摩尼宝充
mǎn ā sēng qí shì jiè miào huā chōng mǎn ā sēng qí shì jiè shàng wèi
满，阿僧祇世界妙华充满，阿僧祇世界上味
chōng mǎn ā sēng qí shì jiè cái huò chōng mǎn ā sēng qí shì jiè
充满，阿僧祇世界财货充满，阿僧祇世界
chuáng zuò chōng mǎn gài yǐ bǎo zhàng fū yǐ miào yī ā sēng
床座充满——盖以宝帐、敷以妙衣，阿僧
qí shì jiè zhǒng zhǒng zhuāng yán bǎo guān chōng mǎn jiǎ shǐ yī rén jìn
祇世界种种庄严宝冠充满。假使一人，尽
wèi lái jié cháng lái qiú suǒ yǐ cǐ děng wù ér huì shī zhī wèi céng
未来劫，常来求索，以此等物而惠施之，未曾
yàn juàn ér yǒu xiū xī rú yú yī rén yú yī qiè zhòngshēng xī yì rú
厌倦而有休息。如于一人，于一切众生悉亦如
shì fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì shī shí wú xū wěi xīn
是。’佛子！菩萨摩诃萨如是施时，无虚伪心，
wú xī wàng xīn wú míng yù xīn wú zhōng huǐ xīn wú rè nǎo xīn
无希望心，无名誉心，无中悔心，无热恼心，
dàn fā zhuān qiú yī qiè zhì dào xīn yī qiè xī shě xīn āi mǐn zhòng
但发专求一切智道心、一切悉舍心、哀愍众

shēng xīn jiàohuàchéngshú xīn jiē lìng ān zhù yī qiè zhì zhì xīn fó
生心、教化成熟心、皆令安住一切智智心。佛
zǐ pú sà mó hē sà yǐ zhūshàngēn rú shì huíxiàng jìn wèi lái jié
子！菩萨摩诃萨以诸善根如是回向，尽未来劫，
cháng xíng huì shī zhù yī qiè zhì zhì xīn¹
常行惠施，住一切智智心¹。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù zuò shì niàn wǒ wèi yī
“佛子！菩萨摩诃萨复作是念：‘我为一

zhòngshēng gù yù lìng ā sēng qí shì jiè bǎoxiàng chōngmǎn qī zhī
众生故，欲令阿僧祇世界宝象充满，七支
jù zú xìng jí tiáoshùn shàng lì jīn chuáng jīn wǎng mí fù zhǒng
具足，性极调顺，上立金幢，金网弥覆，种
zhǒng miào bǎo ér wéi zhuāng yán yǐ yòng bù shī yuàn lìng ā sēng qí
种妙宝而为庄严，以用布施；愿令阿僧祇
shì jiè bǎo mǎ chōngmǎn rú lóng mǎ wáng zhǒng zhǒng zhòng bǎo zhuāng
世界宝马充满，如龙马王，种种众宝庄
yán zhī jù ér yán shì zhī chí yòng bù shī yuàn lìng ā sēng qí shì jiè
严之具而严饰之，持用布施；愿令阿僧祇世界
jī nǚ chōngmǎn xī néng fū zòu zhǒng zhǒng miào yīn chí yòng bù shī
妓女充满，悉能敷奏种种妙音，持用布施；
yuàn lìng ā sēng qí shì jiè nán nǚ chōngmǎn chí yòng bù shī yuàn lìng
愿令阿僧祇世界男女充满，持用布施；愿令
ā sēng qí shì jiè jǐ shēn chōngmǎn fā pú tí xīn ér yòng bù shī
阿僧祇世界己身充满，发菩提心而用布施；
yuàn lìng ā sēng qí shì jiè jǐ tóu chōngmǎn qǐ bú fàng yì xīn ér yòng
愿令阿僧祇世界己头充满，起不放逸心而用
bù shī yuàn lìng ā sēng qí shì jiè jǐ yǎn chōngmǎn ér yòng bù shī
布施；愿令阿僧祇世界己眼充满，而用布施；
yuàn lìng ā sēng qí shì jiè jǐ shēn xuè ròu jí yǐ gǔ suǐ chōngmǎn qí
愿令阿僧祇世界己身血肉及以骨髓充满其
zhōng xīn wú gù liàn chí yòng bù shī yuàn lìng ā sēng qí shì jiè zì
中，心无顾恋，持用布施；愿令阿僧祇世界自
zài wáng wèi chōngmǎn qí zhōng chí yòng bù shī yuàn lìng ā sēng qí
在王位充满其中，持用布施；愿令阿僧祇
shì jiè nú pú zuò shǐ chōngmǎn qí zhōng chí yòng bù shī pú sà
世界奴仆作使充满其中，持用布施。’ 菩萨

¹ 大正藏：常行惠施。

mó hē sà yǐ rú shì děngzhǒngzhǒngzhū wù jìn wèi lái jié ān zhù
摩诃萨以如是等种种诸物，尽未来劫，安住
guǎng dà yī qiè shī xīn shī yī zhòngshēng rú yī zhòngshēng jìn
广大一切施心，施一众生；如一众生，尽
zhòngshēng jiè yī qiè zhòngshēng jiē rú shì shī
众生界一切众生皆如是施。

fó zǐ pú sà mó hē sà yú yī shì jiè jìn wèi lái jié
“佛子！菩萨摩诃萨于一世界，尽未来劫，

xiū pú sà xíng yǐ shì děng wù shī yī zhòngshēng rú shì jǐ shī yī qiè
修菩萨行，以是等物施一众生，如是给施一切
zhòngshēng jiē lìng mǎn zú rú yú yī shì jiè yú jìn xū kōng biàn
众生，皆令满足；如于一世界，于尽虚空遍

fǎ jiè yī qiè shì jiè zhōng xī yì rú shì dà bēi pǔ fù zhōng wú jiàn
法界一切世界中悉亦如是，大悲普覆，终无间

xī pǔ jiā āi mǐn suí qí suǒ xū gòng jǐ gòng yǎng bú lìng shī xíng
息，普加哀愍，随其所须供给供养，不令施行

yù yuán ér xī nǎi zhì bù yú yī tán zhǐ qǐngshēng pí juàn xīn fó zǐ
遇缘而息，乃至不于一弹指顷生疲倦心。佛子！

pú sà mó hē sà rú shì shī shí shēng yú cǐ xīn suǒ wèi wú zhuó
菩萨摩诃萨如是施时，生于此心，所谓：无著

xīn wú fù xīn jiě tuō xīn dà lì xīn shènshēn xīn shànshè
心、无缚心、解脱心、大力心、甚深心、善摄

xīn wú zhí xīn wú shòuzhě xīn shàntiáo fú xīn bù sǎnluàn xīn
心、无执心、无寿者心、善调伏心、不散乱心、

bú wàng jì xīn jù zhǒngzhǒng bǎoxìng xīn bù qiú guǒ bào xīn liǎo
不妄计心、具种种宝性心、不求果报心、了

dá yī qiè fǎ xīn zhù dà huí xiàng xīn shàn jué zhū yì xīn lìng yī
达一切法心、住大回向心、善决诸义心、令一

qiè zhòngshēng zhù wú shàng zhì xīn shēng dà fǎ guāng míng xīn rù yī
切众生住无上智心、生大法光明心、入一

qiè zhì zhì xīn
切智智心。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ suǒ jí shàngēn yú niànniàn
“佛子！菩萨摩诃萨以所集善根，于念念

zhōng rú shì huí xiàng suǒ wèi yuàn yī qiè zhòngshēng cái bǎo fēng zú
中如是回向，所谓：‘愿一切众生财宝丰足，

wú suǒ fá shǎo yuàn yī qiè zhòngshēng chéng jiù wú jìn dà gōng dé zàng
无所乏少；愿一切众生成就无尽大功德藏；

yuàn yī qièzhòngshēng jù zú yī qiè ān wěnkuài lè yuàn yī qièzhòng
愿一切众生具足一切安隐快乐；愿一切众
shēngzēngzhǎng pú sà mó hē sà yè yuàn yī qièzhòngshēngchéngmǎn
生增长菩萨摩诃萨业；愿一切众生成满
wú liàng dì yī shèng fǎ yuàn yī qièzhòngshēng dé bú tuì zhuǎn yī qiè
无量第一胜法；愿一切众生得不退转一切
zhì shèng yuàn yī qièzhòngshēng pǔ jiàn shí fāng yī qiè zhū fó yuàn yī
智乘；愿一切众生普见十方一切诸佛；愿一
qièzhòngshēng yǒng lí shì jiān zhū huò chéng ǒu yuàn yī qièzhòngshēng
切众生永离世间诸惑尘垢；愿一切众生
jiē dé qīng jìng píngděng zhī xīn yuàn yī qièzhòngshēng lí zhū nàncù
皆得清净平等之心；愿一切众生离诸难处，
dé yī qiè zhì
得一切智。’

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí fā huān xǐ
“佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，发欢喜
xīn wèi lìng yī qièzhòngshēng dé lì yì ān lè gù wèi lìng yī qiè
心；为令一切众生得利益安乐故；为令一切
zhòngshēng dé píngděng xīn gù wèi lìng yī qièzhòngshēngzhù néngshě xīn
众生得平等心故；为令一切众生住能舍心
gù wèi lìng yī qièzhòngshēngzhù yī qiè shī xīn gù wèi lìng yī qiè
故；为令一切众生住一切施心故；为令一切
zhòngshēngzhù huān xǐ shī xīn gù wèi lìng yī qièzhòngshēngzhù yǒng lí
众生住欢喜施心故；为令一切众生住永离
pín qióng shī xīn gù wèi lìng yī qièzhòngshēngzhù yī qiè cái bǎo shī xīn
贫穷施心故；为令一切众生住一切财宝施心
gù wèi lìng yī qièzhòngshēngzhù wú shù cái bǎo shī xīn gù wèi lìng yī
故；为令一切众生住无数财宝施心故；为令一
qièzhòngshēngzhù pǔ shī wú liàng shī yī qiè shī xīn gù wèi lìng yī
切众生住普施、无量施、一切施心故；为令一
qièzhòngshēngzhù jìn wèi lái jié wú duàn shī xīn gù wèi lìng yī qièzhòng
切众生住尽未来劫无断施心故；为令一切众
shēngzhù yī qiè xī shě wú huǐ wú nǎo shī xīn gù wèi lìng yī qièzhòng
生住一切悉舍无悔无恼施心故；为令一切众
shēngzhù xī shě yī qiè zī shēng zhī wù shī xīn gù wèi lìng yī qièzhòng
生住悉舍一切资生之物施心故；为令一切众
shēngzhù suí shùn shī xīn gù wèi lìng yī qièzhòngshēngzhù shè qǔ shī xīn
生住随顺施心故；为令一切众生住摄取施心

gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù guǎng dà shī xīn gù wèi lìng yī qiè
故；为令一切众 生住广大施心故；为令一切
zhòngshēngzhù shě wú liàngzhuāngyán jù gòngyǎng shī xīn gù wèi lìng yī
众 生住舍无量 庄严具供养施心故；为令一
qiè zhòngshēngzhù wú zhuó shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù píng
切众 生住无著施心故；为令一切众 生住平
děng shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù rú jīn gāng jí dà lì shī
等施心故；为令一切众 生住如金刚极大力施
xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù rú rì guāng míng shī xīn gù wèi
心故；为令一切众 生住如日光明施心故；为
lìng yī qiè zhòngshēngzhù shè rú lái zhì shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòng
令一切众 生住摄如来智施心故；为令一切众
shēngshàngēnjuànshǔ jù zú gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshàngēn zhì
生 善根眷属具足故；为令一切众 生 善根智
huì chángxiàn zài qián gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé bù kě huàijìng
慧常现在前故；为令一切众 生得不可坏净
xīn yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng jiù zuì shèngqīngjìng
心圆满故；为令一切众 生成就最胜清净
shàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yú fán nǎoshuìmiánzhōng dé jué
善根故；为令一切众 生于烦恼睡眠中得觉
wù gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé píngděng zhì huì jìnggōng dé gù
悟故；为令一切众 生得平等智慧净功德故；
wèi lìng yī qiè zhòngshēnggōng dé yuánmǎn wú néng huàizhě gù wèi lìng
为令一切众 生功德圆满无能坏者故；为令
yī qiè zhòngshēng jù zú qīngjìng bú dòng sān mèi gù wèi lìng yī qiè zhòng
一切众 生具足清净不动三昧故；为令一切众
shēngzhù bù kě huài yī qiè zhì zhì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng
生住不可坏一切智智故；为令一切众 生成
mǎn pú sà wú liàngqīngjìng shéntōngxíng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xiū
满菩萨无量清净神通行故；为令一切众 生修
jí wú zhuóshàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngniàn qù lái jīn
集无著善根故；为令一切众 生念去、来、今
yī qiè zhū fó xīn qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchūshēngqīngjìng
一切诸佛心清净故；为令一切众 生出生清净
shèngshàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngmièchú yī qiè mó suǒ zuò yè
胜善根故；为令一切众 生灭除一切魔所作业
zhàngdào fǎ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng jù zú wú ài qīngjìng píng
障道法故；为令一切众 生具足无碍清净平

děnggōng dé fǎ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ guǎng dà xīn cháng
等功德法故；为令一切众生以广大心常
niànzhū fó wú xiè fèi gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngcháng jìn zhū fó qín
念诸佛无懈废故；为令一切众生常近诸佛勤
gòngyǎng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngguǎng kāi yī qiè zhūshàngēnmén
供养故；为令一切众生广开一切诸善根门，
pǔ néngyuánmǎn bái jìng fǎ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng wú liàng xīn
普能圆满白净法故；为令一切众生无量心、
guǎng dà xīn zuì shèng xīn xī qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
广大心、最胜心悉清净故；为令一切众生
chéng jiù qīngjìng děng shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngfèng chí zhū
成就清净等施心故；为令一切众生奉持诸
fó shī bō luó mì děngqīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé dà kān
佛尸波罗蜜等清净故；为令一切众生得大堪
rěn bō luó mì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù jīng jìn bō luó mì cháng
忍波罗蜜故；为令一切众生住精进波罗蜜常
wú xiè gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù wú liàngdìng néng qǐ zhǒng
无懈故；为令一切众生住无量定，能起种
zhǒngshéntōng zhì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé zhī yī qiè fǎ wú tǐ
种神通智故；为令一切众生得知一切法无体
xìng bō rě bō luó mì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngyuánmǎn wú biān jìng
性般若波罗蜜故；为令一切众生圆满无边净
fǎ jiè gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéngmǎn yī qiè shéntōngqīngjìng
法界故；为令一切众生成满一切神通清净
shàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù píngděngxíng jī jí shàn fǎ
善根故；为令一切众生住平等行，积集善法
xī yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshàn rù yī qiè zhū fó jìng jiè
悉圆满故；为令一切众生善入一切诸佛境界
xī zhōubiàn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshēn kǒu yì yè pǔ qīng
悉周遍故；为令一切众生身、口、意业普清
jìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshàn yè guǒbào pǔ qīngjìng gù wèi lìng
净故；为令一切众生善业果报普清净故；为令
yī qiè zhòngshēngliǎo dá zhū fǎ pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòng
一切众生了达诸法普清净故；为令一切众
shēngliǎo dá shí yì pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xiū zhū
生了达实义普清净故；为令一切众生修诸
shèngxíng pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng jiù yī qiè pú
胜行普清净故；为令一切众生成就一切菩

sà dà yuàn pǔ qīng jìng gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng zhèng dé yī qiè
萨大愿普清净故；为令一切众生证得一切
gōng dé zhì huì pǔ qīng jìng gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng chéng jiù yī
功德智慧普清净故；为令一切众生成就一
qiè tóng tǐ shàngēn huí xiàng chū shēng yī qiè zhì shèng pǔ yuán mǎn gù
切同体善根，回向出生一切智乘普圆满故；
wèi lìng yī qiè zhòng shēng yán jìng yī qiè zhū fó guó tǔ pǔ yuán mǎn gù
为令一切众生严净一切诸佛国土普圆满故；
wèi lìng yī qiè zhòng shēng jiàn yī qiè fó ér wú suǒ zhuó pǔ yuán mǎn gù
为令一切众生见一切佛而无所著普圆满故；
wèi lìng yī qiè zhòng shēng jù zhū xiàng hǎo gōng dé zhuāng yán pǔ yuán
为令一切众生具诸相好，功德庄严普圆
mǎn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng dé liù shí zhǒng yīn shēng fā yán
满故；为令一切众生得六十种音声，发言
chéng dì jiē kě xìn shòu bǎi qiān zhǒng fǎ ér yǐ zhuāng yán rú lái
诚谛，皆可信受，百千种法而以庄严，如来
wú ài gōng dé miào yīn xī yuán mǎn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng chéng
无碍功德妙音悉圆满故；为令一切众生成
jiù shí lì zhuāng yán wú ài píng děng xīn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng
就十力庄严无碍平等心故；为令一切众生
dé yī qiè fó wú jìn fǎ míng yī qiè biàn cái pǔ yuán mǎn gù wèi lìng
得一切佛无尽法明，一切辩才普圆满故；为令
yī qiè zhòng shēng dé wú shàng wú wèi rén zhōng zhī xióng shī zǐ hóu gù
一切众生得无上无畏人中之雄狮子吼故；
wèi lìng yī qiè zhòng shēng dé yī qiè zhì zhuàn bú tuì zhuǎn wú jìn fǎ
为令一切众生得一切智，转不退转无尽法
lún gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng liǎo yī qiè fǎ kāi shì yǎn shuō pǔ
轮故；为令一切众生了一切法，开示演说普
yuán mǎn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng yǐ shí xiū xí qīng jìng shàn fǎ pǔ
圆满故；为令一切众生以时修习清净善法普
yuán mǎn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng chéng jiù dǎo shī wú shàng fǎ bǎo
圆满故；为令一切众生成就导师无上法宝
děng qīng jìng gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng yú yī zhuāng yán wú liàng
等清净故；为令一切众生于一庄严、无量
zhuāng yán dà zhuāng yán zhū fó zhuāng yán pǔ yuán mǎn gù wèi lìng
庄严、大庄严、诸佛庄严普圆满故；为令
yī qiè zhòng shēng děng rù sān shì suǒ yǒu jìng jiè xī zhōu biàn gù wèi lìng
一切众生等入三世所有境界悉周遍故；为令

yī qiè zhòng shēng xī néng wǎng yì yī qiè fó chà tīng shòu zhèng fǎ wú
一切众 生悉能往诣一切佛刹，听受正法无
bú biàn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng zhì huì lì yì wéi shì suǒ zōng yǔ
不遍故；为令一切众 生智慧利益为世所宗与
fó děng gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng yī yī qiè zhì zhī yī qiè fǎ pǔ
佛等故；为令一切众 生以一切智知一切法普
yuán mǎn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng xíng bú dòng yè dé wú ài guǒ
圆 满故；为令一切众 生行不动业，得无碍果
pǔ yuán mǎn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng suǒ yǒu zhū gēn xián dé shén tōng
普圆 满故；为令一切众 生所有诸根咸得神通，
néng zhī yī qiè zhòng shēng gēn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng dé wú chā
能知一切众 生根故；为令一切众 生得无差
bié píng děng zhì huì yú yī xiàng fǎ pǔ qīng jìng gù wèi lìng yī qiè zhòng
别平 等智慧，于一相法普清净故；为令一切众
shēng yǔ lǐ wú wéi yī qiè shàn gēn xī jù zú gù wèi lìng yī qiè zhòng
生 与理无违，一切善根悉具足故；为令一切众
shēng yú yī qiè pú sà zì zài shén tōng xī míng dá gù wèi lìng yī qiè
生 于一切菩萨自在神通悉明达故；为令一切
zhòng shēng dé yī qiè fó wú jìn gōng dé ruò fú ruò zhì xī píng děng gù
众 生得一切佛无尽功德，若福若智悉平 等故；
wèi lìng yī qiè zhòng shēng fā pú tí xīn jiě yī qiè fǎ píng děng yī xiàng
为令一切众 生发菩提心，解一切法平 等一相
wú yí quē gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng liǎo dá zhèng fǎ wéi shì zuì
无遗缺故；为令一切众 生了达正法，为世最
shàng fú dé tián gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng chéng jiù píng děng qīng jìng
上 福德田故；为令一切众 生成就平 等清静
dà bēi wéi zhū shī zhě dà lì tián gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng jiān gù
大悲，为诸施者大力田故；为令一切众 生坚固
dì yī wú néng jǔ huài gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng jiàn bì méng yì wú
第一无能沮坏故；为令一切众 生见必蒙益无
néng cuī fú gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng chéng mǎn zuì shèng píng děng
能摧伏故；为令一切众 生成满最胜平 等
xīn gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng shàn néng liǎo dá yī qiè zhū fǎ dé dà
心故；为令一切众 生善能了达一切诸法得大
wú wèi gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng fàng yī guāng míng pǔ zhào shí fāng
无畏故；为令一切众 生放一光 明普照十方
yī qiè shì jiè gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng pǔ xiū yī qiè pú sà jīng jìn
一切世界故；为令一切众 生普修一切菩萨精进

xíng wú xiè tuì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ yī xíngyuàn pǔ mǎn yī
行无懈退故；为令一切众生以一行愿普满一
qiè zhū xíngyuàn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ yī miào yīn pǔ shǐ wén
切诸行愿故；为令一切众生以一妙音普使闻
zhě jiē dé jiě gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xī néng jù zú yī qiè pú
者皆得解故；为令一切众生悉能具足一切菩
sà qīng jìng xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ dé zhí yù zhū shàn zhī
萨清净心故；为令一切众生普得值遇诸善知
shí xián chéng shì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xiū pú sà xíng tiáo fú
识咸承事故；为令一切众生修菩萨行，调伏
zhòngshēng bù xiū xī gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ miào biàn cái jù
众生不休息故；为令一切众生以妙辩才具
yī qiè yīn suí jī guǎng yǎn wú duàn jìn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
一切音，随机广演无断尽故；为令一切众生
néng yǐ yī xīn zhī yī qiè xīn yǐ yī qiè shàngēnděng huí xiàng gù wèi
能以一心知一切心，以一切善根等回向故；为
lìng yī qiè zhòngshēng cháng yào jí jí yī qiè shàngēn ān lì zhòng
令一切众生常乐积集一切善根，安立众
shēng yú jìng zhì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé yī qiè zhì fú dé zhì
生于净智故；为令一切众生得一切智、福德智
huì qīng jìng shēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng shàn zhī yī qiè zhòng
慧、清净身故；为令一切众生善知一切众
shēng shàngēn guān chá huí xiàng pǔ chéng jiù gù wèi lìng yī qiè zhòng
生善根，观察回向普成就故；为令一切众
shēng dé yī qiè zhì chéngděngzhèngjué pǔ yuánmǎn gù wèi lìng yī
生得一切智，成等正觉普圆满故；为令一
qiè zhòngshēng dé jù zú shéntōng zhì yú yī chù chūxīng yī qiè zhū chù
切众生得具足神通智，于一处出兴，一切诸处
jiē chūxīng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé pǔ zhuāngyán zhì yán jìng
皆出兴故；为令一切众生得普庄严智，严净
yī zhòng huì yī qiè zhòng huì jiē yán jìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
一众会，一切众会皆严净故；为令一切众生
yú yī fó guó tǔ pǔ jiàn yī qiè fó guó tǔ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
于一佛国土普见一切佛国土故；为令一切众生
yǐ yī qiè zhuāngyán jù bù kě shuō zhuāngyán jù wú liàng zhuāngyán
以一切庄严具、不可说庄严具、无量庄严
jù wú jìn zhuāngyán jù zhuāngyán yī qiè zhū fó guó tǔ pǔ zhōu biàn
具、无尽庄严具，庄严一切诸佛国土普周遍

gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng yú yī qiè fǎ xī néng jué liǎo shēn shēn yì
故；为令一切众 生于一切法悉能决了甚深义

gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng dé zhū rú lái zuì shàng dì yī zì zài shén
故；为令一切众 生得诸如来最上第一自在神

tōng gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng dé fēi yī fēi yì yī qiè gōng dé zì
通故；为令一切众 生得非一非异一切功德自

zài shén tōng gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng jù zú yī qiè píng děng shàn
在神通故；为令一切众 生具足一切平等善

gēn pǔ wèi zhū fó guàn qí dǐng gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng xī dé
根，普为诸佛灌其顶故；为令一切众 生悉得

chéng mǎn qīng jìng zhì shēn yú zhū yǒu zhōng zuì zūn shèng gù
成满清净智身，于诸有中 最尊胜故。

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì bēi mǐn lì yì ān lè yī
“佛子！菩萨摩诃萨如是悲愍利益安乐一

qiè zhòng shēng xián lìng qīng jìng yuǎn lí qiān jí shòu shèng miào lè
切众 生，咸令清净，远离悭嫉，受胜妙乐

2 jù dà wēi dé shēng dà xìn jiě yǒng lí chēn huì jí zhū yì zhuó
，具大威德，生大信解，永离瞋恚及诸翳浊。

qí xīn qīng jìng zhì zhí róu ruǎn wú yǒu chǎn qū mí huò yú chī
其心清净，质直柔软，无有谄曲、迷惑、愚痴，

xíng chū lí xíng jiān gù bú huài píng děng zhī xīn yǒng wú tuì zhuǎn bái jìng
行出离行，坚固不坏平等之心永无退转，白净

fǎ lì jù zú chéng jiù wú nǎo wú shī shàn qiǎo huí xiàng cháng xiū
法力具足成就，无恼无失，善巧回向；常修

zhèng xíng tiáo fú zhòng shēng miè chú yī qiè zhū bú shàn yè xiū xíng kǔ
正行调伏众 生，灭除一切诸不善业，修行苦

xíng yī qiè shàn gēn yòu quàn zhòng shēng lìng qí xiū xí pǔ wèi hán shí
行一切善根；又劝众 生令其修习，普为含识

jù shòu zhòng kǔ yǐ dà zhì yǎn guān zhū shàn gēn zhī qí xī yǐ zhì huì
具受众 苦，以大智眼观诸善根，知其悉以智慧

wéi xìng fāng biàn huí xiàng yī qiè zhòng shēng wèi lìng yī qiè zhòng shēng
为性，方便回向一切众 生。为令一切众 生

xī dé ān zhù yī qiè qīng jìng gōng dé chù gù wèi lìng yī qiè zhòng shēng
悉得安住一切清净功德处故；为令一切众 生

xī néng shè shòu yī qiè shàn gēn zhī zhū gōng dé xìng jí yì gù wèi lìng
悉能摄受一切善根，知诸功德性及义故；为令

² 大正藏：生

yī qiè zhòngshēng pǔ jìng yī qiè zhūshàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòng
一切众 生 普净一切诸善根故；为令一切众
shēng yú fú tián jìng jiè zhōngzhòngzhūshàn fǎ xīn wú huǐ gù wèi lìng yī
生于福田境界中 种 诸善法心无悔故；为令一
qiè zhòngshēng pǔ néngshèshòu yī qiè zhòngshēng yī yī jiē lìng qù yī
切众 生 普能摄受一切众 生，一一皆令趣一
qiè zhì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ shè yī qiè suǒyǒushàngēn yī
切智故；为令一切众 生 普摄一切所有善根，一
yī jiē yǔ píngděng huí xiàng ér xiāngyīng gù yòu yǐ zhūshàngēn rú shì
一皆与平等回向而相应故。又以诸善根如是
huíxiàng suǒwèi yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng ān wěn yuàn yī
回向，所谓：‘愿一切众 生 究竟安隐，愿一
qiè zhòngshēng jiū jìng qīngjìng yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng ān lè
切众 生 究竟清静，愿一切众 生 究竟安乐，
yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng jiě tuō yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng píng
愿一切众 生 究竟解脱，愿一切众 生 究竟平
děng yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng liǎo dá yuàn yī qiè zhòngshēng jiū
等，愿一切众 生 究竟了达，愿一切众 生 究
jìng ān zhù zhū bái jìng fǎ yuàn yī qiè zhòngshēng dé wú ài yǎn yuàn
竟安住诸白净法，愿一切众 生 得无碍眼，愿
yī qiè zhòngshēng shàn tiáo qí xīn yuàn yī qiè zhòngshēng jù zú shí lì
一切众 生 善调其心，愿一切众 生 具足十力
tiáo fú zhòngshēng
调伏众 生。’

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huíxiàng shí bù zhuó yè
“佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，不著业，
bù zhuóbào bù zhuóshēn bù zhuó wù bù zhuóchà bù zhuófāng
不著报，不著身，不著物，不著刹，不著方，
bù zhuózhòngshēng bù zhuó wú zhòngshēng bù zhuó yī qiè fǎ bù
不著众 生，不著无众 生，不著一切法，不
zhuó wú yī qiè fǎ fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huíxiàng shí
著无一切法。佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，
yǐ cǐ shàngēn pǔ shī shì jiān yuàn yī qiè zhòngshēng chéng mǎn fó
以此善根普施世间：‘愿一切众 生 成满佛
zhì dé qīngjìng xīn zhì huì míngliǎo nèi xīn jì jìng wàiyuán bú
智，得清静心，智慧明了，内心寂静，外缘不
dòng zēngzhǎngchéng jiù sān shì fó zhǒng
动，增长成就三世佛种。’

fó zǐ pú sà mó hē sà xiū xíng rú shì huí xiàng zhī shí
“佛子！ 菩萨摩诃萨修行如是回向之时，
chāochū yī qiè wú néng guò zhě yī qiè shì jiān suǒ yǒu yán cí xī gòng
超 出 一 切 ， 无 能 过 者 ， 一 切 世 间 所 有 言 词³ 悉 共
chēng zàn yì bù kě jìn pǔ xiū yī qiè pú sà zhū xíng xī néng wǎng yì
称 赞 亦 不 可 尽 ； 普 修 一 切 菩 萨 诸 行 ， 悉 能 往 诣
yī qiè fó tǔ pǔ jiàn zhū fó wú suǒ zhàng ài yòu néng pǔ jiàn yī qiè
一 切 佛 土 ， 普 见 诸 佛 无 所 障 碍 ； 又 能 普 见 一 切
shì jiè pú sà suǒ xíng yǐ shàn fāng biàn wèi zhū zhòng shēng fēn bié zhū
世 界 菩 萨 所 行 ， 以 善 方 便 ， 为 诸 众 生 分 别 诸
fǎ shèn shēn jù yì dé tuó luó ní yǎn shuō miào fǎ jìn wèi lái jié wú
法 甚 深 句 义 ， 得 陀 罗 尼 演 说 妙 法 ， 尽 未 来 劫 无
yǒu duàn jué wèi zhòng shēng gù niàn niàn yú bù kě shuō bù kě shuō shì
有 断 绝 ； 为 众 生 故 ， 念 念 于 不 可 说 不 可 说 世
jiè yóu rú yǐng xiàng pǔ xiàn qí shēn gòng yǎng zhū fó niàn niàn yán
界 ， 犹 如 影 像 ， 普 现 其 身 ， 供 养 诸 佛 ； 念 念 严
jìng bù kě shuō bù kě shuō zhū fó guó tǔ xī lìng zhōu biàn xiū xíng yán
净 不 可 说 不 可 说 诸 佛 国 土 ， 悉 令 周 遍 ， 修 行 严
jìng fó chà zhì huì ér wú yàn zú niàn niàn lìng bù kě shuō bù kě shuō bǎi
净 佛 刹 智 慧 而 无 厌 足 ； 念 念 令 不 可 说 不 可 说 百
qiān yì nà yóu tā zhòng shēng qīng jìng chéng jiù píng děng mǎn zú
千 亿 那 由 他 众 生 ， 清 净 成 就 ， 平 等 满 足 ；
yú bǐ yī qiè zhū guó tǔ zhōng qín xiū yī qiè zhū bō luó mì shè qǔ
于 彼 一 切 诸 国 土 中 ， 勤 修 一 切 诸 波 罗 蜜 ， 摄 取
zhòng shēng chéng jiù jìng yè dé wú ài ěr yú bù kě shuō bù kě
众 生 ， 成 就 净 业 ； 得 无 碍 耳 ， 于 不 可 说 不 可
shuō zhū fó shì jiè yī yī rú lái suǒ zhuàn fǎ lún tīng wén shòu chí
说 诸 佛 世 界 ， 一 一 如 来 所 转 法 轮 ， 听 闻 受 持 ，
jīng qín xiū xí bù shēng yī niàn shě lí zhī xīn zhù wú suǒ dé wú
精 勤 修 习 ， 不 生 一 念 舍 离 之 心 ； 住 无 所 得 、 无
yī zhǐ wú zuò wú zhuó pú sà shéntōng yú yī chà nà yī tán zhǐ
依 止 、 无 作 、 无 著 菩 萨 神 通 ， 于 一 刹 那 一 弹 指
qǐng fēn shēn pǔ yì bù kě shuō zhū fó shì jiè yǔ zhū pú sà děng tóng
顷 ， 分 身 普 诣 不 可 说 诸 佛 世 界 ， 与 诸 菩 萨 等 同
yī jiàn
一 见 。

³ 大正藏：辞（后同）

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì xiū xí pú sà xíng shí
“佛子！菩萨摩诃萨如是修习菩萨行时，

shàngnéngchéngmǎn wú liàng bù kě shuō bù kě shuō qīng jìng gōng dé yì
尚能成满无量不可说不可说清净功德，忆
niàn chēng zàn suǒ bù néng jìn kuàng fù dé chéng wú shàng pú tí yī
念称赞所不能尽，况复得成无上菩提，一
qiè fó chà píng děng qīng jìng yī qiè zhòng shēng píng děng qīng jìng yī qiè
切佛刹平等清净，一切众生平等清净，一切
shēn píng děng qīng jìng yī qiè gēn píng děng qīng jìng yī qiè yè guǒ píng
身平等清净，一切根平等清净，一切业果平
děng qīng jìng yī qiè zhòng huì dào chǎng píng děng qīng jìng yī qiè yuán
等清净，一切众会道场平等清净，一切圆
mǎn xíng píng děng qīng jìng yī qiè fǎ fāng biàn zhì píng děng qīng jìng yī
满行平等清净，一切法方便智平等清净，一
qiè rú lái zhū yuàn huí xiàng píng děng qīng jìng yī qiè zhū fó shén tōng jìng
切如来诸愿回向平等清净，一切诸佛神通境
jiè píng děng qīng jìng
界平等清净。

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí dé yī qiè
“佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，得一切

gōng dé qīng jìng huān xǐ fǎ mén wú liàng gōng dé yuán mǎn zhuāng yán
功德清净欢喜法门，无量功德圆满庄严。
rú shì huí xiàng shí zhòng shēng bù wéi yī qiè chà chà bù wéi yī qiè
如是回向时，众生不违一切刹，刹不违一切
zhòng shēng chà zhòng shēng bù wéi yè yè bù wéi chà zhòng shēng sī
众生；刹众生不违业，业不违刹众生；思
bù wéi xīn xīn bù wéi sī sī xīn bù wéi jìng jiè jìng jiè bù wéi
不违心，心不违思；思、心不违境界，境界不违
sī xīn yè bù wéi bào bào bù wéi yè yè bù wéi yè dào yè
思、心；业不违报，报不违业；业不违业道，业
dào bù wéi yè fǎ xìng bù wéi xiàng fǎ xiàng bù wéi xìng fǎ shēng bù
道不违业；法性不违相，法相不违性；法生不
wéi xìng fǎ xìng bù wéi shēng chà píng děng bù wéi zhòng shēng píng děng
违性，法性不违生；刹平等不违众生平等，
zhòng shēng píng děng bù wéi chà píng děng yī qiè zhòng shēng píng děng bù
众生平等不违刹平等；一切众生平等不
wéi yī qiè fǎ píng děng yī qiè fǎ píng děng bù wéi yī qiè zhòng shēng
违一切法平等，一切法平等不违一切众生

píngděng lí yù jì píngděng bù wéi yī qiè zhòngshēng ān zhù píngděng
平等；离欲际平等不违一切众生安住平等，
yī qiè zhòngshēng ān zhù píngděng bù wéi lí yù jì píngděng guò qù bù
一切众生安住平等不违离欲际平等；过去不
wéi wèi lái wèi lái bù wéi guò qù guò qù wèi lái bù wéi xiàn zài
违未来，未来不违过去；过去、未来不违现在，
xiàn zài bù wéi guò qù wèi lái shì píngděng bù wéi fó píngděng fó
现在不违过去、未来；世平等不违佛平等，佛
píngděng bù wéi shì píngděng pú sà xíng bù wéi yī qiè zhì yī qiè zhì
平等不违世平等；菩萨行不违一切智，一切智
bù wéi pú sà xíng
不违菩萨行。

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí dé yè píng
“佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，得业平
děng dé bào píngděng dé shēn píngděng dé fāng biàn píngděng dé
等，得报平等，得身平等，得方便平等，得
yuàn píngděng dé yī qiè zhòngshēng píngděng dé yī qiè chà píngděng
愿平等，得一切众生平等，得一切刹平等，
dé yī qiè xíng píngděng dé yī qiè zhì píngděng dé sān shì zhū fó píng
得一切行平等，得一切智平等，得三世诸佛平
děng dé chéng shì yī qiè zhū fó dé gòng yǎng yī qiè pú sà dé
等；得承事一切诸佛，得供养一切菩萨，得
zhòng yī qiè shàn gēn dé mǎn yī qiè dà yuàn dé jiào huà yī qiè zhòng
种一切善根，得满一切大愿，得教化一切众
shēng dé liǎo zhī yī qiè yè dé chéng shì gòng yǎng yī qiè shàn zhī shí
生，得了知一切业，得承事供养一切善知识，
dé rù yī qiè qīng jìng zhòng huì dào chǎng dé tōng dá yī qiè zhèng jiào
得入一切清净众会道场，得通达一切正教，
dé chéng mǎn yī qiè bái fǎ
得成满一切白法。

fó zǐ shì wéi pú sà mó hē sà dì qī děng suí shùn yī qiè
“佛子！是为菩萨摩诃萨第七等随顺一切
zhòngshēng huí xiàng pú sà mó hē sà chéng jiù cǐ huí xiàng zé néng
众生回向。菩萨摩诃萨成就此回向，则能
cuī miè yī qiè mó yuàn bá zhū yù cì dé chū lí lè zhù wú èr xìng
摧灭一切魔怨，拔诸欲刺，得出离乐，住无二性，
jù dà wēi dé jiù hù zhòngshēng wéi gōng dé wáng shén zú wú ài
具大威德，救护众生，为功德王；神足无碍，

wǎng yī qiè chà rù jì mièchù jù yī qièshēn chéng pú sà xíng
往一切刹，入寂灭处；具一切身，成菩萨行，
yú zhū xíngyuàn xīn dé zì zài fēn bié liǎo zhī yī qiè zhū fǎ xī néng
于诸行愿心得自在，分别了知一切诸法，悉能
biànshēng yī qiè fó chà dé wú ài ěr wén yī qiè chàsuǒ yǒu yīn shēng
遍生一切佛刹；得无碍耳，闻一切刹所有音声；
dé jìng huì yǎn jiàn yī qiè fó wèi cháng zàn shě yú yī qiè jìng jiè
得净慧眼，见一切佛未尝暂舍；于一切境界，
chéng jiù shàngēn xīn wú gāo xià yú yī qiè fǎ dé wú suǒ dé
成就善根，心无高下；于一切法，得无所得。
pú sà mó hē sà yǐ yī qiè shàngēn děng suí shùn yī qiè zhòngshēng
菩萨摩诃萨以一切善根，等随顺一切众生，
rú shì huí xiàng
如是回向。”

ěr shí jīn gāng chuáng pú sà chéng fó shén lì pǔ guān shí
尔时，金刚幢菩萨承佛神力，普观十

fāng ér shuō sòng yán
方而说颂言：

pú sà suǒ zuò zhū gōng dé 菩萨所作诸功德	wēi miào guǎng dà shèn shēn yuǎn 微妙广大甚深远
nǎi zhì yī niàn ér xiū xíng 乃至一念而修行	xī néng huí xiàng wú biān jì 悉能回向无边际
pú sà suǒ yǒu zī shēng jù 菩萨所有资生具	zhǒng zhǒng fēng yíng wú xiàn yì 种种丰盈无限亿
xiāng xiàng bǎo mǎ yǐ jià chē 香象宝马以驾车	yī fú zhēn cái xī shū miào 衣服珍财悉殊妙
huò yǐ tóu mù bìng shǒu zú 或以头目并手足	huò chí shēn ròu jí gǔ suǐ 或持身肉及骨髓
xī biàn shí fāng wú liàng chà 悉遍十方无量刹	pǔ shī yī qiè lìng chōng biàn 普施一切令充遍
wú liàng jié zhōng suǒ xiū xí 无量劫中所修习	yī qiè gōng dé jìn huí xiàng 一切功德尽回向
wèi yù jiù dù zhū qún shēng 为欲救度诸群生	qí xīn bì jìng bú tuì zhuǎn 其心毕竟不退转
pú sà wèi dù zhòngshēng gù 菩萨为度众生故	cháng xiū zuì shèng huí xiàng yè 常修最胜回向业
pǔ lìng sān jiè dé ān lè 普令三界得安乐	xī shǐ dāng chéng wú shàng guǒ 悉使当成无上果

pú sà pǔ xīng píng děng yuàn
菩 萨 普 兴 平 等 愿

xī yǐ huí shī zhū qún shēng
悉 以 回 施 诸 群 生

pú sà yuàn lì wú xiàn ài
菩 萨 愿 力 无 限 碍

rú shì huí xiàng zhū qún shēng
如 是 回 向 诸 群 生

pǔ yuàn zhòng shēng zhì míng liǎo
普 愿 众 生 智 明 了

jīng jìn xiū xíng bú xiè fèi
精 进 修 行 不 懈 废

pú sà huí xiàng dào bǐ àn
菩 萨 回 向 到 彼 岸

zhì huì tóng yú liǎng zú zūn
智 慧 同 于 两 足 尊

pú sà yán cí yǐ tōng dá
菩 萨 言 词 已 通 达

shuō fǎ rú lǐ wú zhàng ài
说 法 如 理 无 障 碍

cháng yú zhū fǎ bú zuò èr
常 于 诸 法 不 作 二

yú èr bú èr bìng jiē lí
于 二 不 二 并 皆 离

zhī zhū shì jiān xī píng děng
知 诸 世 间 悉 平 等

zhòng shēng huàn huà wú yǒu shí
众 生 幻 化 无 有 实

yī qiè shì jiān zhī suǒ yǒu
一 切 世 间 之 所 有

mò bù jiē yóu yè lì chéng
莫 不 皆 由 业 力 成

pú sà guān chá zhū shì jiān
菩 萨 观 察 诸 世 间

yì lìng zhòng shēng zhù píng děng
亦 令 众 生 住 平 等

pú sà shàn yè xī huí xiàng
菩 萨 善 业 悉 回 向

suí qí suǒ jí qīng jìng yè
随 其 所 集 清 净 业

rú shì dà shì zhōng wú shě
如 是 大 誓 终 无 舍

yī qiè shì jiān xián shè shòu
一 切 世 间 咸 摄 受

wèi céng zàn qǐ fēn bié xīn
未 曾 暂 起 分 别 心

bù shī chí jiè xī qīng jìng
不 施 持 戒 悉 清 净

rú shì dà shì wú xiū xī
如 是 大 誓 无 休 息

pǔ kāi qīng jìng miào fǎ mén
普 开 清 净 妙 法 门

fēn bié shí yì dé jiū jìng
分 别 实 义 得 究 竟

zhǒng zhǒng zhì huì yì rú shì
种 种 智 慧 亦 如 是

ér yú qí zhōng xīn bù zhuó
而 于 其 中 心 不 著

yì fù bú zuò yú bú èr
亦 复 不 作 于 不 二

zhī qí xī shì yǔ yán dào
知 其 悉 是 语 言 道

mò fēi xīn yǔ yī qiè yè
莫 非 心 语 一 切 业

suǒ yǒu guǒ bào cóng zī qǐ
所 有 果 报 从 兹 起

zhǒng zhǒng guǒ bào gè bù tóng
种 种 果 报 各 不 同

ruò miè yú yè bǐ jiē jìn
若 灭 于 业 彼 皆 尽

shēn kǒu yì yè xī píng děng
身 口 意 业 悉 平 等

yóu rú wú děng dà shèng zūn
犹 如 无 等 大 圣 尊

pǔ lìng zhòng shēng sè qīng jìng
普 令 众 生 色 清 净

fú dé fāng biàn jiē jù zú	tóng yú wú shàng tiáo yù shì
福德方便皆具足	同于无上调御士
pú sà lì yì zhū qún shēng	gōng dé dà hǎi jìn huí xiàng
菩萨利益诸群生	功德大海尽回向
yuàn shǐ wēi guāng tè chāo shì	dé chéng xióng měng dà lì shēn
愿使威光特超世	得成雄猛大力身
fán suǒ xiū xí zhū gōng dé	yuàn shǐ shì jiān pǔ qīng jìng
凡所修习诸功德	愿使世间普清净
zhū fó qīng jìng wú lún pǐ	zhòng shēng qīng jìng yì rú shì
诸佛清净无伦匹	众生清净亦如是
pú sà yú yì dé shàn qiǎo	néng zhī zhū fó zuì shèng fǎ
菩萨于义得善巧	能知诸佛最胜法
yǐ zhòng shàn yè děng huí xiàng	yuàn lìng shù pǐn tóng rú lái
以众善业等回向	愿令庶品同如来
pú sà liǎo zhī zhū fǎ kōng	yī qiè shì jiān wú suǒ yǒu
菩萨了知诸法空	一切世间无所有
wú yǒu zào zuò jí zuò zhě	zhòng shēng yè bào yì bù shī
无有造作及作者	众生业报亦不失
zhū fǎ jì miè fēi jì miè	yuǎn lí cǐ èr fēn bié xīn
诸法寂灭非寂灭	远离此二分别心
zhī zhū fēn bié shì shì jiàn	rù yú zhèng wèi fēn bié jìn
知诸分别是世见	入于正位分别尽
rú shì zhēn shí zhū fó zǐ	cóng yú rú lái fǎ huà shēng
如是真实诸佛子	从于如来法化生
bǐ néng rú shì shàn huí xiàng	shì jiān yí huò xī chú miè
彼能如是善回向	世间疑惑悉除灭

大方广佛华严经卷第二十九

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sānmǎnduō mò tuónán ā bō là dì hē duōzhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎshān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎhòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

shuài tuó tiānshàng huì rì shū guāng shí huí xiàng yì guǎng xuān
率陀天上.慧日舒光.十回向义广宣

yáng kǔ hǎi zuò jīn liáng huà rì shū cháng huā yǔ sàn tiān xiāng
扬.苦海作津梁.化日舒长.华雨散天香.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

dao dang deng dong du dao dai di din dan din dan dou dao
2. 多 當 登 東 都 刀 黠 低 顛 單 顛 耽 兜 多

chàng dao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 多 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

bao bang beng bong bu bao bai bi bin ban bin ban bou bao
3. 波 幫 崩 閉 逋 褒 頌 卑 賓 般 斌 般 褒 波

chàng bao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 波 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō e dao
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 阿 . 多 .

bao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
波 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sān shí
大方广佛华严经卷第三十

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

shí huí xiàng pǐn dì èr shí wǔ zhī bā
十回向品第二十五之八

fó zǐ hé zhě shì pú sà mó hē sà zhēn rú xiàng huí
“佛子！何者是菩萨摩诃萨真如相回

xiàng
向？

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà zhèngniànmíngliǎo qí xīn jiān
“佛子！此菩萨摩诃萨正念明了，其心坚
zhù yuǎn lí mí huò zhuān yì xiū xíng shēn xīn bú dòng chéng bú
住，远离迷惑；专意修行，深心不动；成不
huài yè qù yī qiè zhì zhōng bú tuì zhuǎn zhì qiú dà shèng yǒng
坏业，趣一切智，终不退转；志求大乘，勇
měng wú wèi zhí zhū dé běn pǔ ān shì jiān shēngshèngshàngēn
猛无畏；植诸德本，普安世间；生胜善根，
xiū bái jìng fǎ dà bēizēngzhǎng xīn bǎochéng jiù chángniànzhū fó
修白净法；大悲增长，心宝成就；常念诸佛，
hù chí zhèng fǎ yú pú sà dào xìn yào jiān gù chéng jiù wú liàng jìng
护持正法；于菩萨道信乐坚固，成就无量净
miào shàngēn qín xiū yī qiè gōng dé zhì huì wèitiáo yù shī shēngzhòng
妙善根，勤修一切功德智慧；为调御师，生众
shàn fǎ yǐ zhì fāngbiàn ér wéi huí xiàng pú sà ěr shí huì yǎn pǔ
善法，以智方便而为回向。菩萨尔时，慧眼普
guān suǒ yǒu shàngēn wú liàng wú biān qí zhū shàngēn xiū xí⁴ zhī shí
观，所有善根无量无边。其诸善根修习⁴之时，
ruò qiú yuán ruò bàn jù ruò zhì jìng ruò qù rù ruò zhuān lì
若求缘、若办具、若治净、若趣入、若专励、
ruò qǐ xíng ruò míng dá ruò jīng shěn ruò kāi shì rú shì yī qiè yǒu
若起行、若明达、若精审、若开示，如是一切有

⁴ 大正藏：集

zhǒngzhǒngmén zhǒngzhǒngjìng zhǒngzhǒngxiàng zhǒngzhǒngshì
种 种 门、种 种 境、种 种 相、种 种 事、
zhǒngzhǒngfēn zhǒngzhǒngxíng zhǒngzhǒngmíng zì zhǒngzhǒngfēn
种 种 分、种 种 行、种 种 名字、种 种 分
bié zhǒngzhǒngchūshēng zhǒngzhǒngxiū xí qí zhōngsuǒyǒu yī qiè
别、种 种 出生、种 种 修习，其中所有一切
shàngēn xī shì qù xiàng shí lì shèng xīn zhī suǒjiàn lì jiē xī huíxiàng
善 根，悉 是 趣 向 十 力 乘 心 之 所 建 立，皆 悉 回 向
yī qiè zhǒng zhì wéi yī wú èr yǐ zhūshàngēn rú shì huíxiàng suǒ
一 切 种 智，唯 一 无 二。以 诸 善 根 如 是 回 向，所
wèi yuàn dé yuánmǎn wú ài shēn yè xiū pú sà xíng yuàn dé qīng
谓：‘愿 得 圆 满 无 碍 身 业，修 菩 萨 行；愿 得 清
jìng wú ài kǒu yè xiū pú sà xíng yuàn dé chéng jiù wú ài yì yè
净 无 碍 口 业，修 菩 萨 行；愿 得 成 就 无 碍 意 业，
ān zhù dà shèng yuàn dé yuánmǎn wú zhàng ài xīn jìng xiū yī qiè zhū
安 住 大 乘；愿 得 圆 满 无 障 碍 心，净 修 一 切 诸
pú sà xíng yuàn qǐ wú liàngguǎng dà shī xīn zhōu jǐ wú biān yī qiè
菩 萨 行；愿 起 无 量 广 大 施 心，周 给 无 边 一 切
zhòngshēng yuàn yú zhū fǎ xīn dé zì zài yǎn dà fǎ míng wú néng
众 生；愿 于 诸 法 心 得 自 在，演 大 法 明，无 能
zhàng bì yuàn dé míng dá yī qiè zhì chù fā pú tí xīn pǔ zhào shì
障 蔽；愿 得 明 达 一 切 智 处，发 菩 提 心，普 照 世
jiān yuànchángzhèngniànsān shì zhū fó dì xiǎng rú lái chángxiàn zài
间；愿 常 正 念 三 世 诸 佛，谛 想 如 来 常 现 在
qián yuànzhùyuánmǎnzēngshàng zhì yào yuǎn lí yī qiè zhū mó yuàn dí
前；愿 住 圆 满 增 上 志 乐，远 离 一 切 诸 魔 怨 敌；
yuàn dé ān zhù fó shí lì zhì pǔ shèzhòngshēng wú yǒu xiū xī yuàn
愿 得 安 住 佛 十 力 智，普 摄 众 生 无 有 休 息；愿
dé sān mèi yóu zhū shì jiè ér yú shì jiān wú suǒ rǎn zhuó yuànzhù zhū shì
得 三 昧 游 诸 世 界，而 于 世 间 无 所 染 著；愿 住 诸 世
jiè wú yǒu pí yàn jiàohuàzhòngshēnghéng bù xiū xī yuàn qǐ wú liàng
界 无 有 疲 厌，教 化 众 生 恒 不 休 息；愿 起 无 量
sī huì fāng biàn chéng jiù pú sà bù sī yì dào yuàn dé zhū fāng bù
思 慧 方 便，成 就 菩 萨 不 思 议 道；愿 得 诸 方 不
mí huò zhì xī néng fēn bié yī qiè shì jiān yuàn dé zì zài shéntōng zhì
迷 惑 智，悉 能 分 别 一 切 世 间；愿 得 自 在 神 通 智
lì yú yī niànzhōng xī néng yán jìng yī qiè guó tǔ yuàn dé pǔ rù zhū
力，于 一 念 中 悉 能 严 净 一 切 国 土；愿 得 普 入 诸

fǎ zì xìng jiàn yī qiè shì jiān xī jiē qīngjìng yuàn dé shēng qǐ wú chā
法自性，见一切世间悉皆清净；愿得生起无差
bié zhì yú yī chàzhōng rù yī qiè chà yuàn yǐ yī qiè chàzhuāngyán
别智，于一刹中入一切刹；愿以一切刹庄严
zhī shì xiǎn shì yī qiè jiàohuà wú liàng wú biānzhòngshēng yuàn yú yī
之事显示一切，教化无量无边众生；愿于一
fó chàzhōng shì wú biān fǎ jiè yī qiè fó chà xī yì rú shì yuàn dé
佛刹中示无边法界，一切佛刹悉亦如是；愿得
zì zài dà shéntōng zhì pǔ néngwǎng yì yī qiè fó tǔ
自在大神通智，普能往诣一切佛土。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ zhūshàngēn yuàn dé zhuāng
“佛子！菩萨摩诃萨以诸善根，愿得庄

yán yī qiè fó guó yuàn dé zhōubiàn yī qiè shì jiè yuàn dé chéng jiù
严一切佛国，愿得周遍一切世界，愿得成就

zhì huì guānchá rú wèi jǐ shēn rú shì huíxiàng rú shì ér wèi yī qiè
智慧观察。如为己身如是回向，如是而为一

zhòngshēng suǒ wèi yuàn yī qiè zhòngshēng yǒng lí yī qiè dì yù
众生，所谓：‘愿一切众生永离一切地

chùshēng yán luó wáng qù yuàn yī qiè zhòngshēng chú miè yī qiè zhàng
畜生、阎罗王趣；愿一切众生除灭一切障

ài zhī yè yuàn yī qiè zhòngshēng dé zhōu pǔ xīn píngděng zhì huì yuàn
碍之业；愿一切众生得周普心平等智慧；愿

yī qiè zhòngshēng yú yuàn yú qīn děng xīn shèshòu jiē lìng ān lè zhì
一切众生于怨于亲等心摄受，皆令安乐，智

huì qīngjìng yuàn yī qiè zhòngshēng zhì huì yuánmǎn jìng guāng pǔ zhào
慧清净，愿一切众生智慧圆满，净光普照；

yuàn yī qiè zhòngshēng sī huì chéngmǎn liǎozhēn shí yì yuàn yī qiè
愿一切众生思慧成满，了真实义；愿一切

zhòngshēng yǐ jìng zhì yào qù qiú pú tí huò wú liàng zhì yuàn yī
众生以净志乐，趣求菩提，获无量智；愿一

qiè zhòngshēng pǔ néngxiǎn shì ān wěnzhù chù fó zǐ pú sà mó
切众生普能显示安隐住处。’佛子！菩萨摩

hē sà héng yǐ shàn xīn rú shì huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng yù
诃萨恒以善心如是回向，为令一切众生遇

qīngliáng yún zhù fǎ yǔ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng cháng zhí fú tián
清凉云，霏法雨故；为令一切众生常值福田，

shèngjìng jiè gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng jiē néngshàn rù pú tí xīn
胜境界故；为令一切众生皆能善入菩提心

zàng zì hù chí gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng lí zhū gài chán
藏，自护持故；为令一切众生离诸盖、缠，
shàn ān zhù gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng jiē huò wú ài shéntōng zhì gù
善安住故；为令一切众生皆获无碍神通智故；
wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé zì zài shēn pǔ shì xiàn gù wèi lìng yī qiè
为令一切众生得自在身，普示现故；为令一切
zhòngshēngchéng jiù zuì shèng yī qiè zhǒng zhì pǔ xīng lì yì wú kōngguò
众生成就最胜一切种智，普兴利益无空过
gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ shè qún pǐn lìng qīng jìng gù wèi lìng
故；为令一切众生普摄群品，令清净故；为令
yī qiè zhòngshēng jiē néng jiū jìng yī qiè zhì gù wèi lìng yī qiè zhòng
一切众生皆能究竟一切智故；为令一切众
shēng xīn bú dòng yáo wú zhàng ài gù
生心不动摇，无障碍故。

fó zǐ pú sà mó hē sà jiàn kě ài yào guó tǔ yuán lín
“佛子！菩萨摩訶萨见可爱乐国土、园林、
cǎo mù huā guǒ míng xiāng shàng fú zhēn bǎo cái wù zhū
草木、华果、名香、上服、珍宝、财物、诸
zhuāng yán jù huò jiàn kě yào cūn yì jù luò huò jiàn dì wáng wēi dé
庄严具，或见可乐村邑、聚落，或见帝王威德
zì zài huò jiàn zhù chù lí zhū xuān zá jiàn shì shì yǐ yǐ fāng biàn
自在，或见住处离诸喧杂。见是事已，以方便
zhì jīng qín xiū xí chū shēng wú liàng shèng miào gōng dé wèi zhū zhòng
智精勤修习，出生无量胜妙功德，为诸众
shēng qín qiú shàn fǎ xīn wú fàng yì guǎng jí zhòng shàn yóu rú dà
生勤求善法，心无放逸，广集众善；犹如大
hǎi yǐ wú jìn shàn pǔ fù yī qiè wéi zhòng shàn fǎ suǒ yī zhī chù
海，以无尽善普覆一切，为众善法所依之处，
yǐ zhū shàn gēn fāng biàn huí xiàng ér wú fēn bié kāi shì wú liàng zhǒng
以诸善根方便回向而无分别；开示无量种
zhǒng shàn gēn zhì cháng guān chá yī qiè zhòngshēng xīn héng yì niàn
种善根，智常观察一切众生，心恒忆念
shàn gēn jìng jiè yǐ děng zhēn rú píng děng shàn gēn huí xiàng zhòngshēng
善根境界，以等真如平等善根回向众生，
wú yǒu xiū xi pú sà ěr shí yǐ zhū shàn gēn rú shì huí xiàng suǒ
无有休息。菩萨尔时，以诸善根如是回向，所
wèi yuàn yī qiè zhòngshēng dé zhū rú lái kě ài yào jiàn jiàn fǎ
谓：‘愿一切众生得诸如来可爱乐见，见法

zhēnxìngpíngděngpíngděng wú suǒ qǔ zhuó yuánmǎnqīngjìng yuàn yī
真性平等平等，无所取著，圆满清净；愿一
qièzhòngshēngjiànzhū rú lái shèn kě ài yào yuánmǎngòngyǎng yuàn
切众生见诸如来甚可爱乐，圆满供养；愿
yī qièzhòngshēngwǎngshēng yī qiè wú zhū fán nǎo shèn kě ài yào qīng
一切众生往生一切无诸烦恼、甚可爱乐清
jìng fó chà yuàn yī qièzhòngshēng dé jiàn zhū fó kě ài yào fǎ yuàn
净佛刹；愿一切众生得见诸佛可爱乐法；愿
yī qièzhòngshēngchángyào hù chí yī qiè pú sà kě ài yào xíng yuàn
一切众生常乐护持一切菩萨可爱乐行；愿
yī qièzhòngshēng dé shàn zhī shí kě ài yào yǎn jiàn wú suǒ ài yuàn
一切众生得善知识可爱乐眼，见无所碍；愿
yī qièzhòngshēngchángjiàn yī qiè kě ài yào wù wú yǒu wéi nì yuàn
一切众生常见一切可爱乐物，无有违逆；愿
yī qièzhòngshēngzhèng dé yī qiè kě ài yào fǎ ér qín hù chí yuàn yī
一切众生证得一切可爱乐法而勤护持；愿一
qièzhòngshēng yú yī qiè fó kě yào fǎ zhōng dé jìng guāng míng yuàn yī
切众生于一切佛可爱乐法中得净光明；愿一
qièzhòngshēng xiū zhū pú sà yī qiè néng shě kě ài yào xīn yuàn yī qiè
切众生修诸菩萨一切能舍可爱乐心；愿一切
zhòngshēng dé wú suǒ wèi néng shuō yī qiè kě ài yào fǎ yuàn yī qiè
众生得无所畏能说一切可爱乐法；愿一切
zhòngshēng dé zhū pú sà jí kě ài yào shēn shēn sān mèi yuàn yī qiè
众生得诸菩萨极可爱乐甚深三昧；愿一切
zhòngshēng dé zhū pú sà shèn kě ài yào tuó luó ní mén yuàn yī qiè
众生得诸菩萨甚可爱乐陀罗尼门；愿一切
zhòngshēng dé zhū pú sà shèn kě ài yào shàn guān chá zhì yuàn yī qiè
众生得诸菩萨甚可爱乐善观察智；愿一切
zhòngshēng néng xiàn pú sà shèn kě ài yào zì zài shén tōng yuàn yī qiè
众生能现菩萨甚可爱乐自在神通；愿一切
zhòngshēng néng yú zhū fó dà zhòng huì zhōng shuō kě ài yào shēn miào
众生能于诸佛大众会中说可爱乐甚深妙
fǎ yuàn yī qièzhòngshēng néng yǐ fāng biàn kāi shì yǎn shuō shèn kě ài
法；愿一切众生能以方便开示演说甚可爱
yào chā bié zhī jù yuàn yī qièzhòngshēngchángnéng fā qǐ shèn kě ài
乐差别之句；愿一切众生常能发起甚可爱
yào píng děng dà bēi yuàn yī qièzhòngshēngniànniàn fā qǐ shèn kě ài
乐平等大悲；愿一切众生念念发起甚可爱

yào dà pú tí xīn chánglǐng zhūgēnhuān xǐ yuè yù yuàn yī qièzhòng
乐大菩提心，常令诸根欢喜悦豫；愿一切众
shēngnéng rù yī qièshèn kě ài yàozhū rú lái jiā yuàn yī qièzhòng
生能入一切甚可爱乐诸如来家；愿一切众
shēng dé kě ài yàonéngtiáo fú xíng tiáo fú zhòngshēng wú yǒu xiū xī
生得可爱乐能调伏行，调伏众生无有休息；
yuàn yī qièzhòngshēng dé zhū pú sà shèn kě ài yào wú jìn biàn cái yǎn
愿一切众生得诸菩萨甚可爱乐无尽辩才演
shuōzhū fǎ yuàn yī qièzhòngshēng yú bù kě shuō bù kě shuō jié zhù
说诸法；愿一切众生于不可说不可说劫，住
yú yī qiè kě yào shì jiè jiàohuàzhòngshēng xīn wú yànjuàn yuàn
于一切可乐世界，教化众生，心无厌倦；愿
yī qièzhòngshēng yǐ wú liàng fāng biàn pǔ néng wù rù shèn kě ài yào
一切众生以无量方便，普能悟入甚可爱乐
zhū fó fǎ mén yuàn yī qièzhòngshēng dé kě ài yào wú ài fāng biàn
诸佛法门；愿一切众生得可爱乐无碍方便，
zhī yī qiè fǎ wú yǒugēnběn yuàn yī qièzhòngshēng dé kě ài yào lí
知一切法无有根本；愿一切众生得可爱乐离
tān yù jì zhī yī qiè fǎ bì jìng wú èr duàn yī qièzhàng yuàn yī
贪欲际，知一切法毕竟无二，断一切障；愿一
qièzhòngshēng dé kě ài yào lí tān yù jì zhī yī qiè fǎ píngděngzhēn
切众生得可爱乐离贪欲际，知一切法平等真
shí yuàn yī qièzhòngshēng jù zú chéngmǎn yī qiè pú sà shèn kě ài
实；愿一切众生具足成满一切菩萨甚可爱
yào wú xì lùn fǎ yuàn yī qièzhòngshēng dé jīn gāngzàngjīng jìn zhī xīn
乐无戏论法；愿一切众生得金刚藏精进之心，
chéng kě ài yào yī qiè zhì dào yuàn yī qièzhòngshēng jù kě ài yào
成可爱乐一切智道；愿一切众生具可爱乐
wú ài shàngēn cuī fú yī qiè fán nǎoyuàn dí yuàn yī qièzhòngshēng
无碍善根，摧伏一切烦恼怨敌；愿一切众生
dé kě ài yào yī qiè zhì mén pǔ yú shì jiān xiàn chéng zhèng jué
得可爱乐一切智门，普于世间现成正觉。’

fó zǐ pú sà mó hē sà xiū xí rú shì zhū shàngēn shí
“佛子！菩萨摩诃萨修习如是诸善根时，

dé zhì huì míng wéi shàn zhī shí zhī suǒ shè shòu rú lái huì rì míng zhào
得智慧明，为善知识之所摄受，如来慧日明照
qí xīn yǒng miè chī míng qín xiū zhèng fǎ rù zhū zhì yè shàn xué
其心，永灭痴冥；勤修正法，入诸智业，善学

zhì dì liú bù shàngēn chōngmǎn fǎ jiè yǐ zhì huíxiàng jìn zhū
智地，流布善根，充满法界，以智回向；尽诸
pú sà shàngēnyuán dǐ yǐ zhì shēn rù dà fāngbiàn hǎi chéng jiù wú
菩萨善根源底，以智深入大方便海，成就无
liànguǎng dà shàngēn
量广大善根。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ cǐ shàngēn rú shì huíxiàng
“佛子！菩萨摩诃萨以此善根如是回向，
suǒ wèi bù zhuó shì jiān bù qǔ zhòngshēng qí xīn qīngjìng wú
所谓：‘不著世间，不取众生；其心清净，无
suǒ yī zhǐ zhèngniànzhū fǎ lí fēn bié jiàn bù shě yī qiè fó zì
所依止；正念诸法，离分别见；不舍一切佛自
zài huì bù wéi sān shì yī qiè zhū fó zhèng huíxiàngmén suí shùn yī qiè
在慧，不违三世一切诸佛正回向门；随顺一切
píngděngzhèng fǎ bú huài rú lái zhēn shí zhī xiàng děngguānsān shì wú
平等正法，不坏如来真实之相，等观三世无
zhòngshēngxiàng shànshùn fó dào shànshuō yú fǎ shēnliǎo qí yì
众生相；善顺佛道，善说于法，深了其义，
rù zuì shèng dì wù zhēn shí fǎ zhì huì yuánmǎn xìn yào jiān gù
入最胜地，悟真实法，智慧圆满，信乐坚固；
suī shàn xiū zhèng yè ér zhī yè xìngkōng liǎo yī qiè fǎ jiē rú huàn huà
虽善修正业而知业性空，了一切法皆如幻化，
zhī yī qiè fǎ wú yǒu zì xìng guān yī qiè yì jí zhǒngzhǒng xíng suí shì
知一切法无有自性；观一切义及种种行，随世
yánshuō ér wú suǒ zhuó chúmiè yī qiè zhí zhuó yīn yuán zhī rú shí lǐ
言说而无所著；除灭一切执著因缘，知如实理
guānzhū fǎ xìng jiē xī jì miè liǎo yī qiè fǎ tóng yī shí xiàng zhī zhū
观诸法性皆悉寂灭，了一切法同一实相，知诸
fǎ xiàng bù xiāngwéi bèi yǔ zhū pú sà ér gòngtóng zhǐ xiū xíng qí dào
法相不相违背；与诸菩萨而共同止，修行其道，
shànshèzhòngshēng rù qù lái jīn yī qiè pú sà huíxiàng zhī mén
善摄众生，入去来今一切菩萨回向之门；
yú zhū fó fǎ xīn wú jīng bù yǐ wú liàng xīn lìng zhū zhòngshēng pǔ dé
于诸佛法心无惊怖，以无量心令诸众生普得
qīngjìng yú shí fāng shì jiè bù qǐ zhí qǔ wǒ wǒ suǒ xīn yú zhū shì
清净；于十方世界不起执取我、我所心，于诸世
jiān wú suǒ fēn bié yú yī qiè jìng jiè bù shēng rǎn zhuó qín xiū yī qiè
间无所分别；于一切境界不生染著，勤修一切

chū shì jiān fǎ yú zhū shì jiān wú qǔ wú yī yú shēn miào dào zhèng jiàn
出世间法；于诸世间无取无依，于深妙道正见
láo gù lí zhū wàng jiàn liǎo zhēn shí fǎ pì rú zhēn rú biàn yī
牢固，离诸妄见，了真实法。譬如真如，遍一
qiè chù wú yǒu biān jì shàngēn huí xiàng yì fù rú shì biàn yī qiè
切处，无有边际；善根回向亦复如是，遍一切
chù wú yǒu biān jì pì rú zhēn rú zhēn shí wéi xìng shàngēn huí
处，无有边际。譬如真如，真实为性；善根回
xiàng yì fù rú shì liǎo yī qiè fǎ zhēn shí wéi xìng pì rú zhēn rú
向亦复如是，了一切法真实为性。譬如真如，
héng shǒu běn xìng wú yǒu gǎi biàn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì shǒu
恒守本性，无有改变；善根回向亦复如是，守
qí běn xìng shǐ zhōng bù gǎi pì rú zhēn rú yī yī qiè fǎ wú xìng
其本性，始终不改。譬如真如，以一切法无性
wéi xìng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì liǎo yī qiè fǎ wú xìng wéi xìng
为性；善根回向亦复如是，了一切法无性为性。
pì rú zhēn rú wú xiàng wéi xiàng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
譬如真如，无相为相；善根回向亦复如是，
liǎo yī qiè fǎ wú xiàng wéi xiàng pì rú zhēn rú ruò yǒu dé zhě zhōng
了一切法无相为相。譬如真如，若有得者，终
wú tuì zhuǎn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì ruò yǒu dé zhě yú zhū
无退转；善根回向亦复如是，若有得者，于诸
fó fǎ yǒng bú tuì zhuǎn pì rú zhēn rú yī qiè zhū fó zhī suǒ xíng
佛法，永不退转。譬如真如，一切诸佛之所行
chù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yī qiè rú lái suǒ xíng zhī chù
处；善根回向亦复如是，一切如来所行之处。
pì rú zhēn rú lí jìng jiè xiàng ér wéi jìng jiè shàngēn huí xiàng yì fù
譬如真如，离境界相而为境界；善根回向亦复
rú shì lí jìng jiè xiàng ér wéi sān shì yī qiè zhū fó yuán mǎn jìng jiè
如是，离境界相而为三世一切诸佛圆满境界。
pì rú zhēn rú néng yǒu ān lì shàngēn huí xiàng yì fù rú shì xī
譬如真如，能有安立；善根回向亦复如是，悉
néng ān lì yī qiè zhòng shēng pì rú zhēn rú xìng cháng suí shùn shàn
能安立一切众生。譬如真如，性常随顺；善
gēn huí xiàng yì fù rú shì jìn wèi lái jié suí shùn bú duàn pì rú
根回向亦复如是，尽未来劫，随顺不断。譬如
zhēn rú wú néng cè liáng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì děng xū
真如，无能测量；善根回向亦复如是，等虚

kōng jiè jìn zhòngshēng xīn wú néng cè liáng pì rú zhēn rú chōng
空界，尽众生心，无能测量。譬如真如，充
mǎn yī qiè shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yī chà nà zhōng pǔ zhōu
满一切；善根回向亦复如是，一刹那中普周
fǎ jiè pì rú zhēn rú chángzhù wú jìn shàngēn huí xiàng yì fù rú
法界。譬如真如，常住无尽；善根回向亦复如
shì jiū jìng wú jìn pì rú zhēn rú wú yǒu bǐ duì shàngēn huí xiàng
是，究竟无尽。譬如真如，无有比对；善根回向
yì fù rú shì pǔ néng yuán mǎn yī qiè fó fǎ wú yǒu bǐ duì pì
亦复如是，普能圆满一切佛法，无有比对。譬
rú zhēn rú tǐ xìng jiān gù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì tǐ xìng
如真如，体性坚固；善根回向亦复如是，体性
jiān gù fēi zhū huànǎo zhī suǒ néng jǔ pì rú zhēn rú bù kě pò
坚固，非诸惑恼之所能沮。譬如真如，不可破
huài shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yī qiè zhòngshēng bù néng sǔn huài
坏；善根回向亦复如是，一切众生不能损坏。
pì rú zhēn rú zhào míng wéi tǐ shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yǐ
譬如真如，照明为体；善根回向亦复如是，以
pǔ zhào míng ér wéi qí xìng pì rú zhēn rú wú suǒ bú zài shàngēn
普照明而为其性。譬如真如，无所不在；善根
huí xiàng yì fù rú shì yú yī qiè chù xī wú bú zài pì rú zhēn rú
回向亦复如是，于一切处悉无不在。譬如真如，
biàn yī qiè shí shàngēn huí xiàng yì fù rú shì biàn yī qiè shí pì
遍一切时；善根回向亦复如是，遍一切时。譬
rú zhēn rú xìng cháng qīng jìng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì zhù
如真如，性常清净；善根回向亦复如是，住
yú shì jiān ér tǐ qīng jìng pì rú zhēn rú yú fǎ wú ài shàngēn huí
于世间而体清净。譬如真如，于法无碍；善根回
xiàng yì fù rú shì zhōu xíng yī qiè ér wú suǒ ài pì rú zhēn rú
向亦复如是，周行一切而无所碍。譬如真如，
wéi zhòng fǎ yǎn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì néng wéi yī qiè zhòng
为众法眼；善根回向亦复如是，能为一切众
shēng zuò yǎn pì rú zhēn rú xìng wú láo juàn shàngēn huí xiàng yì fù
生作眼。譬如真如，性无劳倦；善根回向亦复
rú shì xiū xíng yī qiè pú sà zhū xíng héng wú láo juàn pì rú zhēn rú
如是，修行一切菩萨诸行恒无劳倦。譬如真如，
tǐ xìng shèn shēn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì qí xìng shèn shēn pì
体性甚深；善根回向亦复如是，其性甚深。譬

rú zhēn rú wú yǒu yī wù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì liǎo zhī
如真如，无有一物；善根回向亦复如是，了知
qí xìng wú yǒu yī wù pì rú zhēn rú xìng fēi chū xiàn shàngēn huí xiàng
其性无有一物。譬如真如，性非出现；善根回向
yì fù rú shì qí tǐ wēi miào nán kě dé jiàn pì rú zhēn rú
亦复如是，其体微妙，难可得见。譬如真如，
lí zhòng gòu yì shàngēn huí xiàng yì fù rú shì huì yǎn qīng jìng lí
离众垢翳；善根回向亦复如是，慧眼清净，离
zhū chī yì pì rú zhēn rú xìng wú yǔ děng shàngēn huí xiàng yì fù
诸痴翳。譬如真如，性无与等；善根回向亦复
rú shì chéng jiù yī qiè zhū pú sà xíng zuì shàng wú děng pì rú zhēn
如是，成就一切诸菩萨行最上无等。譬如真
rú tǐ xìng jì jìng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì shàn néng suí shùn
如，体性寂静；善根回向亦复如是，善能随顺
jì jìng zhī fǎ pì rú zhēn rú wú yǒu gēn běn shàngēn huí xiàng yì
寂静之法。譬如真如，无有根本；善根回向亦
fù rú shì néng rù yī qiè wú gēn běn fǎ pì rú zhēn rú tǐ xìng
复如是，能入一切无根本法。譬如真如，体性
wú biān shàngēn huí xiàng yì fù rú shì jìng zhū zhòng shēng qí shù
无边；善根回向亦复如是，净诸众生，其数
wú biān pì rú zhēn rú tǐ xìng wú zhuó shàngēn huí xiàng yì fù rú
无边。譬如真如，体性无著；善根回向亦复如
shì bì jìng yuǎn lí yī qiè zhū zhuó pì rú zhēn rú wú yǒu zhàng ài
是，毕竟远离一切诸著。譬如真如，无有障碍；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì chú miè yī qiè shì jiān zhàng ài pì rú
善根回向亦复如是，除灭一切世间障碍。譬如
zhēn rú fēi shì suǒ xíng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì fēi zhū shì
真如，非世所行；善根回向亦复如是，非诸世
jiān zhī suǒ néng xíng pì rú zhēn rú tǐ xìng wú zhù shàngēn huí xiàng
间之所能行。譬如真如，体性无住；善根回向
yì fù rú shì yī qiè shēng sǐ jiē fēi suǒ zhù pì rú zhēn rú xìng
亦复如是，一切生死皆非所住。譬如真如，性
wú suǒ zuò shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yī qiè suǒ zuò xī jiē shě
无所作；善根回向亦复如是，一切所作悉皆舍
lí pì rú zhēn rú tǐ xìng ān zhù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
离。譬如真如，体性安住；善根回向亦复如是，
ān zhù zhēn shí pì rú zhēn rú yǔ yī qiè fǎ ér gòng xiāng yìng shàn
安住真实。譬如真如，与一切法而共相应；善

gēn huíxiàng yì fù rú shì yǔ zhū pú sà tīngwén xiū xí ér gòngxiāng
根回向亦复如是，与诸菩萨听闻修习而共相
yìng pì rú zhēn rú yī qiè fǎ zhōng xìngchángpíngděng shàngēn
应。譬如真如，一切法中，性常平等；善根
huíxiàng yì fù rú shì yú zhū shì jiān xiū píngděngxíng pì rú zhēn rú
回向亦复如是，于诸世间修平等行。譬如真如，
bù lí zhū fǎ shàngēn huíxiàng yì fù rú shì jìn wèi lái jì bù shě
不离诸法；善根回向亦复如是，尽未来际不舍
shì jiān pì rú zhēn rú yī qiè fǎ zhōng bì jìng wú jìn shàngēn
世间。譬如真如，一切法中，毕竟无尽；善根
huíxiàng yì fù rú shì yú zhū zhòng shēng huíxiàng wú jìn pì rú zhēn
回向亦复如是，于诸众生回向无尽。譬如真
rú yǔ yī qiè fǎ wú yǒuxiāngwéi shàngēn huíxiàng yì fù rú shì
如，与一切法无有相违；善根回向亦复如是，
bù wéi sān shì yī qiè fó fǎ pì rú zhēn rú pǔ shè zhū fǎ shàngēn
不违三世一切佛法。譬如真如，普摄诸法；善根
huíxiàng yì fù rú shì jìn shè yī qiè zhòng shēng shàngēn pì rú zhēn
回向亦复如是，尽摄一切众生善根。譬如真
rú yǔ yī qiè fǎ tóng qí tǐ xìng shàngēn huíxiàng yì fù rú shì
如，与一切法同其体性；善根回向亦复如是，
yǔ sān shì fó tóng yī tǐ xìng pì rú zhēn rú yǔ yī qiè fǎ bù xiāng
与三世佛同一体性。譬如真如，与一切法不相
shě lí shàngēn huíxiàng yì fù rú shì shè chí yī qiè shì chū shì
舍离；善根回向亦复如是，摄持一切世、出世
fǎ pì rú zhēn rú wú néng yǐng bì shàngēn huíxiàng yì fù rú shì
法。譬如真如，无能映蔽；善根回向亦复如是，
yī qiè shì jiān wú néng yǐng bì pì rú zhēn rú bù kě dòng yáo shàn
一切世间无能映蔽。譬如真如，不可动摇；善
gēn huíxiàng yì fù rú shì yī qiè mó yè wú néng dòng yáo pì rú zhēn
根回向亦复如是，一切魔业无能动摇。譬如真
rú xìng wú gòuzhuó shàngēn huíxiàng yì fù rú shì xiū pú sà xíng
如，性无垢浊；善根回向亦复如是，修菩萨行
wú yǒugòuzhuó pì rú zhēn rú wú yǒubiàn yì shàngēn huíxiàng yì
无有垢浊。譬如真如，无有变易；善根回向亦
fù rú shì mǐnniànzhòngshēng xīn wú biàn yì pì rú zhēn rú
复如是，愍念众生，心无变易。譬如真如，
bù kě qióng jìn shàngēn huíxiàng yì fù rú shì fēi zhū shì fǎ suǒnéng
不可穷尽；善根回向亦复如是，非诸世法所能

qióng jìn pì rú zhēn rú xìngchángjué wù shàngēn huíxiàng yì fù
穷尽。譬如真如，性常觉悟；善根回向亦复
rú shì pǔ néngjué wù yī qiè zhū fǎ pì rú zhēn rú bù kě shī huài
如是，普能觉悟一切诸法。譬如真如，不可失坏；
shàngēn huíxiàng yì fù rú shì yú zhūzhòngshēng qǐ shèng zhì yuàn
善根回向亦复如是，于诸众生起胜志愿，
yǒng bù shī huài pì rú zhēn rú néng dà zhào míng shàngēn huíxiàng
永不失坏。譬如真如，能大照明；善根回向
yì fù rú shì yǐ dà zhì guāngzhào zhū shì jiān pì rú zhēn rú bù
亦复如是，以大智光照诸世间。譬如真如，不
kě yánshuō shàngēn huíxiàng yì fù rú shì yī qiè yán yǔ suǒ bù kě
可言说；善根回向亦复如是，一切言语所不可
shuō pì rú zhēn rú chí zhū shì jiān shàngēn huíxiàng yì fù rú shì
说。譬如真如，持诸世间；善根回向亦复如是，
néng chí yī qiè pú sà zhū xíng pì rú zhēn rú suí shì yánshuō shàn
能持一切菩萨诸行。譬如真如，随世言说；善
gēn huíxiàng yì fù rú shì suí shùn yī qiè zhì huì yánshuō pì rú zhēn
根回向亦复如是，随顺一切智慧言说。譬如真
rú biàn yī qiè fǎ shàngēn huíxiàng yì fù rú shì biàn yú shí fāng
如，遍一切法；善根回向亦复如是，遍于十方
yī qiè fó chà xiàn dà shéntōng chéngděngzhèngjué pì rú zhēn rú
一切佛刹，现大神通，成等正觉。譬如真如，
wú yǒu fēn bié shàngēn huíxiàng yì fù rú shì yú zhū shì jiān wú
无有分别；善根回向亦复如是，于诸世间，无
suǒ fēn bié pì rú zhēn rú biàn yī qiè shēn shàngēn huíxiàng yì fù
所分别。譬如真如，遍一切身；善根回向亦复
rú shì biàn shí fāng chà wú liàngshēnzhōng pì rú zhēn rú tǐ xìng
如是，遍十方刹无量身中。譬如真如，体性
wú shēng shàngēn huíxiàng yì fù rú shì fāngbiàn shì shēng ér wú suǒ
无生；善根回向亦复如是，方便示生而无所
shēng pì rú zhēn rú wú suǒ bú zài shàngēn huíxiàng yì fù rú shì
生。譬如真如，无所不在；善根回向亦复如是，
shí fāng sān shì zhū fó tǔ zhōng pǔ xiàn shéntōng ér wú bú zài pì rú
十方三世诸佛土中，普现神通而无不在。譬如
zhēn rú biàn zài yú yè shàngēn huíxiàng yì fù rú shì yú yī qiè
真如，遍在于夜；善根回向亦复如是，于一切
yè fàng dà guāng míng shī zuò fó shì pì rú zhēn rú biàn zài yú
夜，放大光明，施作佛事。譬如真如，遍在于

zhòu shàngēn huíxiàng yì fù rú shì xī lìng yī qiè zài zhòuzhòngshēng
昼；善根回向亦复如是，悉令一切在昼众生，
jiàn fó shénbiàn yǎn bú tuì lún lí gòuqīngjìng wú kōngguòzhě
见佛神变，演不退轮，离垢清净，无空过者。
pì rú zhēn rú biàn zài bàn yuè jí yǐ yī yuè shàngēn huíxiàng yì fù
譬如真如，遍在半月及以一月；善根回向亦复
rú shì yú zhū shì jiān cì dì shí jié dé shàn fāngbiàn yú yī niàn
如是，于诸世间次第时节，得善方便，于一念
zhōng zhī yī qiè shí pì rú zhēn rú biàn zài nián suì shàngēn huíxiàng
中知一切时。譬如真如，遍在年岁；善根回向
yì fù rú shì zhù wú liàng jié míngliǎochéngshú yī qiè zhūgēn jiē lìng
亦复如是，住无量劫明了成熟，一切诸根皆令
yuánmǎn pì rú zhēn rú biànchéng huài jié shàngēn huíxiàng yì fù
圆满。譬如真如，遍成坏劫；善根回向亦复
rú shì zhù yī qiè jié qīngjìng wú rǎn jiàohuàzhòngshēngxián lìng qīngjìng
如是，住一切劫清净无染，教化众生咸令清净。
pì rú zhēn rú jìn wèi lái jì shàngēn huíxiàng yì fù rú shì jìn
譬如真如，尽未来际；善根回向亦复如是，尽
wèi lái jì xiū zhū pú sà qīngjìng miào xíng chéngmǎn dà yuàn wú yǒu
未来际，修诸菩萨清净妙行，成满大愿无有
tuì zhuǎn pì rú zhēn rú biàn zhù sān shì shàngēn huíxiàng yì fù
退转。譬如真如，遍住三世；善根回向亦复
rú shì lìng zhū zhòngshēng yú yī chà nà jiàn sān shì fó wèi céng yī
如是，令诸众生于一刹那见三世佛，未曾一
niàn ér yǒu shě lí pì rú zhēn rú biàn yī qiè chù shàngēn huíxiàng
念而有舍离。譬如真如，遍一切处；善根回向
yì fù rú shì chāochūsān jiè zhōubiàn yī qiè xī dé zì zài
亦复如是，超出三界，周遍⁵一切，悉得自在。
pì rú zhēn rú zhù yǒu wú fǎ shàngēn huíxiàng yì fù rú shì liǎo
譬如真如，住有无法；善根回向亦复如是，了
dá yī qiè yǒu wú zhī fǎ bì jìng qīngjìng pì rú zhēn rú tǐ xìng qīngjìng
达一切有无之法毕竟清净。譬如真如，体性清净；
shàngēn huíxiàng yì fù rú shì néng yǐ fāngbiàn jí zhù dào fǎ jìng zhì
善根回向亦复如是，能以方便集助道法，净治
yī qiè zhū pú sà xíng pì rú zhēn rú tǐ xìng míng jié shàngēn huí
一切诸菩萨行。譬如真如，体性明洁；善根回

⁵ 大正藏：行

xiàng yì fù rú shì lìng zhū pú sà xī dé sān mèi míng jié zhī xīn pì
向亦复如是，令诸菩萨悉得三昧明洁之心。譬
rú zhēn rú tǐ xìng wú gòu shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yuǎn lí
如真如，体性无垢；善根回向亦复如是，远离
zhū gòu mǎn zú yī qiè zhū qīng jìng yì pì rú zhēn rú wú wǒ wǒ
诸垢，满足一切诸清净意。譬如真如，无我、我
suǒ shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yǐ wú wǒ wǒ suǒ qīng jìng zhī
所；善根回向亦复如是，以无我、我所清净之
xīn chōng mǎn shí fāng zhū fó guó tǔ pì rú zhēn rú tǐ xìng píng děng
心，充满十方诸佛国土。譬如真如，体性平等；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì huò dé píng děng yī qiè zhì zhì zhào liǎo
善根回向亦复如是，获得平等一切智智，照了
zhū fǎ lí zhū chī yì pì rú zhēn rú chāo zhū shù liàng shàngēn
诸法，离诸痴翳。譬如真如，超诸数量；善根
huí xiàng yì fù rú shì yǔ chāo shù liàng yī qiè zhì shèng dà lì fǎ zàng
回向亦复如是，与超数量一切智乘大力法藏
ér tóng zhǐ zhù xīng biàn shí fāng yī qiè shì jiè guǎng dà fǎ yún pì rú
而同止住，兴遍十方一切世界广大法云。譬如
zhēn rú píng děng ān zhù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì fā shēng
真如，平等安住；善根回向亦复如是，发生
yī qiè zhū pú sà xíng píng děng zhù yú yī qiè zhì dào pì rú zhēn rú
一切诸菩萨行，平等住于一切智道。譬如真如，
biàn zhù yī qiè zhū zhòng shēng jiè shàngēn huí xiàng yì fù rú shì mǎn
遍住一切诸众生界；善根回向亦复如是，满
zú wú ài yī qiè zhǒng zhì yú zhòng shēng jiè xī xiàn zài qián pì rú
足无碍一切种智，于众生界悉现在前。譬如
zhēn rú wú yǒu fēn bié pǔ zhù yī qiè yīn shēng zhì zhōng shàngēn huí
真如，无有分别，普住一切音声智中；善根回
xiàng yì fù rú shì jù zú yī qiè zhū yán yīn zhì néng pǔ shì xiàn zhǒng
向亦复如是，具足一切诸言音智，能普示现种
zhǒng yán yīn kāi shì zhòng shēng pì rú zhēn rú yǒng lí shì jiān
种言音，开示众生。譬如真如，永离世间；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì pǔ shǐ zhòng shēng yǒng chū shì jiān pì
善根回向亦复如是，普使众生永出世间。譬
rú zhēn rú tǐ xìng guǎng dà shàngēn huí xiàng yì fù rú shì xī néng
如真如，体性广大；善根回向亦复如是，悉能
shòu chí qù lái jīn shì guǎng dà fó fǎ héng bú wàng shī qín
受持去、来、今世广大佛法，恒不忘失，勤

xiū yī qiè pú sà zhū xíng pì rú zhēn rú wú yǒu jiàn xī shàngēn huí
修一切菩萨诸行。譬如真如，无有间息；善根回
xiàng yì fù rú shì wèi yù ān chǔ yī qiè zhòng shēng yú dà zhì dì yú
向亦复如是，为欲安处一切众 生于大智地，于
yī qiè jié xiū pú sà xíng wú yǒu jiàn xī pì rú zhēn rú tǐ xìng kuān
一切劫修菩萨行无有间息。譬如真如，体性宽
guǎng biàn yī qiè fǎ shàngēn huí xiàng yì fù rú shì jìng niàn wú ài
广，遍一切法；善根回向亦复如是，净念无碍，
pǔ shè yī qiè kuān guǎng fǎ mén pì rú zhēn rú biàn shè qún pǐn
普摄一切宽 广 法门。譬如真如，遍摄群品；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì zhèng dé wú liàng pǐn lèi zhī zhì xiū zhū
善根回向亦复如是，证得无量品类之智，修诸
pú sà zhēn shí miào xíng pì rú zhēn rú wú suǒ qǔ zhuó shàngēn huí
菩萨真实妙行。譬如真如，无所取著；善根回
xiàng yì fù rú shì yú yī qiè fǎ jiē wú suǒ qǔ chú miè yī qiè shì jiān
向亦复如是，于一切法皆无所取，除灭一切世间
qǔ zhuó pǔ lìng qīng jìng pì rú zhēn rú tǐ xìng bú dòng shàngēn
取著，普令清静。譬如真如，体性不动；善根
huí xiàng yì fù rú shì ān zhù pǔ xián yuán mǎn xíng yuàn bì jìng bú
回向亦复如是，安住普贤圆 满行愿，毕竟不
dòng pì rú zhēn rú shì fó jìng jiè shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
动。譬如真如，是佛境界；善根回向亦复如是，
lìng zhū zhòng shēng mǎn zú yī qiè dà zhì jìng jiè miè fán nǎo jìng xī lìng
令诸众 生 满足一切大智境界，灭烦恼境悉令
qīng jìng pì rú zhēn rú wú néng zhì fú shàngēn huí xiàng yì fù rú
清静。譬如真如，无能制伏；善根回向亦复如
shì bù wéi yī qiè zhòng mó shì yè wài dào xié lùn zhī suǒ zhì fú
是，不为一切众 魔事业、外道邪论之所制伏。
pì rú zhēn rú fēi shì kě xiū fēi bù kě xiū shàngēn huí xiàng yì
譬如真如，非是可修，非不可修；善根回向亦
fù rú shì shě lí yī qiè wàng xiǎng qǔ zhuó yú xiū bù xiū wú suǒ
复如是，舍离一切妄 想取著，于修、不修无所
fēn bié pì rú zhēn rú wú yǒu tuì shě shàngēn huí xiàng yì fù rú
分别。譬如真如，无有退舍；善根回向亦复如
shì cháng jiàn zhū fó fā pú tí xīn dà shì zhuāng yán yǒng wú
是，常 见诸佛，发菩提心，大誓 庄严，永无
tuì shě pì rú zhēn rú pǔ shè yī qiè shì jiān yán yīn shàngēn huí xiàng
退舍。譬如真如，普摄一切世间言音；善根回向

yì fù rú shì néng dé yī qiè chā bié yán yīn shéntōng zhì huì pǔ fā
亦复如是，能得一切差别言音神通智慧，普发
yī qiè zhǒng zhǒng yán cí pì rú zhēn rú yú yī qiè fǎ wú suǒ xī qiú
一切种种言词。譬如真如，于一切法无所希求；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng zhū zhòng shēng chéng pǔ xián shèng ér
善根回向亦复如是，令诸众生乘普贤乘而
dé chū lí yú yī qiè fǎ wú suǒ tān qiú pì rú zhēn rú zhù yī qiè
得出离，于一切法无所贪求。譬如真如，住一切
dì shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè zhòng shēng shě shì jiān
地；善根回向亦复如是，令一切众生舍世间
dì zhù zhì huì dì yǐ pǔ xián xíng ér zì zhuāng yán pì rú zhēn rú
地，住智慧地，以普贤行而自庄严。譬如真如，
wú yǒu duàn jué shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yú yī qiè fǎ dé wú
无有断绝；善根回向亦复如是，于一切法得无
suǒ wèi suí qí lèi yīn chù chù yǎn shuō wú yǒu duàn jué pì rú
所畏，随其类音，处处演说，无有断绝。譬如
zhēn rú shě lí zhū lòu shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè
真如，舍离诸漏；善根回向亦复如是，令一切
zhòng shēng chéng jiù fǎ zhì liǎo dá yú fǎ yuán mǎn pú tí wú lòu gōng
众生成就法智，了达于法，圆满菩提无漏功
dé pì rú zhēn rú wú yǒu shǎo fǎ ér néng huài luàn lìng qí shǎo fèn
德。譬如真如，无有少法而能坏乱，令其少分
fēi shì jué wù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì pǔ lìng kāi wù yī qiè
非是觉悟；善根回向亦复如是，普令开悟一切
zhū fǎ qí xīn wú liàng biàn zhōu fǎ jiè pì rú zhēn rú guò qù fēi
诸法，其心无量遍周法界。譬如真如，过去非
shǐ wèi lái fēi mò xiàn zài fēi yì shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
始，未来非末，现在非异；善根回向亦复如是，
wèi yī qiè zhòng shēng xīn xīn héng qǐ pú tí xīn yuàn pǔ shǐ qīng jìng
为一切众生新新恒起菩提心愿，普使清净，
yǒng lí shēng sǐ pì rú zhēn rú yú sān shì zhōng wú suǒ fēn bié shàn
永离生死。譬如真如，于三世中无所分别；善
gēn huí xiàng yì fù rú shì xiàn zài niàn niàn xīn cháng jué wù guò qù
根回向亦复如是，现在念念心常觉悟，过去、
wèi lái jiē xī qīng jìng pì rú zhēn rú chéng jiù yī qiè zhū fó pú sà
未来皆悉清净。譬如真如，成就一切诸佛菩萨，
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì fā qǐ yī qiè dà yuàn fāng biàn chéng
善根回向亦复如是，发起一切大愿方便，成

jiù zhū fó guǎng dà zhì huì pì rú zhēn rú jiū jìng qīng jìng bù yǔ
就诸佛广大智慧。譬如真如，究竟清净，不与
yī qiè zhū fán nǎo jù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì néng miè yī qiè
一切诸烦恼俱；善根回向亦复如是，能灭一切
zhòng shēng fán nǎo yuán mǎn yī qiè qīng jìng zhì huì
众生烦恼，圆满一切清净智慧。’

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí dé yī qiè
“佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，得一切

fó chà píng děng pǔ yán jìng yī qiè shì jiè gù dé yī qiè zhòng shēng
佛刹平等，普严净一切世界故；得一切众生

píng děng pǔ wèi zhuàn wú ài fǎ lún gù dé yī qiè pú sà píng děng
平等，普为转无碍法轮故；得一切菩萨平等，

pǔ chū shēng yī qiè zhì yuàn gù dé yī qiè zhū fó píng děng guān chá
普出生一切智愿故；得一切诸佛平等，观察

zhū fó tǐ wú èr gù dé yī qiè fǎ píng děng pǔ zhī zhū fǎ xìng wú yì
诸佛体无二故；得一切法平等，普知诸法性无易

gù dé yī qiè shì jiān píng děng yǐ fāng biàn zhì shàn jiě yī qiè yǔ yán
故；得一切世间平等，以方便智善解一切语言

dào gù dé yī qiè pú sà xíng píng děng suí zhòng shàngēn jìn huí xiàng
道故；得一切菩萨行平等，随种善根尽回向

gù dé yī qiè shí píng děng qín xiū fó shì yú yī qiè shí wú duàn
故；得一切时平等，勤修佛事，于一切时无断

jué gù dé yī qiè yè guǒ píng děng yú shì chū shì suǒ yǒu shàngēn
绝故；得一切业果平等，于世、出世所有善根

jiē wú rǎn zhuó xián jiū jìng gù dé yī qiè fó zì zài shén tōng píng děng
皆无染著，咸究竟故；得一切佛自在神通平等，

suí shùn shì jiān xiàn fó shì gù
随顺世间现佛事故。

fó zǐ shì wéi pú sà mó hē sà dì bā zhēn rú xiàng huí
“佛子！是为菩萨摩诃萨第八真如相回

xiàng pú sà mó hē sà zhù cǐ huí xiàng zhèng dé wú liàng qīng jìng fǎ
向。菩萨摩诃萨住此回向，证得无量清净法

mén néng wéi rú lái dà shī zǐ hǒu zì zài wú wèi yǐ shàn fāng biàn
门，能为如来大师子吼，自在无畏，以善方便，

jiào huà chéng jiù wú liàng pú sà yú yī qiè shí wèi céng xiū xī dé fó
教化成就无量菩萨，于一切时未曾休息；得佛

wú liàng yuán mǎn zhī shēn yī shēn chōng biàn yī qiè shì jiè dé fó wú
无量圆满之身，一身充遍一切世界；得佛无

liàngyuánmǎn yīn shēng yī yīn kāi wù yī qiè zhòngshēng dé fó wú liàng
量圆满音声，一音开悟一切众生；得佛无量
yuánmǎn zhī lì yī máokǒngzhōng pǔ néng róng nà yī qiè guó tǔ dé
圆满之力，一毛孔中普能容纳一切国土；得
fó wú liàngyuánmǎnshéntōng zhì zhūzhòngshēng yú yī chénzhōng dé
佛无量圆满神通，置诸众生于一尘中；得
fó wú liàngyuánmǎn jiě tuō yú yī zhòngshēngshēn shì xiàn yī qiè zhū
佛无量圆满解脱，于一众生身示现一切诸
fó jìng jiè chéngděngzhèngjué dé fó wú liàngyuánmǎnsānmèi yī
佛境界，成等正觉；得佛无量圆满三昧，一
sānmèizhōng pǔ néng shì xiàn yī qiè sānmèi dé fó wú liàngyuánmǎnbiàn
三昧中普能示现一切三昧；得佛无量圆满辩
cái shuō yī jù fǎ qióngwèi lái jì ér bù kě jìn xī chú yī qiè
才，说一句法，穷未来际而不可尽，悉除一切
zhòngshēng yí huò dé fó wú liàngyuánmǎnzhòngshēng jù fó shí lì
众生疑惑；得佛无量圆满众生，具佛十力，
jìn zhòngshēng jiè shì chéngzhèngjué fó zǐ shì wéi pú sà mó hē
尽众生界示成正觉。佛子！是为菩萨摩訶
sà yǐ yī qiè shàngēnshùnzhen rú xiàng huí xiàng
萨以一切善根顺真如相回向。”

ěr shí jīn gāngchuáng pú sà chéng fó wēi lì pǔ guān shí fāng
尔时，金刚幢菩萨承佛威力，普观十方

ér shuō sòngyán
而说颂言：

pú sà zhì yào cháng ān zhù 菩萨志乐常安住	zhèng niàn jiān gù lí chí huò 正念坚固离痴惑
qí xīn shàn ruǎn héng qīng liáng 其心善软恒清凉	jī jí wú biān gōng dé xíng 积集无边功德行
pú sà qiān shùn wú wéi nì 菩萨谦顺无违逆	suǒ yǒu zhì yuàn xī qīng jìng 所有志愿悉清净
yǐ dé zhì huì dà guāng míng 已得智慧大光明	shàn néng zhào liǎo yī qiè yè 善能照了一切业
pú sà sī wéi yè guǎng dà 菩萨思惟业广大	zhǒngzhǒngchā bié shèn xī yǒu 种种差别甚希有
jué yì xiū xíng wú tuì zhuǎn 决意修行无退转	yǐ cǐ ráo yì zhū qún shēng 以此饶益诸群生
zhū yè chā bié wú liàng zhǒng 诸业差别无量种	pú sà yī qiè qín xiū xí 菩萨一切勤修习

suí shùn zhòng shēng bù wéi yì
随顺众生不违意

pǔ lìng xīn jìng shēng huān xǐ
普令心净生欢喜

yǐ shēng tiáo yù rén zūn dì
已升调御人尊地

lí zhū rè nǎo xīn wú ài
离诸热恼心无碍

yú fǎ yú yì xī shàn zhī
于法于义悉善知

wèi lì qúnshēng zhuǎn qín xí
为利群生转勤习

pú sà suǒ xiū zhòng shàn xíng
菩萨所修众善行

wú liàng wú shù zhǒng zhǒng bié
无量无数种种别

yú bǐ yī qiè fēn bié zhī
于彼一切分别知

wèi lì qúnshēng gù huí xiàng
为利群生故回向

yǐ miào zhì huì héng guān chá
以妙智慧恒观察

jiū jìng guǎng dà zhēn shí lǐ
究竟广大真实理

duàn zhū yǒu chù xī wú yú
断诸有处悉无余

rú bǐ zhēn rú shàn huí xiàng
如彼真如善回向

pì rú zhēn rú biàn yī qiè
譬如真如遍一切

rú shì pǔ shè zhū shì jiān
如是普摄诸世间

pú sà yǐ cǐ xīn huí xiàng
菩萨以此心回向

xī lìng zhòngshēng wú suǒ zhuó
悉令众生无所著

pú sà yuàn lì biàn yī qiè
菩萨愿力遍一切

pì rú zhēn rú wú bú zài
譬如真如无不在

ruò jiàn bú jiàn niàn xī zhōu
若见不见念悉周

xī yǐ gōng dé ér huí xiàng
悉以功德而回向

yè zhōng suí zhù zhòu yì zhù
夜中随住昼亦住

bàn yuè yī yuè yì suí zhù
半月一月亦随住

ruò nián ruò jié xī zhù zhōng
若年若劫悉住中

zhēn rú rú shì xíng yì rán
真如如是行亦然

suǒ yǒu sān shì jí chā tǔ
所有三世及刹土

yī qiè zhòngshēng yǔ zhū fǎ
一切众生与诸法

xī zhù qí zhōng wú suǒ zhù
悉住其中无所住

yǐ rú shì xíng ér huí xiàng
以如是行而回向

pì rú zhēn rú běn zì xìng
譬如真如本自性

pú sà rú shì fā dà xīn
菩萨如是发大心

zhēn rú suǒ zài wú bú zài
真如所在无不在

yǐ rú shì xíng ér huí xiàng
以如是行而回向

pì rú zhēn rú běn zì xìng
譬如真如本自性

qí zhōng wèi céng yǒu yī fǎ
其中未曾有一法

bù dé zì xìng shì zhēn xìng
不得自性是真性

yǐ rú shì yè ér huí xiàng
以如是业而回向

rú zhēn rú xiàng yè yì ěr rú zhēn rú xìng yè yì ěr
如真如相业亦尔 如真如性业亦尔

rú zhēn rú xìng běn zhēn shí yè yì rú shì tóng zhēn rú
如真如性本真实 业亦如是同真如

pì rú zhēn rú wú biān jì yè yì rú shì wú yǒu biān
譬如真如无边际 业亦如是无有边

ér yú qí zhōng wú fù zhuó shì gù cǐ yè dé qīng jìng
而于其中无缚著 是故此业得清净

rú shì cōng huì zhēn fó zǐ zhì yuàn jiān gù bú dòng yáo
如是聪慧真佛子 志愿坚固不动摇

yǐ qí zhì lì shàn tōng dá rù yú zhū fó fāng biàn zàng
以其智力善通达 入于诸佛方便藏

jué wù fǎ wáng zhēn shí fǎ yú zhōng wú zhuó yì wú fù
觉悟法王真实法 于中无著亦无缚

rú shì zì zài xīn wú ài wèi céng jiàn yǒu yī fǎ qǐ
如是自在心无碍 未曾见有一法起

rú lái fǎ shēn suǒ zuò yè yī qiè shì jiān rú bǐ xiàng
如来法身所作业 一切世间如彼相

shuō zhū fǎ xiàng jiē wú xiàng zhī rú shì xiàng shì zhī fǎ
说诸法相皆无相 知如是相是知法

pú sà zhù shì bù sī yì yú zhōng sī yì bù kě jìn
菩萨住是不思议 于中思议不可尽

rù cǐ bù kě sī yì chù sī yǔ fēi sī jiē jì miè
入此不可思议处 思与非思皆寂灭

rú shì sī wéi zhū fǎ xìng liǎo dá yī qiè yè chā bié
如是思惟诸法性 了达一切业差别

suǒ yǒu wǒ zhí jiē chú miè zhù yú gōng dé wú néng dòng
所有我执皆除灭 住于功德无能动

pú sà yī qiè yè guǒ bào xī wéi wú jìn zhì suǒ yìn
菩萨一切业果报 悉为无尽智所印

rú shì wú jìn zì xìng jìn shì gù wú jìn fāng biàn miè
如是无尽自性尽 是故无尽方便灭

pú sà guān xīn bú zài wài yì fù bù dé zài yú nèi
菩萨观心不在外 亦复不得在于内

zhī qí xīn xìng wú suǒ yǒu wǒ fǎ jiē lí yǒng jì miè
知其心性无所有 我法皆离永寂灭

bǐ zhū fó zǐ rú shì zhī yī qiè fǎ xìng cháng kōng jì
彼诸佛子如是知 一切法性常空寂

wú yǒu yī fǎ néng zào zuò	tóng yú zhū fó wù wú wǒ
无 有 一 法 能 造 作	同 于 诸 佛 悟 无 我
liǎo zhī yī qiè zhū shì jiān	xī yǔ zhēn rú xìng xiàng děng
了 知 一 切 诸 世 间	悉 与 真 如 性 相 等
jiàn shì bù kě sī yì xiàng	shì zé néng zhī wú xiàng fǎ
见 是 不 可 思 议 相	是 则 能 知 无 相 法
ruò néng zhù shì shèn shēn fǎ	cháng yào xiū xíng pú sà xíng
若 能 住 是 甚 深 法	常 乐 修 行 菩 萨 行
wèi yù lì yì zhū qún shēng	dà shì zhuāng yán wú tuì zhuǎn
为 欲 利 益 诸 群 生	大 誓 庄 严 无 退 转
shì zé chāo guò yú shì jiān	bù qǐ shēng sǐ wàng fēn bié
是 则 超 过 于 世 间	不 起 生 死 妄 分 别
liǎo dá qí xīn rú huàn huà	qín xiū zhòng xíng dù qún shēng
了 达 其 心 如 幻 化	勤 修 众 行 度 群 生
pú sà zhèng niàn guān shì jiān	yī qiè jiē cóng yè yuán dé
菩 萨 正 念 观 世 间	一 切 皆 从 业 缘 得
wèi yù jiù dù xiū zhū xíng	pǔ shè sān jiè wú yí zhě
为 欲 救 度 修 诸 行	普 摄 三 界 无 遗 者
liǎo zhī zhòng shēng zhǒng zhǒng yì	xī shì xiǎng xíng suǒ fēn bié
了 知 众 生 种 种 异	悉 是 想 行 所 分 别
yú cǐ guān chá xī míng liǎo	ér bú huài yú zhū fǎ xìng
于 此 观 察 悉 明 了	而 不 坏 于 诸 法 性
zhì zhě liǎo zhī zhū fó fǎ	yǐ rú shì xíng ér huí xiàng
智 者 了 知 诸 佛 法	以 如 是 行 而 回 向
āi mǐn yī qiè zhū zhòng shēng	lìng yú shí fǎ zhèng sī wéi
哀 愍 一 切 诸 众 生	令 于 实 法 正 思 惟

大方广佛华严经卷第三十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sānmǎnduō mò tuónán ā bō là dì hē duōzhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎshān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎhòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

shuài tuó tiānshàng huì rì shū guāng shí huí xiàng yì guǎng xuān
率陀天上.慧日舒光.十回向义广宣

yáng kǔ hǎi zuò jīn liáng huà rì shū cháng huā yǔ sàn tiān xiāng
扬.苦海作津梁.化日舒长.华雨散天香.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

南無華嚴海會佛菩薩 三稱	四生九有同登華藏玄門 八難三塗共入毗盧性海	婆功德大法界沐恩波	四十二字妙陀羅字字包含義理多	時普願法界眾生入般若波羅蜜門	邏	那	左
					郎楞籠盧勞	囊能濃奴獠	臧增宗租遭
					來黎嶙闌林藍婁邏	痢泥年難訛南窈那	災賚津錢浸簪陬左
						唱	
						邏	那
							左
							字

4. ^{zao}左 臧 ^{zang}增 ^{zeng}宗 ^{zong}租 ^{zu}遭 ^{zao}災 ^{zai}賚 ^{zi}津 ^{zin}錢 ^{zan}浸 ^{zin}簪 ^{zan}陬 ^{zou}左 ^{zao}左

唱 ^{zao}左 ^{zi}字 ^{shí}時。 普 ^{pǔ}願 ^{yuan}法 ^{fǎ}界 ^{jiè}眾 ^{zhong}生。 入 ^{ru}般 ^{bo}若 ^{re}波 ^{luo}羅 ^{mi}蜜 ^{men}門。

nao nang neng nong nu nao nai ni nin nan nin nan nou nao
5. 那 囊 能 濃 奴 獠 痢 泥 年 難 詎 南 菟 那

chàng nao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 那 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

lao lang leng long lu lao lai li lin lan lin lan lou lao
6. 邏 郎 楞 籠 盧 勞 來 黎 嶙 闌 林 藍 婁 邏

chàng lao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 邏 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō zao nao
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 左 那

lao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
邏 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòng shēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sān shí yī 大方广佛华严经卷第三十一

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

shí huí xiàng pǐn dì èr shí wǔ zhī jiǔ 十回向品第二十五之九

fó zǐ yún hé wéi pú sà mó hē sà wú zhuó wú fù jiě tuō
“佛子！云何为菩萨摩诃萨无著无缚解脱

huí xiàng
回向？

fó zǐ shì pú sà mó hē sà yú yī qiè shàngēn xīn shēng
“佛子！是菩萨摩诃萨于一切善根，心生

zūnzhòng suǒ wèi yú chūshēng sǐ xīn shēngzūnzhòng yú shè qǔ
尊重。所谓：于出生死，心生尊重；于摄取

yī qiè shàngēn xīn shēngzūnzhòng yú xī qiú yī qiè shàngēn xīn shēng
一切善根，心生尊重；于希求一切善根，心生

zūnzhòng yú huǐ zhūguò yè xīn shēngzūnzhòng yú suí xǐ shàngēn
尊重；于悔诸过业，心生尊重；于随喜善根，

xīn shēngzūnzhòng yú lǐ jìng zhū fó xīn shēngzūnzhòng yú hé zhǎng
心生尊重；于礼敬诸佛，心生尊重；于合掌

gōngjìng xīn shēngzūnzhòng yú dǐng lǐ tǎ miào xīn shēngzūnzhòng
恭敬，心生尊重；于顶礼塔庙，心生尊重；

yú quàn fó shuō fǎ xīn shēngzūnzhòng yú rú shì děngzhǒngzhǒngshàn
于劝佛说法，心生尊重。于如是等种种善

gēn jiē shēngzūnzhòng suí shùn rěn kě
根，皆生尊重，随顺忍可。

fó zǐ pú sà mó hē sà yú bǐ shàngēn jiē shēngzūn
“佛子！菩萨摩诃萨于彼善根，皆生尊

zhòng suí shùn rěn kě shí jiū jìng xīn yào jiān gù xìn jiě zì dé
重，随顺忍可时，究竟欣乐，坚固信解；自得

ān zhù lìng tā ān zhù qín xiū wú zhuó zì zài jī jí chéngshèng
安住，令他安住；勤修无著，自在积集；成胜

zhì yào zhù rú lái jìng shì lì zēngzhǎng xī dé zhī jiàn yǐ zhū
志乐，住如来境；势力增长，悉得知见。以诸

shàngēn rú shì huíxiàng suǒwèi yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
善根如是回向，所谓：‘以无著无缚解脱心，
chéng jiù pǔ xiánshēn yè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn qīngjìng pǔ xián
成就普贤身业。以无著无缚解脱心，清净普贤
yǔ yè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn yuánmǎn pǔ xián yì yè yǐ
语业。以无著无缚解脱心，圆满普贤意业。以
wú zhuó wú fù jiě tuō xīn fā qǐ pǔ xiánguǎng dà jīng jìn yǐ wú zhuó
无著无缚解脱心，发起普贤广大精进。以无著
wú fù jiě tuō xīn jù zú pǔ xián wú ài yīn shēng tuó luó ní mén qí
无缚解脱心，具足普贤无碍音声陀罗尼门，其
shēngguǎng dà pǔ biàn shí fāng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn jù
声广大，普遍十方。以无著无缚解脱心，具
zú pǔ xiánjiàn yī qiè fó tuó luó ní mén héngjiàn shí fāng yī qiè zhū fó
足普贤见一切佛陀罗尼门，恒见十方一切诸佛。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù jiě liǎo yī qiè yīn shēng tuó luó
以无著无缚解脱心，成就解了一切音声陀罗
ní mén tóng yī qiè yīn shuō wú liàng fǎ yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō
尼门，同一切音，说无量法。以无著无缚解脱
xīn chéng jiù pǔ xián yī qiè jié zhù tuó luó ní mén pǔ yú shí fāng xiū
心，成就普贤一切劫住陀罗尼门，普于十方修
pú sà xíng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì
菩萨行。以无著无缚解脱心，成就普贤自在力，
yú yī zhòngshēngshēnzhōng shì xiū yī qiè pú sà xíng jìn wèi lái jié
于一众生身中，示修一切菩萨行，尽未来劫
cháng wú jiàn duàn rú yī zhòngshēngshēn yī qiè zhòngshēngshēn xī
常无间断；如一众生身，一切众生身悉
yì rú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì
亦如是。以无著无缚解脱心，成就普贤自在力，
pǔ rù yī qiè zhòng dào chǎng pǔ xiàn yī qiè zhū fó qián xiū pú sà xíng
普入一切众道场，普现一切诸佛前，修菩萨行。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián fó zì zài lì yú yī
以无著无缚解脱心，成就普贤佛自在力，于一
ménzhōng shì xiàn jīng bù kě shuō bù kě shuō jié wú yǒu qióng jìn
门中示现，经不可说不可说劫，无有穷尽，
lìng yī qiè zhòngshēng jiē dé wù rù yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
令一切众生皆得悟入。以无著无缚解脱心，
chéng jiù pǔ xián fó zì zài lì yú zhǒngzhǒng ménzhōng shì xiàn jīng
成就普贤佛自在力，于种种门中示现，经

bù kě shuō bù kě shuō jié wú yǒu qióng jìn lìng yī qiè zhòng shēng jiē
不可说不可说劫，无有穷尽，令一切众生皆

dé wù rù qí shēn pǔ xiàn yī qiè fó qián yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō
得悟入，其身普现一切佛前。以无著无缚解脱

xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì niànniànzhōng lìng bù kě shuō bù kě
心，成就普贤自在力，念念中令不可说不可

shuō zhòng shēng zhù shí lì zhì xīn wú pí juàn yǐ wú zhuó wú fù jiě
说众生住十力智，心无疲倦。以无著无缚解

tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì yú yī qiè zhòng shēng shēn zhōng
脱心，成就普贤自在力，于一切众生身中，

xiàn yī qiè fó zì zài shéntōng lìng yī qiè zhòng shēng zhù pǔ xián xíng
现一切佛自在神通，令一切众生住普贤行。

yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì yú yī yī
以无著无缚解脱心，成就普贤自在力，于一一

zhòng shēng yǔ yán zhōng zuò yī qiè zhòng shēng yǔ yán lìng yī qiè zhòng
众生语言中，作一切众生语言，令一切众

shēng yī yī jiē zhù yī qiè zhì dì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng
生一一皆住一切智地。以无著无缚解脱心，成

jiù pǔ xián zì zài lì yú yī yī zhòng shēng shēn zhōng pǔ róng nà yī
就普贤自在力，于一一众生身中，普容纳一

qiè zhòng shēng shēn lìng jiē zì wèi chéng jiù fó shēn yǐ wú zhuó wú fù
切众生身，令皆自谓成就佛身。以无著无缚

jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì néng yǐ yī huā zhuāng yán yī
解脱心，成就普贤自在力，能以一华庄严一

qiè shí fāng shì jiè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì
切十方世界。以无著无缚解脱心，成就普贤自

zài lì chū dà yīn shēng pǔ biàn fǎ jiè zhōu wén yī qiè zhū fó guó
在力，出大音声，普遍法界，周闻一切诸佛国

tǔ shè shòu tiáo fú yī qiè zhòng shēng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
土，摄受调伏一切众生。以无著无缚解脱心，

chéng jiù pǔ xián zì zài lì jìn wèi lái jì bù kě shuō bù kě shuō jié
成就普贤自在力，尽未来际不可说不可说劫，

yú niànniànzhōng xī néng biàn rù yī qiè shì jiè yǐ fó shén lì suí
于念念中悉能遍入一切世界，以佛神力，随

niàn zhuāng yán yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài
念庄严。以无著无缚解脱心，成就普贤自在

lì jìn wèi lái jì suǒ zhù zhī jié cháng néng biàn rù yī qiè shì jiè
力，尽未来际所住之劫，常能遍入一切世界，

shì xiànréng fó chūxīng yú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng
示现成佛出兴于世。以无著无缚解脱心，成

pǔ xián xíng yī guāng pǔ zhào jìn xū kōng jiè yī qiè shì jiè yǐ wú zhuó
普贤行，一光普照尽虚空界一切世界。以无著

wú fù jiě tuō xīn chéng pǔ xián xíng dé wú liàng zhì huì jù yī qiè
无缚解脱心，成普贤行，得无量智慧，具一切

shéntōng shuō zhǒng zhǒng fǎ yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng
神通，说种种法。以无著无缚解脱心，成

pǔ xián xíng rù yú rú lái jìn yī qiè jié bù kě cè liáng shéntōng zhì huì
普贤行，入于如来尽一切劫不可测量神通智慧。

yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng pǔ xián xíng zhù jìn fǎ jiè zhū rú
以无著无缚解脱心，成普贤行，住尽法界诸如

lái suǒ yǐ fó shén lì xiū xí yī qiè zhū pú sà xíng shēn kǒu yì
来所，以佛神力修习一切诸菩萨行；身、口、意

yè céng wú xiè juàn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng pǔ xián xíng
业，曾无懈怠。以无著无缚解脱心，成普贤行，

bù wéi yú yì bú huài yú fǎ yán cí qīng jìng yào shuō wú jìn jiào
不违于义，不坏于法，言词清净，乐说无尽；教

huà tiáo fú yī qiè zhòng shēng lìng qí dāng dé yī qiè zhū fó wú shàng pú
化调伏一切众生，令其当得一切诸佛无上菩

tí yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng rù yī fǎ mén shí
提。以无著无缚解脱心，修普贤行，入一法门时，

fàng wú liàng guāng zhào bù sī yì yī qiè fǎ mén rú yī fǎ mén
放无量光，照不思議一切法门；如一法门，

yī qiè fǎ mén jiē yì rú shì tōng dá wú ài jiū jìng dāng dé yī qiè zhì
一切法门皆亦如是通达无碍，究竟当得一切智

dì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pú sà xíng yú fǎ zì zài
地。以无著无缚解脱心，住菩萨行，于法自在，

dào yú pǔ xián zhuāng yán bǐ àn yú yī yī jìng jiè jiē yǐ yī qiè zhì
到于普贤庄严彼岸；于一一境界，皆以一切智

guān chá wù rù ér yī qiè zhì yì bù qióng jìn yǐ wú zhuó wú fù jiě
观察悟入，而一切智亦不穷尽。以无著无缚解

tuō xīn shǐ cóng cǐ shēng jìn wèi lái jì zhù pǔ xián xíng cháng bù xiū
脱心，始从此生尽未来际住普贤行，常不休

xī dé yī qiè zhì wù bù kě shuō bù kě shuō zhēn shí fǎ yú fǎ
息，得一切智，悟不可说不可说真实法，于法

jiū jìng wú yǒu mí huò yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián yè
究竟无有迷惑。以无著无缚解脱心，修普贤业，

fāngbiàn zì zài dé fǎ guāngmíng yú zhū pú sà suǒ xíng zhī xíngzhào liǎo
方便自在，得法光明，于诸菩萨所行之行照了
wú ài yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng dé yī qiè fāng
无碍。以无著无缚解脱心，修普贤行，得一切方
biàn zhì zhī yī qiè fāngbiàn suǒ wèi wú liàng fāngbiàn bù sī yì
便智，知一切方便，所谓：无量方便、不思议
fāngbiàn pú sà fāngbiàn yī qiè zhì fāngbiàn yī qiè pú sà tiáo fú
方便、菩萨方便、一切智方便、一切菩萨调伏
fāngbiàn zhuàn wú liàng fǎ lún fāngbiàn bù kě shuō shí fāngbiàn shuō
方便、转无量法轮方便、不可说时方便、说
zhǒng zhǒng fǎ fāngbiàn wú biān jì wú wèi zàng fāngbiàn shuō yī qiè fǎ
种种法方便、无边际无畏藏方便、说一切法
wú yú fāngbiàn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pǔ xián xíng chéng
无余方便。以无著无缚解脱心，住普贤行，成
jiù shēn yè lìng yī qiè zhòng shēng jiàn zhě huān xǐ bù shēng fěi bàng
就身业，令一切众生见者欢喜，不生诽谤；
fā pú tí xīn yǒng bú tuì zhuǎn jiū jìng qīng jìng yǐ wú zhuó wú fù
发菩提心，永不退转，究竟清净。以无著无缚
jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng dé liǎo yī qiè zhòng shēng yǔ yán qīng jìng zhì
解脱心，修普贤行，得了一切众生语言清净智，
yī qiè yán cí jù zú zhuāng yán pǔ yìn zhòng shēng jiē lìng huān xǐ
一切言词具足庄严，普印众生，皆令欢喜。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pǔ xián xíng lì shū shèng zhì jù
以无著无缚解脱心，住普贤行，立殊胜志，具
qīng jìng xīn dé guǎng dà shéntōng guǎng dà zhì huì pǔ yì yī qiè
清净心，得广大神通、广大智慧，普诣一切
guǎng dà shì jiān guǎng dà guó tǔ guǎng dà zhòng shēng suǒ shuō yī
广大世间、广大国土、广大众生所，说一
qiè rú lái bù kě shuō guǎng dà fǎ guǎng dà zhuāng yán yuán mǎn zàng
切如来不可说广大法广大庄严圆满藏。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng mǎn pǔ xián huí xiàng xíng yuàn dé
以无著无缚解脱心，成满普贤回向行愿，得
yī qiè fó qīng jìng shēn qīng jìng xīn qīng jìng jiě shè fó gōng dé
一切佛清净身、清净心、清净解，摄佛功德，
zhù fó jìng jiè zhì yìn pǔ zhào shì xiàn pú sà qīng jìng zhī yè shàn
住佛境界，智印普照，示现菩萨清净之业，善
rù yī qiè chā bié jù yì shì zhū fó pú sà guǎng dà zì zài wéi yī
入一切差别句义，示诸佛菩萨广大自在，为一

qiè zhòngshēng xiàn chéng zhèng jué yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn qín
切 众 生 现 成 正 觉。以 无 著 无 缚 解 脱 心，勤
xiū pǔ xián zhū gēn xíng yuàn dé cōng lì gēn tiáo shùn gēn yī qiè fǎ
修 普 贤 诸 根 行 愿，得 聪 利 根、调 顺 根、一 切 法
zì zài gēn wú jìn gēn qín xiū yī qiè shàn gēn gēn yī qiè fó jìng jiè
自 在 根、无 尽 根、勤 修 一 切 善 根 根、一 切 佛 境 界
píng děng gēn shòu yī qiè pú sà bú tuì zhuǎn jì dà jīng jìn gēn liǎo zhī
平 等 根、授 一 切 菩 萨 不 退 转 记 大 精 进 根、了 知
yī qiè fó fǎ jīn gāng jiè gēn yī qiè rú lái zhì huì guāng zhào jīn gāng
一 切 佛 法 金 刚 界 根、一 切 如 来 智 慧 光 照 金 刚
yàng gēn fēn bié yī qiè zhū gēn zì zài gēn ān lì wú liàng zhòng shēng yú
焰 根、分 别 一 切 诸 根 自 在 根、安 立 无 量 众 生 于
yī qiè zhì gēn wú biān guǎng dà gēn yī qiè yuán mǎn gēn qīng jìng wú
一 切 智 根、无 边 广 大 根、一 切 圆 满 根、清 净 无
ài gēn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng dé yī qiè pú
碍 根。以 无 著 无 缚 解 脱 心，修 普 贤 行，得 一 切 菩
sà shén lì suǒ wèi wú liàng guǎng dà lì shén lì wú liàng zì zài zhì
萨 神 力，所 谓：无 量 广 大 力 神 力、无 量 自 在 智
shén lì bú dòng qí shēn pǔ xiàn yī qiè fó chà shén lì wú ài bú duàn
神 力 不 动 其 身 普 现 一 切 佛 刹 神 力 无 碍 不 断
zì zài shén lì pǔ shè yī qiè fó chà zhì yú yī chù shén lì yī shēn
自 在 神 力、普 摄 一 切 佛 刹 置 于 一 处 神 力、一 身
biàn mǎn yī qiè fó chà shén lì wú ài jiě tuō yóu xì shén lì wú suǒ
遍 满 一 切 佛 刹 神 力、无 碍 解 脱 游 戏 神 力、无 所
zuò yī niàn zì zài shén lì zhù wú xìng wú yī shén lì yī máo kǒng
作 一 念 自 在 神 力、住 无 性 无 依 神 力、一 毛 孔
zhōng cì dì ān lì bù kě shuō shì jiè biàn yóu fǎ jiè zhū fó dào chǎng
中 次 第 安 立 不 可 说 世 界 遍 游 法 界 诸 佛 道 场
shì zhū zhòng shēng jiē lìng dé rù dà zhì huì mén shén lì yǐ wú zhuó wú
示 诸 众 生 皆 令 得 入 大 智 慧 门 神 力。以 无 著 无
fù jiě tuō xīn rù pǔ xián mén shēng pú sà xíng yǐ zì zài zhì
缚 解 脱 心，入 普 贤 门，生 菩 萨 行，以 自 在 智，
yú yī niàn qǐng pǔ rù wú liàng zhū fó guó tǔ yī shēn róng shòu wú liàng
于 一 念 顷 普 入 无 量 诸 佛 国 土，一 身 容 受 无 量
fó chà huò néng yán jìng fó guó tǔ zhì héng yǐ zhì huì guān jiàn wú biān
佛 刹，获 能 严 净 佛 国 土 智，恒 以 智 慧 观 见 无 边
zhū fó guó tǔ yǒng bù fā qǐ èr shèng zhī xīn yǐ wú zhuó wú fù jiě
诸 佛 国 土，永 不 发 起 二 乘 之 心。以 无 著 无 缚 解

tuō xīn xiū pǔ xián fāng biàn xíng rù zhì huì jìng jiè shēng rú lái jiā
脱心，修普贤方便行，入智慧境界，生如来家，

zhù pú sà dào jù zú bù kě shuō bù kě shuō wú liàng bù sī yì shū
住菩萨道，具足不可说不可说无量不思議殊

shèng xīn xíng wú liàng yuàn wèi céng xiū xī liǎo zhī sān shì yī qiè fǎ jiè
胜心，行无量愿未曾休息，了知三世一切法界。

yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián qīng jìng fǎ mén yú yī
以无著无缚解脱心，成就普贤清净法门，于一

máo duān liàng chù xī bāo róng jìn xū kōng biàn fǎ jiè bù kě shuō bù kě
毛端量处悉包容尽虚空遍法界不可说不可

shuō yī qiè guó tǔ jiē shǐ míng jiàn rú yī máo duān liàng chù biàn fǎ
说一切国土，皆使明见；如一毛端量处，遍法

jiè xū kōng jiè yī yī máo duān liàng chù xī yì rú shì yǐ wú zhuó wú
界、虚空界一一毛端量处悉亦如是。以无著无

fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián shēn xīn fāng biàn yú yī niàn xīn zhōng
缚解脱心，成就普贤深心方便，于一念心中

xiàn yī zhòng shēng bù kě shuō bù kě shuō jié niàn xīn rú shì nǎi zhì xiàn
现一众生不可说不可说劫念心，如是乃至现

yī qiè zhòng shēng ěr xǔ jié niàn xīn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn rù
一切众生尔许劫念心。以无著无缚解脱心，入

pǔ xián huí xiàng xíng fāng biàn dì yú yī shēn zhōng xī néng bāo nà jìn
普贤回向，行方便地，于一身中悉能包纳尽

fǎ jiè bù kě shuō bù kě shuō shēn ér zhòng shēng jiè wú suǒ zēng jiǎn
法界不可说不可说身，而众生界无所增减；

rú yī shēn nǎi zhì zhōu biàn fǎ jiè yī qiè shēn xī yì rú shì yǐ wú
如一身，乃至周遍法界一切身悉亦如是。以无

zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián dà yuàn fāng biàn shě lí yī
著无缚解脱心，成就普贤大愿方便，舍离一

qiè xiǎng dǎo xīn dǎo jiàn dǎo pǔ rù yī qiè zhū fó jìng jiè cháng
切想倒、心倒、见倒，普入一切诸佛境界；常

jiàn zhū fó xū kōng jiè děng qīng jìng fǎ shēn xiàng hǎo zhuāng yán shén lì
见诸佛虚空界等清净法身，相好庄严，神力

zì zài cháng yǐ miào yīn kāi shì yǎn shuō wú ài wú duàn lìng qí wén
自在；常以妙音开示演说无碍无断，令其闻

zhě rú shuō shòu chí yú rú lái shēn liǎo wú suǒ dé yǐ wú zhuó wú fù
者如说受持，于如来身了无所得。以无著无缚

jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng zhù pú sà dì yú yī niàn zhōng rù yī
解脱心，修普贤行，住菩萨地，于一念中入一

qiè shì jiè suǒ wèi rù yǎng shì jiè fù shì jiè bù kě shuō bù kě
切世界，所谓：入仰世界、覆世界、不可说不可
shuō shí fāng wǎng yī qiè chù guǎng dà shì jiè yī yīn tuó luó wǎng fēn bié
说十方网一切处广大世界，以因陀罗网分别
fāng biàn pǔ fēn bié yī qiè fǎ jiè yī zhǒng zhǒng shì jiè rù yī shì jiè
方便普分别一切法界，以种种世界入一世界，
yī bù kě shuō bù kě shuō wú liàng shì jiè rù yī shì jiè yī yī qiè fǎ
以不可说不可说无量世界入一世界，以一切法
jiè suǒ ān lì wú liàng shì jiè rù yī shì jiè yī yī qiè xū kōng jiè suǒ
界所安立无量世界入一世界，以一切虚空界所
ān lì wú liàng shì jiè rù yī shì jiè ér yì bú huài ān lì zhī xiàng
安立无量世界入一世界，而亦不坏安立之相，
xī lìng míng jiàn yī wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū xí pǔ xián pú sà xíng
悉令明见。以无著无缚解脱心，修习普贤菩萨行
yuàn dé fó guàn dǐng yú yī niàn zhōng rù fāng biàn dì chéng mǎn
愿，得佛灌顶，于一念中入方便地，成满
ān zhù zhòng xíng zhì bǎo xī néng liǎo zhī yī qiè zhū xiǎng suǒ wèi zhòng
安住众行智宝；悉能了知一切诸想，所谓：众
shēng xiǎng fǎ xiǎng chà xiǎng fāng xiǎng fó xiǎng shì xiǎng
生想、法想、刹想、方想、佛想、世想、
yè xiǎng xíng xiǎng jiè xiǎng jiě xiǎng gēn xiǎng shí xiǎng chí
业想、行想、界想、解想、根想、时想、持
xiǎng fán nǎo xiǎng qīng jìng xiǎng chéng shú xiǎng jiàn fó xiǎng
想、烦恼想、清净想、成熟想、见佛想、
zhuàn fǎ lún xiǎng wén fǎ jiě liǎo xiǎng tiáo fú xiǎng wú liàng xiǎng
转法轮想、闻法解了想、调伏想、无量想、
chū lí xiǎng zhǒng zhǒng dì xiǎng wú liàng dì xiǎng pú sà liǎo zhī xiǎng
出离想、种种地想、无量地想、菩萨了知想、
pú sà xiū xí xiǎng pú sà sān mèi xiǎng pú sà sān mèi qǐ xiǎng pú
菩萨修习想、菩萨三昧想、菩萨三昧起想、菩
sà chéng xiǎng pú sà huài xiǎng pú sà mò xiǎng pú sà shēng xiǎng
萨成想、菩萨坏想、菩萨没想、菩萨生想、
pú sà jiě tuō xiǎng pú sà zì zài xiǎng pú sà zhù chí xiǎng pú sà
菩萨解脱想、菩萨自在想、菩萨住持想、菩萨
jìng jiè xiǎng jié chéng huài xiǎng míng xiǎng àn xiǎng zhòu xiǎng
境界想、劫成坏想、明想、闇想、昼想、
yè xiǎng bàn yuè yī yuè yī shí yī suì biàn yì xiǎng qù xiǎng lái xiǎng
夜想、半月一月一时一岁变异想、去想、来想、

zhùxiǎng zuòxiǎng shuìxiǎng juéxiǎng rú shì dēngxiǎng yú
住想、坐想、睡想、觉想——如是等想，于
yī niànzhōng xī néngliǎo zhī ér lí yī qièxiǎng wú suǒ fēn bié duàn
一念中悉能了知，而离一切想无所分别；断
yī qièzhàng wú suǒ zhí zhuó yī qiè fó zhì chōngmǎn qí xīn yī
一切障，无所执著；一切佛智充满其心，一
qiè fó fǎ zhǎng qí shàngēn yǔ zhū rú lái děngtóng yī shēn yī qiè zhū
切佛法长其善根，与诸如来等同一身，一切诸
fó zhī suǒ shè qǔ lí gòuqīngjìng yī qiè fó fǎ jiē suí xiū xué dào yú
佛之所摄取，离垢清净，一切佛法皆随修学到于
bǐ àn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn wèi yī qiè zhòngshēng xiū pǔ xián
彼岸。以无著无缚解脱心，为一切众生修普贤
xíng shēng dà zhì bǎo yú yī yī xīn zhōng zhī wú liàng xīn suí qí yī
行，生大智宝，于一一心中知无量心，随其依
zhǐ suí qí fēn bié suí qí zhǒngxìng suí qí suǒ zuò suí qí yè yòng
止，随其分别，随其种性，随其所作，随其业用，
suí qí xiàngzhuàng suí qí sī jué zhǒngzhǒng bù tóng mǐ bù míngjiàn
随其相状，随其思觉，种种不同靡不明见。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián dà yuàn zhì bǎo yú yī
以无著无缚解脱心，成就普贤大愿智宝，于一
chùzhōng zhī yú wú liàng bù kě shuō chù rú yú yī chù yú yī qiè chù
处中知于无量不可说处；如于一处，于一切处
xī yì rú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū xí pǔ xián xíng yè zhì
悉亦如是。以无著无缚解脱心，修习普贤行业智
dì yú yī yè zhōng néng zhī wú liàng bù kě shuō bù kě shuō yè qí yè
地，于一业中能知无量不可说不可说业，其业
gè yǐ zhǒngzhǒng yuánzào míngliǎo zhī jiàn rú yú yī yè yú yī
各以种种缘造，明了知见；如于一业，于一
qiè yè xī yì rú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū xí pǔ xián zhī
切业悉亦如是。以无著无缚解脱心，修习普贤知
zhū fǎ zhì yú yī fǎ zhōng zhī bù kě shuō bù kě shuō fǎ yú yī qiè
诸法智，于一法中知不可说不可说法，于一切
fǎ zhōng ér zhī yī fǎ rú shì zhū fǎ gè gè chā bié wú yǒuzhàng
法中而知一法；如是诸法，各各差别，无有障
ài wú wéi wú zhuó yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pú sà xíng
碍，无违无著。以无著无缚解脱心，住菩萨行，
dé jù pǔ xián wú ài ěr gēn yú yī yán yīn zhōng zhī bù kě shuō bù kě
得具普贤无碍耳根，于一言音中知不可说不可

shuō yán yīn wú liàng wú biān zhǒng zhǒng chā bié ér wú suǒ zhuó rú yú yī
说言音无量无边 种种差别而无所著；如于一
yán yīn yú yī qiè yán yīn xī yì rú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
言音，于一切言音悉亦如是。以无著无缚解脱心，
xiū pǔ xián zhì qǐ pǔ xián xíng zhù pǔ xián dì yú yī yī fǎ zhōng
修普贤智，起普贤行，住普贤地，于一一法中
yǎn shuō bù kě shuō bù kě shuō fǎ qí fǎ guǎng dà zhǒng zhǒng chā bié
演说不可说不可说法；其法广大，种种差别
jiào huà shè shòu bù kě sī yì fāng biàn xiāng yìng yú wú liàng shí yú
教化摄受，不可思议方便相应；于无量时，于
yī qiè shí suí zhū zhòng shēng suǒ yǒu yù jiě suí gēn suí shí yǐ fó
一切时，随诸众生所有欲解，随根随时，以佛
yīn shēng ér wèi shuō fǎ yī yī miào yīn lìng bù kě shuō dào chǎng
音声而为说法；以一妙音，令不可说道场
zhòng huì wú liàng zhòng shēng jiē xī huān xǐ yī qiè rú lái suǒ wú liàng
众会无量众生皆悉欢喜，一切如来⁶所无量
pú sà chōng mǎn fǎ jiè lì shū shèng zhì shēng guǎng dà jiàn jiū jìng
菩萨充满法界；立殊胜志，生广大见，究竟
liǎo zhī yī qiè zhū xíng zhù pǔ xián dì suí suǒ shuō fǎ yú niàn niàn
了知一切诸行，住普贤地，随所说法，于念念
zhōng xī néng zhèng rù yī chà nà qǐng zēng zhǎng wú liàng bù kě shuō bù
中悉能证入，一刹那顷增长无量不可说不
kě shuō dà zhì huì jù jìn wèi lái jí rú shì yǎn shuō yú yī qiè chà xiū
可说大智慧聚；尽未来劫如是演说，于一切刹修
xí guǎng dà xū kōng děng xíng chéng jiù yuán mǎn yǐ wú zhuó wú fù
习广大虚空等行，成就圆满。以无著无缚
jiě tuō xīn xiū xí pǔ xián zhū gēn xíng mén chéng dà xíng wáng yú yī
解脱心，修习普贤诸根行门，成大行王，于一
yī gēn zhōng xī néng liǎo zhī wú liàng zhū gēn wú liàng xīn yào bù sī yì
一根中悉能了知无量诸根、无量心乐、不思議
jìng jiè suǒ shēng miào xíng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pǔ xián xíng
境界所生妙行。以无著无缚解脱心，住普贤行
dà huí xiàng xīn dé sè shèn wēi xì zhì shēn shèn wēi xì zhì chà shèn
大回向心，得色甚微细智、身甚微细智、刹甚
wēi xì zhì jí shèn wēi xì zhì shì shèn wēi xì zhì fāng shèn wēi xì
微细智、劫甚微细智、世甚微细智、方甚微细

⁶ 大正藏：一如來

zhì shí shèn wēi xì zhì shù shèn wēi xì zhì yè bào shèn wēi xì zhì
智、时甚微细智、数甚微细智、业报甚微细智、
qīng jìng shèn wēi xì zhì rú shì děng yī qiè shèn wēi xì yú yī niàn
清净甚微细智——如是等一切甚微细，于一念
zhōng xī néng liǎo zhī ér xīn bù kǒng bù xīn bù mí huò bù luàn
中悉能了知，而心不恐怖，心不迷惑、不乱、
bú sǎn bù zhuó bù liè qí xīn yī yuán xīn shàn jì dìng xīn
不散、不浊、不劣；其心一缘，心善寂定，心
shàn fēn bié xīn shàn ān zhù yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pú
善分别，心善安住。以无著无缚解脱心，住菩
sà zhì xiū pǔ xián xíng wú yǒu xiè juàn néng zhī yī qiè zhòng shēng
萨智，修普贤行，无有懈怠，能知一切众 生
qù shèn wēi xì zhòng shēng sǐ shèn wēi xì zhòng shēng shēng shèn wēi xì
趣甚微细、众 生死甚微细、众 生生甚微细、
zhòng shēng zhù shèn wēi xì zhòng shēng chù shèn wēi xì zhòng shēng pǐn
众 生住甚微细、众 生处甚微细、众 生品
lèi shèn wēi xì zhòng shēng jìng jiè shèn wēi xì zhòng shēng xíng shèn wēi
类甚微细、众 生境界甚微细、众 生行甚微
xì zhòng shēng qǔ shèn wēi xì zhòng shēng pān yuán shèn wēi xì
细、众 生取甚微细、众 生攀缘甚微细——
rú shì děng yī qiè shèn wēi xì yú yī niàn zhōng xī néng liǎo zhī yǐ wú
如是等一切甚微细，于一念 中悉能了知 以无
zhuó wú fù jiě tuō xīn lì shēn zhì yào xiū pǔ xián xíng néng zhī yī
著无缚解脱心，立深志乐，修普贤行，能知一
qiè pú sà cóng chū fā xīn wèi yī qiè zhòng shēng xiū pú sà xíng shèn wēi
切菩萨从初发心为一切众 生修菩萨行甚微
xì pú sà zhù chù shèn wēi xì pú sà shéntōng shèn wēi xì pú sà
细、菩萨住处甚微细、菩萨神通甚微细、菩萨
yóu xíng wú liàng fó chā shèn wēi xì pú sà fǎ guāng míng shèn wēi xì
游行无量佛刹甚微细、菩萨法光明甚微细、
pú sà qīng jìng yǎn shèn wēi xì pú sà chéng jiù shū shèng xīn shèn wēi xì
菩萨清净眼甚微细、菩萨成就殊胜心甚微细、
pú sà wǎng yì yī qiè rú lái dào chǎng zhòng huì shèn wēi xì pú sà tuó
菩萨往诣一切如来道 场 众 会甚微细、菩萨陀
luó ní mén zhì shèn wēi xì pú sà wú liàng wú wèi dì yī qiè biàn cái zàng
罗尼门智甚微细 菩萨无量无畏地一切辩才藏
yǎn shuō shèn wēi xì pú sà wú liàng sān mèi xiàng shèn wēi xì pú sà jiàn
演说甚微细、菩萨无量三昧相甚微细、菩萨见

yī qiè fó sānmèi zhì shènwēi xì pú sà shènsānmèi zhì shènwēi xì
一切佛三昧智甚微细、菩萨甚深三昧智甚微细、
pú sà dà zhuāngyán sānmèi zhì shènwēi xì pú sà fǎ jiè sānmèi zhì
菩萨大庄严三昧智甚微细、菩萨法界三昧智
shènwēi xì pú sà dà zì zài shéntōng sānmèi zhì shènwēi xì pú sà
甚微细、菩萨大自在神通三昧智甚微细、菩萨
jìn wèi lái jì guǎng dà xíng zhù chí sānmèi zhì shènwēi xì pú sà chū
尽未来际广大行住持三昧智甚微细、菩萨出
shēng wú liàng chā bié sānmèi zhì shènwēi xì pú sà chūshēng yī qiè zhū
生无量差别三昧智甚微细、菩萨出生一切诸
fó qián qín xiū gòng yǎng héng bù shě lí sānmèi zhì shènwēi xì pú sà
佛前勤修供养恒不舍离三昧智甚微细、菩萨
xiū xíng yī qiè shēnshēng guǎng bó wú zhàng wú ài sānmèi zhì shènwēi xì
修行一切甚深广博无障无碍三昧智甚微细、
pú sà jiū jìng yī qiè zhì dì zhù chí xíng zhì dì dà shéntōng dì jué dìng yì
菩萨究竟一切智地住持行智地大神通地决定义
dì lí yì sānmèi zhì shènwēi xì rú shì děng yī qiè shènwēi xì
地离翳三昧智甚微细——如是等一切甚微细，
xī néng liǎo zhī yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng xī
悉能了知。以无著无缚解脱心，修普贤行，悉
zhī yī qiè pú sà ān lì zhì shènwēi xì pú sà dì shènwēi xì pú sà
知一切菩萨安立智甚微细、菩萨地甚微细、菩萨
wú liàng xíng shènwēi xì pú sà chūshēng huí xiàng shènwēi xì pú sà dé
无量行甚微细、菩萨出生回向甚微细、菩萨得
yī qiè fó zàng shènwēi xì pú sà guānchá zhì shènwēi xì pú sà shén
一切佛藏甚微细、菩萨观察智甚微细、菩萨神
tōngyuàn lì shènwēi xì pú sà yǎnshuō sānmèi shènwēi xì pú sà zì
通愿力甚微细、菩萨演说三昧甚微细、菩萨自
zài fāngbiàn shènwēi xì pú sà yìn shènwēi xì pú sà yī shēng bǔ chù
在方便甚微细、菩萨印甚微细、菩萨一生补处
shènwēi xì pú sà shēng dōu shuài tiān shènwēi xì pú sà zhù zhǐ tiān
甚微细、菩萨生兜率天甚微细、菩萨住止天
gōng shènwēi xì pú sà yán jìng fó guó shènwēi xì pú sà guānchá rén
宫甚微细、菩萨严净佛国甚微细、菩萨观察人
zhōng shènwēi xì pú sà fàng dà guāng míng shènwēi xì pú sà zhǒng
中甚微细、菩萨放大光明甚微细、菩萨种
zú shū shèng shènwēi xì pú sà dào chǎng zhòng huì shènwēi xì pú sà
族殊胜甚微细、菩萨道场众会甚微细、菩萨

biàn yī qiè shì jiè shòushēngshènwēi xì pú sà yú yī shēn shì xiàn yī
遍一切世界受生甚微细、菩萨于一身示现一
qiè shēnmìngzhōngshènwēi xì pú sà rù mǔ tāi shènwēi xì pú sà zhù
切身命终甚微细、菩萨入母胎甚微细、菩萨住
mǔ tāi shènwēi xì pú sà zài mǔ tāi zhōng zì zài shì xiàn yī qiè fǎ jiè
母胎甚微细、菩萨在母胎中自在示现一切法界
dào chǎng zhòng huì shènwēi xì pú sà zài mǔ tāi zhōng shì xiàn yī qiè
道场众会甚微细、菩萨在母胎中示现一切
fó shén lì shènwēi xì pú sà shì xiàn dàn shēng shì shènwēi xì pú sà
佛神力甚微细、菩萨示现诞生事甚微细、菩萨
shī zǐ yóu xíng qī bù zhì shènwēi xì pú sà shì chǔ wáng gōng qiǎo fāng
师子游行七步智甚微细、菩萨示处王宫巧方
biàn zhì shènwēi xì pú sà chū jiā xiū tiáo fú xíng shènwēi xì pú sà
便智甚微细、菩萨出家修调伏行甚微细、菩萨
pú tí shù xià zuò dào chǎng shènwēi xì pú sà pò mó jūn zhòng chéng
菩提树下坐道场甚微细、菩萨破魔军众成
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shènwēi xì rú lái zuò pú tí zuò fàng
阿耨多罗三藐三菩提甚微细、如来坐菩提座放
dà guāng míng zhào shí fāng jiè shènwēi xì rú lái shì xiàn wú liàng shén
大光明照十方界甚微细、如来示现无量神
biàn shènwēi xì rú lái shī zǐ hǒu dà niè pán shènwēi xì rú lái tiáo
变甚微细、如来师子吼大涅槃甚微细、如来调
fú yī qiè zhòng shēng ér wú suǒ ài shènwēi xì rú lái bù sī yì zì
伏一切众生而无所碍甚微细、如來不思議自
zài lì rú jīn gāng pú tí xīn shènwēi xì rú lái pǔ hù niàn yī qiè shì
在力如金剛菩提心甚微细、如来普护念一切世
jiān jìng jiè shènwēi xì rú lái pǔ yú yī qiè shì jiè shī zuò fó shì jìn
间境界甚微细、如来普于一切世界施作佛事尽
wèi lái jié ér wú xiū xī shènwēi xì rú lái wú ài shén lì zhōu biàn fǎ
未来劫而无休息甚微细、如来无碍神力周遍法
jiè shènwēi xì rú lái yú jìn xū kōng jiè yī qiè shì jiè pǔ xiàn chéng
界甚微细、如来于尽虚空界一切世界普现成
fó tiáo fú zhòng shēng shènwēi xì rú lái yú yī fó shēn xiàn wú liàng fó
佛调伏众生甚微细、如来于一佛身现无量佛
shēn shènwēi xì rú lái yú qù lái jīn sān shì zhōng jiē chǔ dào chǎng zì
身甚微细、如来于去来今三世中皆处道场自
zài zhì shènwēi xì rú shì děng yī qiè wēi xì xī néng liǎo zhī
在智甚微细——如是等一切微细悉能了知；

chéng jiù qīngjìng pǔ néng shì xiàn yī qiè shì jiān yú niànniànzhōngzēng
成就清净，普能示现一切世间；于念念中增
zhǎng zhì néng yuánmǎn bú tuì shànqiǎofāngbiàn xiū pú sà xíng wú
长智能，圆满不退；善巧方便修菩萨行，无
yǒu xiū xī chéng jiù pǔ xián huí xiàng zhī dì jù zú yī qiè rú lái gōng
有休息；成就普贤回向之地，具足一切如来功
dé yǒng bú yànshě pú sà suǒ xíng chūshēng pú sà xiànrán jìng jiè
德，永不厌舍菩萨所行，出生菩萨现前境界；
wú liàng fāng biàn jiē xī qīngjìng pǔ yù ān wěn yī qiè zhòngshēng xiū
无量方便皆悉清净，普欲安隐一切众生；修
pú sà xíng chéng jiù pú sà dà wēi dé dì dé zhū pú sà xīn zhī yào
菩萨行，成就菩萨大威德地，得诸菩萨心之乐
yù huò jīn gāng chuáng huí xiàng zhī mén chūshēng fǎ jiè zhū gōng dé
欲，获金刚幢回向之门，出生法界诸功德
zàng cháng wéi zhū fó zhī suǒ hù niàn rù zhū pú sà shēn miào fǎ mén
藏，常为诸佛之所护念；入诸菩萨深妙法门，
yǎnshuō yī qiè zhēn shí zhī yì yú fǎ shànqiǎo wú suǒ wéi shī qǐ dà
演说一切真实之义，于法善巧无所违失，起大
shì yuàn bù shě zhòngshēng yú yī niànzhōng jìn zhī yī qiè xīn fēi xīn
誓愿不舍众生；于一念中尽知一切心、非心
dì jìng jiè zhī zàng yú fēi xīn chù shì shēng yú xīn yuǎn lí yǔ yán
地境界之藏，于非心处示生于心；远离语言，
ān zhù zhì néng tóngzhū pú sà suǒ xíng zhī xíng yǐ zì zài lì shì chéng
安住智能，同诸菩萨所行之行，以自在力示成
fó dào jìn wèi lái jì cháng wú xiū xī yī qiè shì jiān zhòngshēng jié
佛道，尽未来际常无休息；一切世间众生劫
shù wàngxiǎng yánshuō zhī suǒ jiàn lì shéntōng yuàn lì xī néng shì xiàn
数，妄想言说之所建立，神通愿力悉能示现。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng dé yī qiè zhòngshēng jiè
以无著无缚解脱心，修普贤行，得一切众生界
shèn wēi xì zhì suǒ wèi zhòngshēng jiè fēn bié shèn wēi xì zhì zhòng
甚微细智，所谓：众生界分别甚微细智、众
shēng jiè yánshuō shèn wēi xì zhì zhòngshēng jiè zhí zhuó shèn wēi xì zhì
生界言说甚微细智、众生界执著甚微细智、
zhòngshēng jiè yì lèi shèn wēi xì zhì zhòngshēng jiè tóng lèi shèn wēi xì
众生界异类甚微细智、众生界同类甚微细
zhì zhòngshēng jiè wú liàng qù shèn wēi xì zhì zhòngshēng jiè bù sī
智、众生界无量趣甚微细智、众生界不思

yì zhǒngzhǒng fēn bié suǒ zuò shèn wēi xì zhì zhòngshēng jiè wú liàng zá
议种 种 分别所作甚微细智、 众 生 界无量杂
rǎn shèn wēi xì zhì zhòngshēng jiè wú liàng qīng jìng shèn wēi xì zhì
染甚微细智、 众 生 界无量 清 净 甚微细智——
rú shì děng yī qiè zhòngshēng jiè jìng jiè shèn wēi xì yú yī niàn zhōng
如是等一切 众 生 界境界甚微细， 于 一 念 中
néng yǐ zhì huì jiē rú shí zhī guǎng shè zhòngshēng ér wèi shuō fǎ kāi
能以智慧皆如实知； 广 摄 众 生 而 为 说 法， 开
shì zhǒngzhǒng qīng jìng fǎ mén lìng xiū pú sà guǎng dà zhì huì huà shēn
示种 种 清 净 法 门， 令 修 菩 萨 广 大 智 慧； 化 身
wú liàng jiàn zhě huān xǐ yǐ zhì rì guāng zhào pú sà xīn lìng qí kāi
无量， 见 者 欢 喜， 以 智 日 光 照 菩 萨 心， 令 其 开
wù zhì huì zì zài yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn wèi yī qiè zhòngshēng
悟智慧自在。 以 无 著 无 缚 解 脱 心， 为 一 切 众 生
yú yī qiè shì jiè xiū pǔ xián xíng dé jìn xū kōng jiè fǎ jiè yī qiè
于 一 切 世 界 修 普 贤 行， 得 尽 虚 空 界、 法 界、 一 切
shì jiè shèn wēi xì zhì suǒ wèi xiǎo shì jiè shèn wēi xì zhì dà shì jiè
世 界 甚 微 细 智， 所 谓： 小 世 界 甚 微 细 智、 大 世 界
shèn wēi xì zhì zá rǎn shì jiè shèn wēi xì zhì qīng jìng shì jiè shèn wēi
甚 微 细 智、 杂 染 世 界 甚 微 细 智、 清 净 世 界 甚 微
xì zhì wú bǐ shì jiè shèn wēi xì zhì zhǒngzhǒng shì jiè shèn wēi xì zhì
细 智、 无 比 世 界 甚 微 细 智、 种 种 世 界 甚 微 细 智、
guǎng shì jiè shèn wēi xì zhì xiá shì jiè shèn wēi xì zhì wú ài zhuāng
广 世 界 甚 微 细 智、 狭 世 界 甚 微 细 智、 无 碍 庄
yán shì jiè shèn wēi xì zhì biàn yī qiè shì jiè fó chū xiàn shèn wēi xì zhì
严 世 界 甚 微 细 智、 遍 一 切 世 界 佛 出 现 甚 微 细 智、
biàn yī qiè shì jiè shuō zhèng fǎ shèn wēi xì zhì biàn yī qiè shì jiè pǔ
遍 一 切 世 界 说 正 法 甚 微 细 智、 遍 一 切 世 界 普
xiàn shēn shèn wēi xì zhì biàn yī qiè shì jiè fàng dà guāng míng shèn wēi xì
现 身 甚 微 细 智、 遍 一 切 世 界 放 大 光 明 甚 微 细
zhì jìn yī qiè shì jiè shì xiàn zhū fó zì zài shén tōng shèn wēi xì zhì
智、 尽 一 切 世 界 示 现 诸 佛 自 在 神 通 甚 微 细 智、
jìn yī qiè shì jiè yǐ yī yīn shēng shì yī qiè yīn shèn wēi xì zhì rù yī
尽 一 切 世 界 以 一 音 声 示 一 切 音 甚 微 细 智、 入 一
qiè shì jiè yī qiè fó chà dào chǎng zhòng huì shèn wēi xì zhì yǐ yī qiè
切 世 界 一 切 佛 刹 道 场 众 会 甚 微 细 智、 以 一 切
fǎ jiè fó chà zuò yī fó chà shèn wēi xì zhì yǐ yī fó chà zuò yī qiè
法 界 佛 刹 作 一 佛 刹 甚 微 细 智、 以 一 佛 刹 作 一 切

fǎ jiè fó chàshènwēi xì zhì zhī yī qiè shì jiè rú mèngshènwēi xì zhì
法界佛刹甚微细智、知一切世界如梦甚微细智、
zhī yī qiè shì jiè rú xiàngshènwēi xì zhì zhī yī qiè shì jiè rú huàn
知一切世界如像甚微细智、知一切世界如幻
shènwēi xì zhì rú shì liǎo zhī chūshēng yī qiè pú sà zhī dào rù pǔ
甚微细智；如是了知出生一切菩萨之道，入普
xiánxíng zhì huìshéntōng jù pǔ xiánguān xiū pú sà xíng cháng wú xiū
贤行智慧神通，具普贤观，修菩萨行，常无休
xī dé yī qiè fó zì zài shénbiàn jù wú ài shēn zhù wú yī zhì
息；得一切佛自在神变，具无碍身，住无依智，
yú zhūshàn fǎ wú suǒ qǔ zhuó xīn zhī suǒ xíng xī wú suǒ dé yú yī qiè
于诸善法无所取著，心之所行悉无所得；于一切
chù qǐ yuǎn lí xiǎng yú pú sà xíng qǐ jìng xiū xiǎng yú yī qiè zhì wú
处起远离想，于菩萨行起净修想，于一切智无
qǔ zhuó xiǎng yǐ zhū sān mèi ér zì zhuāng yán zhì huì suí shùn yī qiè
取著想，以诸三昧而自庄严，智慧随顺一切
fǎ jiè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn rù pǔ xián pú sà xíng mén dé
法界。以无著无缚解脱心，入普贤菩萨行门，得
wú liàng fǎ jiè shènwēi xì zhì yǎnshuō yī qiè fǎ jiè shènwēi xì zhì
无量法界甚微细智、演说一切法界甚微细智、
rù guǎng dà fǎ jiè shènwēi xì zhì fēn bié bù sī yì fǎ jiè shènwēi xì
入广大法界甚微细智、分别不思議法界甚微细
zhì fēn bié yī qiè fǎ jiè shènwēi xì zhì yī niàn biàn yī qiè fǎ jiè
智、分别一切法界甚微细智、一念遍一切法界
shènwēi xì zhì pǔ rù yī qiè fǎ jiè shènwēi xì zhì zhī yī qiè fǎ jiè
甚微细智、普入一切法界甚微细智、知一切法界
wú suǒ dé shènwēi xì zhì guān yī qiè fǎ jiè wú suǒ ài shènwēi xì zhì
无所得甚微细智、观一切法界无所碍甚微细智、
zhī yī qiè fǎ jiè wú yǒushēngshènwēi xì zhì yú yī qiè fǎ jiè xiànrén
知一切法界无有生甚微细智、于一切法界现神
biànshènwēi xì zhì rú shì děng yī qiè fǎ jiè shènwēi xì yǐ
变甚微细智——如是等一切法界甚微细，以
guǎng dà zhì jiē rú shí zhī yú fǎ zì zài shì pǔ xiánxíng lìng zhū
广大智皆如实知；于法自在，示普贤行，令诸
zhòngshēng jiē xī mǎn zú bù shě yú yì bù zhuó yú fǎ chūshēng
众生皆悉满足；不舍于义，不著于法，出生
píngděng wú ài zhī zhì zhī wú ài běn bú zhù yī qiè fǎ bú huài
平等无碍之智；知无碍本，不住一切法，不坏

zhū fǎ xìng rú shí wú rǎn yóu ruò xū kōng suí shùn shì jiān qǐ yú yán
诸法性，如实无染，犹若虚空，随顺世间起于言
shuō kāi zhēn shí yì shì jì miè xìng yú yī qiè jìng wú yī wú zhù
说；开真实义，示寂灭性，于一切境无依 无住、
wú yǒu fēn bié míng jiàn fǎ jiè guǎng dà ān lì liǎo zhū shì jiān jí
无有分别；明见法界，广大安立，了诸世间及
yī qiè fǎ píng děng wú èr lí yī qiè zhuó yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō
一切法平等无二，离一切著。以无著无缚解脱
xīn xiū pǔ xián xíng shēng zhū jié shèn wēi xì zhì suǒ wèi yǐ bù
心，修普贤行，生诸劫甚微细智，所谓：以不
kě shuō jié wéi yī niàn shèn wēi xì zhì yǐ yī niàn wéi bù kě shuō jié
可说劫为一念甚微细智、以一念为不可说劫
shèn wēi xì zhì yǐ ā sēng qí jié rù yī jié shèn wēi xì zhì yǐ yī
甚微细智、以阿僧祇劫入一劫甚微细智、以一
jié rù ā sēng qí jié shèn wēi xì zhì yǐ cháng jié rù duǎn jié shèn wēi
劫入阿僧祇劫甚微细智、以长劫入短劫甚微
xì zhì yǐ duǎn jié rù cháng jié shèn wēi xì zhì rù yǒu fó jié wú fó
细智、以短劫入长劫甚微细智、入有佛劫无佛
jié shèn wēi xì zhì zhī yī qiè jié shù shèn wēi xì zhì zhī yī qiè jié fēi
劫甚微细智、知一切劫数甚微细智、知一切劫非
jié shèn wēi xì zhì yī niàn zhōng jiàn sān shì yī qiè jié shèn wēi xì
劫甚微细智、一念中见三世一切劫甚微细
zhì rú shì děng yī qiè zhū jié shèn wēi xì yǐ rú lái zhì yú yī
智——如是等一切诸劫甚微细，以如来智，于一
niàn zhōng jiē rú shí zhī dé zhū pú sà yuán mǎn xíng wáng xīn rù pǔ
念中皆如实知；得诸菩萨圆满行王心、入普
xián xíng xīn lí yī qiè fēn bié yì dào xì lùn xīn fā dà yuàn wú xiè xī
贤行心 离一切分别异道戏论心 发大愿无懈怠
xīn pǔ jiàn wú liàng shì jiè wǎng wú liàng zhū fó chōng mǎn xīn yú zhū
心、普见无量世界网无量诸佛 充满信心、于诸
fó shàng ēn zhū pú sà xíng néng wén chí xīn yú ān wèi yī qiè zhòng shēng
佛善根诸菩萨行能闻持心、于安慰一切众生
guǎng dà xíng wén yǐ bú wàng xīn néng yú yī qiè jié xiàn fó chū shì xīn
广大行闻已不忘心、能于一切劫现佛出世心、
yú yī yī shì jiè jìn wèi lái jì xíng bú dòng xíng wú xiū xī xīn yú yī
于——世界尽未来际行不动行无休息心、于一
qiè shì jiè zhōng yǐ rú lái shēn yè chōng mǎn pú sà shēn xīn yǐ wú
切世界中以如来身业 充满菩萨身心。以无

zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng chéng bú tuì zhuǎn dé yī qiè
著无缚解脱心，修普贤行，成不退转，得一切
fǎ shèn wēi xì zhì suǒ wèi shèn shēn fǎ shèn wēi xì zhì guǎng dà fǎ
法甚微细智，所谓：甚深法甚微细智、广大法
shèn wēi xì zhì zhǒng zhǒng fǎ shèn wēi xì zhì zhuāng yán fǎ shèn wēi
甚微细智、种种法甚微细智、庄严法甚微
xì zhì yī qiè fǎ wú yǒu liàng shèn wēi xì zhì yī qiè fǎ rù yī fǎ
细智、一切法无有量甚微细智、一切法入一法
shèn wēi xì zhì yī fǎ rù yī qiè fǎ shèn wēi xì zhì yī qiè fǎ rù fēi
甚微细智、一法入一切法甚微细智、一切法入非
fǎ shèn wēi xì zhì wú fǎ zhōng ān lì yī qiè fǎ ér bù xiāng wéi shèn
法甚微细智、无法中安立一切法而不相违甚
wēi xì zhì rù yī qiè fó fǎ fāng biàn wú yǒu yú shèn wēi xì zhì
微细智、入一切佛法方便无有余甚微细智——
rú shì děng yī qiè shì jiè yī qiè yán shuō suǒ ān lì fǎ zhū wēi xì zhì
如是等一切世界一切言说所安立法诸微细智，
yǔ bǐ tóng děng qí zhì wú ài jiē rú shí zhī dé rù wú biān fǎ
与彼同等，其智无碍，皆如实知；得入无边法
jiè xīn yú yī yī fǎ jiè shēn xīn jiān zhù chéng wú ài xíng yī yī
界心，于一一法界深心坚住，成无碍行；以一
qiè zhì chōng mǎn zhū gēn rù zhū fó zhì zhèng niàn fāng biàn chéng
切智充满诸根，入诸佛智，正念方便，成
jiù zhū fó guǎng dà gōng dé biàn mǎn fǎ jiè pǔ rù yī qiè zhū rú lái
就诸佛广大功德；遍满法界，普入一切诸如来
shēn xiàn zhū pú sà suǒ yǒu shēn yè suí shùn yī qiè shì jiè yán cí
身，现诸菩萨所有身业，随顺一切世界言词，
yǎn shuō yú fǎ dé yī qiè fó shén lì suǒ jiā zhì huì yì yè chū shēng
演说于法；得一切佛神力所加智慧意业，出生
wú liàng shàn qiǎo fāng biàn fēn bié zhū fǎ sà pó rě zhì yǐ wú zhuó wú
无量善巧方便分别诸法萨婆若智。以无著无
fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián xíng chū shēng yī qiè shèn wēi xì zhì suǒ
缚解脱心，修普贤行，出生一切甚微细智，所
wèi zhī yī qiè chā shèn wēi xì zhì zhī yī qiè zhòng shēng shèn wēi xì zhì
谓：知一切刹甚微细智、知一切众生甚微细智、
zhī yī qiè fǎ guǒ bào shèn wēi xì zhì zhī yī qiè zhòng shēng xīn shèn wēi
知一切法果报甚微细智、知一切众生心甚微
xì zhì zhī yī qiè shuō fǎ shí shèn wēi xì zhì zhī yī qiè fǎ jiè shèn
细智、知一切说法时甚微细智、知一切法界甚

wēi xì zhì zhī yī qiè jìn xū kōng jiè sān shì shèn wēi xì zhì zhī yī qiè
微细智、知一切尽虚空界三世甚微细智、知一切
yǔ yán dào shèn wēi xì zhì zhī yī qiè shì jiān xíng shèn wēi xì zhì zhī yī
语言道甚微细智、知一切世间行甚微细智、知一
qiè chū shì xíng shèn wēi xì zhì nǎi zhī zhī yī qiè rú lái dào yī qiè pú
切出世行甚微细智，乃至知一切如来道、一切菩
sà dào yī qiè zhòng shēng dào shèn wēi xì zhì xiū pú sà xíng zhù pǔ
萨道、一切众生道甚微细智；修菩萨行，住普
xián dào ruò wén ruò yì jiē rú shí zhī shēng rú yǐng zhì shēng rú mèng
贤道，若文若义皆如实知；生如影智，生如梦
zhì shēng rú huàn zhì shēng rú xiǎng zhì shēng rú huà zhì shēng
智，生如幻智，生如响智，生如化智，生
rú kōng zhì shēng jì miè zhì shēng yī qiè fǎ jiè zhì shēng wú suǒ
如空智，生寂灭智，生一切法界智，生无所
yī zhì shēng yī qiè fó fǎ zhì
依智，生一切佛法智。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ wú zhù wú fù jiě tuō xīn huí
“佛子！菩萨摩诃萨以无著无缚解脱心回
xiàng bù fēn bié ruò shì jiān ruò shì jiān fǎ bù fēn bié ruò pú tí
向，不分别若世间、若世间法，不分别若菩提、
ruò pú tí sà duǒ bù fēn bié ruò pú sà xíng ruò chū lí dào bù fēn
若菩提萨埵，不分别若菩萨行、若出离道，不分
bié ruò fó ruò yī qiè fó fǎ bù fēn bié ruò tiáo fú zhòng shēng ruò
别若佛、若一切佛法，不分别若调伏众生、若
bù tiáo fú zhòng shēng bù fēn bié ruò shàn gēn ruò huí xiàng bù fēn
不调伏众生，不分别若善根、若回向，不分
bié ruò zì ruò tā bù fēn bié ruò shī wù ruò shòu shī zhě bù fēn
别若自、若他，不分别若施物、若受施者，不分
bié ruò pú sà xíng ruò děng zhèng jué bù fēn bié ruò fǎ ruò zhì
别若菩萨行、若等正觉，不分别若法、若智。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ bǐ shàn gēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨以彼善根如是回向，
suǒ wèi xīn wú zhù wú fù jiě tuō shēn wú zhù wú fù jiě tuō
所谓：‘心无著无缚解脱，身无著无缚解脱，
kǒu wú zhù wú fù jiě tuō yè wú zhù wú fù jiě tuō bào wú zhù wú
口无著无缚解脱，业无著无缚解脱，报无著无
fù jiě tuō shì jiān wú zhù wú fù jiě tuō fó chà wú zhù wú fù jiě tuō
缚解脱，世间无著无缚解脱，佛刹无著无缚解脱，

zhòngshēng wú zhuó wú fù jiě tuō fǎ wú zhuó wú fù jiě tuō zhì wú
众 生 无 著 无 缚 解 脱 ， 法 无 著 无 缚 解 脱 ， 智 无
zhuó wú fù jiě tuō pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí rú sān
著 无 缚 解 脱 。 ’ 菩 萨 摩 诃 萨 如 是 回 向 时 ， 如 三
shì zhū fó wéi pú sà shí suǒ xiū huí xiàng ér xíng huí xiàng xué guò qù zhū
世 诸 佛 为 菩 萨 时 所 修 回 向 而 行 回 向 ； 学 过 去 诸
fó huí xiàng chéng wèi lái zhū fó huí xiàng zhù xiàn zài zhū fó huí xiàng
佛 回 向 ， 成 未 来 诸 佛 回 向 ， 住 现 在 诸 佛 回 向 ；
ān zhù guò qù zhū fó huí xiàng dào bù shě wèi lái zhū fó huí xiàng dào
安 住 过 去 诸 佛 回 向 道 ， 不 舍 未 来 诸 佛 回 向 道 ，
suí shùn xiàn zài zhū fó huí xiàng dào qín xiū guò qù zhū fó jiào chéng jiù
随 顺 现 在 诸 佛 回 向 道 ； 勤 修 过 去 诸 佛 教 ， 成 就
wèi lái zhū fó jiào liǎo zhī xiàn zài zhū fó jiào mǎn zú guò qù zhū fó píng
未 来 诸 佛 教 ， 了 知 现 在 诸 佛 教 ； 满 足 过 去 诸 佛 平
děng chéng jiù wèi lái zhū fó píng děng ān zhù xiàn zài zhū fó píng děng
等 ， 成 就 未 来 诸 佛 平 等 ， 安 住 现 在 诸 佛 平 等 ；
xíng guò qù zhū fó jìng jiè zhù wèi lái zhū fó jìng jiè děng xiàn zài zhū fó
行 过 去 诸 佛 境 界 ， 住 未 来 诸 佛 境 界 ， 等 现 在 诸 佛
jìng jiè dé sān shì yī qiè zhū fó shàn gēn jù sān shì yī qiè zhū fó
境 界 ； 得 三 世 一 切 诸 佛 善 根 ， 具 三 世 一 切 诸 佛
zhǒng xìng zhù sān shì yī qiè zhū fó suǒ xíng shùn sān shì yī qiè zhū fó
种 性 ， 住 三 世 一 切 诸 佛 所 行 ， 顺 三 世 一 切 诸 佛
jìng jiè
境 界 。

fó zǐ shì wéi pú sà mó hē sà dì jiǔ wú zhuó wú fù jiě
“佛 子 ！ 是 为 菩 萨 摩 诃 萨 第 九 无 著 无 缚 解
tuō xīn huí xiàng pú sà mó hē sà zhù cǐ huí xiàng shí yī qiè jīn gāng
脱 心 回 向 。 菩 萨 摩 诃 萨 住 此 回 向 时 ， 一 切 金 刚
lún wéi shān suǒ bù néng huài yú yī qiè zhòng shēng zhōng sè xiàng dì yī
轮 围 山 所 不 能 坏 ， 于 一 切 众 生 中 色 相 第 一
wú néng jí zhě xī néng cuī pò zhū mó xié yè pǔ xiàn shí fāng yī qiè
无 能 及 者 ， 悉 能 摧 破 诸 魔 邪 业 ， 普 现 十 方 一 切
shì jiè xiū pú sà xíng wèi yù kāi wù yī qiè zhòng shēng yǐ shàn fāng
世 界 ； 修 菩 萨 行 ， 为 欲 开 悟 一 切 众 生 ， 以 善 方
biàn shuō zhū fó fǎ dé dà zhì huì yú zhū fó fǎ xīn wú mí huò zài
便 说 诸 佛 法 ； 得 大 智 慧 ， 于 诸 佛 法 心 无 迷 惑 ， 在
zài shēng chù ruò xíng ruò zhù cháng dé zhí yù bú huài juàn shǔ sān shì zhū
在 生 处 若 行 若 住 ， 常 得 值 遇 不 坏 眷 属 ； 三 世 诸

fó suǒshuōzhèng fǎ yǐ qīngjìngniàn xī néngshòu chí jìn wèi lái jié xiū
佛所说正法，以清净念悉能受持，尽未来劫修

pú sà xíng cháng bù xiū xī wú suǒ yī zhuó pǔ xián xíng yuàn zēng
菩萨行，常不休息，无所依著；普贤行愿增

zhǎng jù zú dé yī qiè zhì shī zuò fó shì chéng jiù pú sà zì zài shén
长具足，得一切智施作佛事，成就菩萨自在神

tōng 。”

ěr shí jīn gāng chuáng pú sà chéng fó shén lì pǔ guān shí
尔时，金刚幢菩萨承佛神力，普观十

fāng ér shuō sòng yán
方而说颂言：

pǔ yú shí fāng wú děng zūn wèi céng yī qǐ qīng màn xīn
普于十方无等尊，未曾一起轻慢心。

suí qí suǒ xiū gōng dé yè yì fù gōng jìng shēng zūn zhòng
随其所修功德业，亦复恭敬生尊重。

suǒ xiū yī qiè zhū gōng dé bú wèi zì jǐ jí tā rén
所修一切诸功德，不为自己及他人。

héng yǐ zuì shàng xìn jiě xīn lì yì zhòng shēng gù huí xiàng
恒以最上信解心，利益众生故回向。

wèi cháng zàn qǐ gāo màn xīn yì fù bù shēng xià liè yì
未尝暂起高慢心，亦复不生下劣意。

rú lái suǒ yǒu shēn děng yè bǐ xī qǐng wèn qín xiū xí
如来所有身等业，彼悉请问勤修习。

suǒ xiū zhǒng zhǒng zhū shàn gēn xī wèi lì yì zhū hán shí
所修种种诸善根，悉为利益诸含识。

ān zhù shēn xīn guǎng dà jiě huí xiàng rén zūn gōng dé wèi
安住深心广大解，回向人尊功德位。

shì jiān suǒ yǒu wú liàng bié zhǒng zhǒng shàn qiǎo qí tè shì
世间所有无量别，种种善巧奇特事。

cū xì guǎng dà jí shèn shēn mǐ bù xiū xíng jiē liǎo dá
粗细广大及甚深，靡不修行皆了达。

shì jiān suǒ yǒu zhǒng zhǒng shēn yǐ shēn píng děng rù qí zhōng
世间所有种种身，以身平等入其中。

yú cǐ xiū xíng dé liǎo wù huì mén chéng jiù wú tuì zhuǎn
于此修行得了悟，慧门成就无退转。

shì jiān guó tǔ wú liàng zhǒng wēi xì guǎng dà yǎng fù bié
世间国土无量种，微细广大仰覆别。

pú sà néng yǐ zhì huì mén
菩 萨 能 以 智 慧 门

zhòng shēng xīn xíng wú yǒu liàng
众 生 心 行 无 有 量

yǐ zhì huì mén xī kāi wù
以 智 慧 门 悉 开 悟

zhòng shēng zhū gēn jí yù yào
众 生 诸 根 及 欲 乐

yī qiè shèn shēn nán kě zhī
一 切 甚 深 难 可 知

zhòng shēng suǒ yǒu zhǒng zhǒng yè
众 生 所 有 种 种 业

pú sà shēn rù rú lái lì
菩 萨 深 入 如 来 力

bù kě sī yì wú liàng jié
不 可 思 议 无 量 劫

rú shì jiàn yǐ biàn shí fāng
如 是 见 已 遍 十 方

guò qù wèi lái jí xiàn zài
过 去 未 来 及 现 在

ér yì bù wéi píng děng lǐ
而 亦 不 违 平 等 理

shì jiān zhòng shēng xíng bù tóng
世 间 众 生 行 不 同

pú sà xī zhī chā bié xiàng
菩 萨 悉 知 差 别 相

shí fāng shì jiè yī qiè fó
十 方 世 界 一 切 佛

guǎng dà nán kě dé sī yì
广 大 难 可 得 思 议

yī qiè shì jiè dōu shuài zhōng
一 切 世 界 兜 率 中

gōng dé guǎng dà jìng wú děng
功 德 广 大 净 无 等

huò xiàn jiàng shén chǔ mǔ tāi
或 现 降 神 处 母 胎

chéng fó shuō fǎ shì miè dù
成 佛 说 法 示 灭 度

yī máo kǒng zhōng wú bú jiàn
一 毛 孔 中 无 不 见

néng lìng píng děng rù yī xīn
能 令 平 等 入 一 心

yú suǒ xiū xíng bú tuì zhuǎn
于 所 修 行 不 退 转

shàng zhōng xià pǐn gè bù tóng
上 中 下 品 各 不 同

suí qí běn xìng xī néng liǎo
随 其 本 性 悉 能 了

shàng zhōng xià pǐn gè chā bié
上 中 下 品 各 差 别

yǐ zhì huì mén pǔ míng jiàn
以 智 慧 门 普 明 见

néng lìng píng děng rù yī niàn
能 令 平 等 入 一 念

xiū xíng yī qiè qīng jìng yè
修 行 一 切 清 净 业

liǎo zhī qí xiàng gè bù tóng
了 知 其 相 各 不 同

shì zé dà xīn míng dá xíng
是 则 大 心 明 达 行

huò xiǎn huò yīn wú liàng zhǒng
或 显 或 隐 无 量 种

yì zhī qí xiàng jiē wú xiàng
亦 知 其 相 皆 无 相

suǒ xiàn zì zài shén tōng lì
所 现 自 在 神 通 力

pú sà xī néng fēn bié zhī
菩 萨 悉 能 分 别 知

zì rán jué wù rén shī zǐ
自 然 觉 悟 人 师 子

rú qí tǐ xiàng xī néng jiàn
如 其 体 相 悉 能 见

wú liàng zì zài dà shén biàn
无 量 自 在 大 神 变

pǔ biàn shì jiān wú zàn yǐ
普 遍 世 间 无 暂 已

rén zhōng shī zǐ chū shēng shí 人 中 师 子 初 生 时	yī qiè shèng zhì xī chéng fèng 一 切 胜 智 悉 承 奉
zhū tiān dì shì fàn wáng děng 诸 天 帝 释 梵 王 等	mǐ bù gōng jìng ér zhān shì 靡 不 恭 敬 而 瞻 侍
shí fāng yī qiè wú yǒu yú 十 方 一 切 无 有 余	wú liàng wú biān fǎ jiè zhōng 无 量 无 边 法 界 中
wú shǐ wú mò wú xiá ěr 无 始 无 末 无 遐 迩	shì xiàn rú lái zì zài lì 示 现 如 来 自 在 力
rén zhōng zūn dǎo xiàn shēng yǐ 人 中 尊 导 现 生 已	yóu xíng zhū fāng gè qī bù 游 行 诸 方 各 七 步
yù yǐ miào fǎ wù qún shēng 欲 以 妙 法 悟 群 生	shì gù rú lái pǔ guān chá 是 故 如 来 普 观 察
jiàn zhū zhòng shēng chén yù hǎi 见 诸 众 生 沈 欲 海	máng àn yú chī zhī suǒ fù 盲 暗 愚 痴 之 所 覆
rén zhōng zì zài xiàn wēi xiào 人 中 自 在 现 微 笑	niàn dāng jiù bǐ sān yǒu kǔ 念 当 救 彼 三 有 苦
dà shī zǐ hǒu chū miào yīn 大 师 子 吼 出 妙 音	wǒ wéi shì jiān dì yī zūn 我 为 世 间 第 一 尊
yīng rán míng jìng zhì huì dēng 应 然 明 净 智 慧 灯	miè bǐ shēng sǐ yú chī àn 灭 彼 生 死 愚 痴 闇
rén shī zǐ wáng chū shì shí 人 师 子 王 出 世 时	pǔ fàng wú liàng dà guāng míng 普 放 无 量 大 光 明
lìng zhū è dào jiē xiū xī 令 诸 恶 道 皆 休 息	yǒng miè shì jiān zhòng kǔ nàn 永 灭 世 间 众 苦 难
huò shí shì xiàn chǔ wáng gōng 或 时 示 现 处 王 宫	huò xiàn shě jiā xiū xué dào 或 现 舍 家 修 学 道
wèi yù ráo yì zhòng shēng gù 为 欲 饶 益 众 生 故	shì qí rú shì zì zài lì 示 其 如 是 自 在 力
rú lái shǐ zuò dào chǎng shí 如 来 始 坐 道 场 时	yī qiè dà dì jiē dòng yáo 一 切 大 地 皆 动 摇
shí fāng shì jiè xī méng guāng 十 方 世 界 悉 蒙 光	liù qù zhòng shēng xián lí kǔ 六 趣 众 生 咸 离 苦
zhèn dòng yī qiè mó gōng diàn 震 动 一 切 魔 宫 殿	kāi wù shí fāng zhòng shēng xīn 开 悟 十 方 众 生 心
xī céng shòu huà jí xiū xíng 昔 曾 受 化 及 修 行	jiē shǐ liǎo zhī zhēn shí yì 皆 使 了 知 真 实 义
shí fāng suǒ yǒu zhū guó tǔ 十 方 所 有 诸 国 土	xī rù máo kǒng wú yǒu yú 悉 入 毛 孔 无 有 余

yī qiè máo kǒng chà wú biān yú bǐ pǔ xiàn shén tōng lì
一切毛孔刹无边 于彼普现神通力
yī qiè zhū fó suǒ kāi yǎn wú liàng fāng biàn jiē suí wù
一切诸佛所开演 无量方便皆随悟
shè zhū rú lái suǒ bù shuō yì néng jiě liǎo qín xiū xí
设诸如来所不说 亦能解了勤修习
biàn mǎn sān qiān dà qiān jiè yī qiè mó jūn xìng dòu zhēng
遍满三千大千界 一切魔军兴斗诤
suǒ zuò wú liàng zhǒng zhǒng è wú ài zhì mén néng xī miè
所作无量种种恶 无碍智门能悉灭
rú lái huò zài zhū fó chà huò fù xiàn chǔ zhū tiān gōng
如来或在诸佛刹 或复现处诸天宫
huò zài fàn gōng ér xiàn shēn pú sà xī jiàn wú zhàng ài
或在梵宫而现身 菩萨悉见无障碍
fó xiàn wú liàng zhǒng zhǒng shēn zhuàn yú qīng jìng miào fǎ lún
佛现无量种种身 转于清净妙法轮
nǎi zhì sān shì yī qiè jié qiú qí biān jì bù kě dé
乃至三世一切劫 求其边际不可得
bǎo zuò gāo guǎng zuì wú děng biàn mǎn shí fāng wú liàng jiè
宝座高广最无等 遍满十方无量界
zhǒngzhǒngmiào xiàng ér zhuāng yán fó chǔ qí shàng nán sī yì
种种妙相而庄严 佛处其上难思议
zhū fó zǐ zhòng gòng wéi rào jìn yú fǎ jiè xī zhōu biàn
诸佛子众共围绕 尽于法界悉周遍
kāi shì pú tí wú liàng xíng yī qiè zuì shèng suǒ yóu dào
开示菩提无量行 一切最胜所由道
zhū fó suí yí suǒ zuò yè wú liàng wú biān děng fǎ jiè
诸佛随宜所作业 无量无边等法界
zhì zhě néng yǐ yī fāng biàn yī qiè liǎo zhī wú bú jìn
智者能以一方方便 一切了知无不尽
zhū fó zì zài shén tōng lì shì xiàn yī qiè zhǒngzhǒng shēn
诸佛自在神通力 示现一切种种身
huò xiàn zhū qù wú liàng shēng huò xiàn cǎi nǚ zhòng wéi rào
或现诸趣无量生 或现娑⁷女众围绕
huò yú wú liàng zhū shì jiè shì xiàn chū jiā chéng fó dào
或于无量诸世界 示现出家成佛道

⁷ 大正藏：采

nǎi zhì zuì hòu bō niè pán fēn bù qí shēn qǐ tǎ miào
乃至最后般涅槃 分布其身起塔庙
rú shì zhǒng zhǒng wú biān xíng dǎo shī yǎn shuō fó suǒ zhù
如是种种无边行 导师演说佛所住
shì zūn suǒ yǒu dà gōng dé shì yuàn xiū xíng xī lìng jìn
世尊所有大功德 誓愿修行悉令尽
yǐ bǐ shàn gēn huí xiàng shí zhù yú rú shì fāng biàn fǎ
以彼善根回向时 住于如是方便法
rú shì xiū xí pú tí xíng qí xīn bì jìng wú yàn dài
如是修习菩提行 其心毕竟无厌怠
rú lái suǒ yǒu dà shén tōng jí yǐ wú biān shèng gōng dé
如来所有大神通 及以无边胜功德
nǎi zhì shì jiān zhū zhì xíng yī qiè xī zhī wú bú jìn
乃至世间诸智行 一切悉知无不尽
rú shì yī qiè rén zhōng zhǔ suí qí suǒ yǒu zhū jìng jiè
如是一切人中主 随其所有诸境界
yú yī niàn zhōng jiē liǎo wù ér yì bù shě pú tí xíng
于一念中皆了悟 而亦不舍菩提行
zhū fó suǒ yǒu wēi xì xíng jí yī qiè chà zhǒng zhǒng fǎ
诸佛所有微细行 及一切刹种种法
yú bǐ xī néng suí shùn zhī jiū jìng huí xiàng dào bǐ àn
于彼悉能随顺知 究竟回向到彼岸
yǒu shù wú shù yī qiè jié pú sà liǎo zhī jí yī niàn
有数无数一切劫 菩萨了知即一念
yú cǐ shàn rù pú tí xíng cháng qín xiū xí bú tuì zhuǎn
于此善入菩提行 常勤修习不退转
shí fāng suǒ yǒu wú liàng chà huò yǒu zá rǎn huò qīng jìng
十方所有无量刹 或有杂染或清净
jí bǐ yī qiè zhū rú lái pú sà xī néng fēn bié zhī
及彼一切诸如来 菩萨悉能分别知
yú niàn niàn zhōng xī míng jiàn bù kě sī yì wú liàng jié
于念念中悉明见 不可思议无量劫
rú shì sān shì wú yǒu yú jù zú xiū zhì pú sà xíng
如是三世无有余 具足修治菩萨行
yú yī qiè xīn píng děng rù rù yī qiè fǎ yì píng děng
于一切心平等入 入一切法亦平等
jìn kōng fó chà sī yì rán bǐ zuì shèng xíng xī liǎo zhī
尽空佛刹斯亦然 彼最胜行悉了知

chū shēng zhòng shēng jí zhū fǎ	suǒ yǒu zhǒng zhǒng zhū zhì huì
出生众生及诸法	所有种种诸智慧
pú sà shén lì yì fù rán	rú shì yī qiè wú qióng jìn
菩萨神力亦复然	如是一切无穷尽
zhū wēi xì zhì gè chā bié	pú sà jìn shè wú yǒu yú
诸微细智各差别	菩萨尽摄无有余
tóng xiàng yì xiàng xī shàn zhī	rú shì xiū xíng guǎng dà xíng
同相异相悉善知	如是修行广大行
shí fāng wú liàng zhū fó chà	qí zhōngzhòngshēng gè wú liàng
十方无量诸佛刹	其中众生各无量
qù shēng zú lèi zhǒng zhǒng shū	zhù xíng lì yǐ xī néng zhī
趣生族类种种殊	住行力已悉能知
guò qù wèi lái xiàn zài shì	suǒ yǒu yī qiè zhū dǎo shī
过去未来现在世	所有一切诸导师
ruò rén zhī cǐ ér huí xiàng	zé yǔ bǐ fó xíng píng děng
若人知此而回向	则与彼佛行平等
ruò rén néng xiū cǐ huí xiàng	zé wèi xué fó suǒ xíng dào
若人能修此回向	则为学佛所行道
dāng dé yī qiè fó gōng dé	jí yǐ yī qiè fó zhì huì
当得一切佛功德	及以一切佛智慧
yī qiè shì jiān mò néng huài	yī qiè suǒ xué jiē chéng jiù
一切世间莫能坏	一切所学皆成就
cháng néng yì niàn yī qiè fó	cháng jiàn yī qiè shì jiān dēng
常能忆念一切佛	常见一切世间灯
pú sà shèng xíng bù kě liáng	zhū gōng dé fǎ yì rú shì
菩萨胜行不可量	诸功德法亦如是
yǐ zhù rú lái wú shàng xíng	xī zhī zhū fó zì zài lì
已住如来无上行	悉知诸佛自在力

大方广佛华严经卷第三十一

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sānmǎnduō mò tuónán ā bō là dì hē duōzhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎshān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎhòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

(一遍)

shuài tuó tiānshàng huì rì shūguāng shí huí xiàng yì guǎngxuān
率陀天上.慧日舒光.十回向义广宣

yáng kǔ hǎi zuò jīn liáng huà rì shūcháng huā yǔ sàntiānxiāng
扬.苦海作津梁.化日舒长.华雨散天香.

jǔ zì mǔzàn
举字母赞

(一遍)

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ
华严字母

(一遍)

南無華嚴海會佛菩薩 三稱

四生九有同登華藏玄門八難三塗共入毗盧性海

婆功德大法界沐恩波

四十二字妙陀羅字字包含義理多

時普願法界眾生入般若波羅蜜門

茶 ● 長澄重除穢 婢池陳獅沉憾儔茶

婆 ● 傍朋蓬蒲袍 牌毘頻槃 夆 蕙哀婆

施 ● 唐騰同徒陶 臺啼田檀 田 覃頭施

茶 — 婆 — 施

茶 — 梵韻滿娑

茶 — 唱 — 施

茶 — 婆 — 施

字

7. tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao
施 唐 騰 同 徒 陶 臺 啼 田 檀 田 覃 頭 施

chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 施 字 時 . 普 願 法 界 眾 生 . 入 般 若 波 羅 蜜

mén
門 .

8. ^{pao} 婆 傍 朋 蓬 蒲 袍 牌 毘 頻 槃 笄 笄 衰 婆

chàng ^{pao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 婆 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

9. ^{chao} 茶 長 澄 重 除 穉 媼 池 陳 獅 沉 憾

chouchao chàng ^{chao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
儔 茶 唱 茶 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若
bō luó mì mén
波 罗 蜜 门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō ^{tao} ^{pao}
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 拖 婆 .

^{chao} fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
茶 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sān shí èr 大方广佛华严经卷第三十二

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

shí huí xiàng pǐn dì èr shí wǔ zhī shí 十回向品第二十五之十

fó zǐ yún hé wéi pú sà mó hē sà děng fǎ jiè wú liàng huí
“佛子！云何为菩萨摩诃萨等法界无量回

xiàng
向？

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà yǐ lí gòuzēng ér xì qí dǐng
“佛子！此菩萨摩诃萨以离垢缙而系其顶，

zhù fǎ shī wèi guǎngxíng fǎ shī qǐ dà cí bēi ān lì zhòngshēng
住法师位，广行法施，起大慈悲安立众生，

yú pú tí xīn cháng xíng ráo yì wú yǒu xiū xī yǐ pú tí xīn zhǎng yǎng
于菩提心常行饶益无有休息；以菩提心长养

shàn gēn wèi zhū zhòngshēng zuò tiáo yù shī shì zhū zhòngshēng yī qiè zhì
善根，为诸众生作调御师，示诸众生一切智

dào wèi zhū zhòngshēng zuò fǎ zàng rì shàn gēng guāng míng pǔ zhào yī
道；为诸众生作法藏日，善根光明普照一

qiè yú zhū zhòngshēng qí xīn píng děng xiū zhū shàn xíng wú yǒu xiū xī
切；于诸众生其心平等，修诸善行无有休息；

xīn jìng wú rǎn zhì huì zì zài bù shě yī qiè shàn gēn dào yè zuò zhū
心净无染，智慧自在，不舍一切善根道业；作诸

zhòngshēng dà zhì shāng zhǔ pǔ lìng dé rù ān wěn zhèng dào wèi zhū
众生大智商主，普令得入安隐正道；为诸

zhòngshēng ér zuò dǎo shǒu lìng xiū yī qiè shàn gēn fǎ xíng wèi zhū zhòng
众生而作导首，令修一切善根法行；为诸众

shēng zuò bù kě huài jiān gù shàn yǒu lìng qí shàn gēn zēng zhǎng chéng
生作不可坏坚固善友，令其善根增长成

jiù
就。

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà yǐ fǎ shī wéi shǒu fā shēng
“佛子！此菩萨摩诃萨以法施为首，发生

yī qiè qīng jìng bái fǎ shè shòu qù xiàng yī qiè zhì xīn shū shèng yuàn lì
一切清净白法，摄受趣向一切智心，殊胜愿力

jiū jìng jiān gù chéng jiù zēng yì jù dà wēi dé yī shàn zhī shí
究竟坚固；成就增益，具大威德，依善知识，

xīn wú chǎn kuáng sī wéi guān chá yī qiè zhì mén wú biān jìng jiè yǐ
心无谄诳，思惟观察一切智门无边境界。以

cǐ shàn gēn rú shì huí xiàng yuàn dé xiū xí chéng jiù zēng zhǎng
此善根如是回向：‘愿得修习、成就、增长

guǎng dà wú ài yī qiè jìng jiè yuàn dé yú fó zhèng jiào zhī zhōng nǎi
广大无碍一切境界；愿得于佛正教之中，乃

zhì tīng wén yī jù yī jì shòu chí yǎn shuō yuàn dé yì niàn yǔ fǎ jiè
至听闻一句、一偈受持演说；愿得忆念与法界

děng wú liàng wú biān yī qiè shì jiè qù lái xiàn zài yī qiè zhū fó
等无量无边一切世界去、来、现在一切诸佛，

jì yì niàn yǐ xiū pú sà xíng yòu yuàn yǐ cǐ niàn fó shàn gēn wèi
既忆念已，修菩萨行。又愿以此念佛善根，为

yī zhòng shēng yú yī shì jiè jìn wèi lái jí xiū pú sà xíng rú yú yī shì
一众生于一世界尽未来劫修菩萨行；如于一世

jiè jìn fǎ jiè xū kōng jiè yī qiè shì jiè jiē yì rú shì rú wèi
界，尽法界、虚空界、一切世界皆亦如是；如为

yī zhòng shēng wèi yī qiè zhòng shēng yì fù rú shì yǐ shàn fāng biàn
一众生，为一切众生亦复如是。以善方便，

yī yī jiē wèi jìn wèi lái jí dà shì zhuāng yán zhōng wú lí fó shàn zhī
一一皆为尽未来劫大誓庄严，终无离佛善知

shí xiǎng cháng jiàn zhū fó xiàn zài qí qián wú yǒu yī fó chū xīng yú shì
识想，常见诸佛现在其前，无有一佛出兴于世

bù dé qīn jìn yī qiè zhū fó jí zhū pú sà suǒ zàn suǒ shuō qīng jìng fàn
不得亲近。一切诸佛及诸菩萨所赞所说清净梵

xíng shì yuàn xiū xíng xī lìng yuán mǎn suǒ wèi bú pò fàn xíng
行，誓愿修行，悉令圆满，所谓：不破梵行、

bù quē fàn xíng bù zá fàn xíng wú diǎn fàn xíng wú shī fàn xíng wú
不缺梵行、不杂梵行、无点梵行、无失梵行、无

néng bì fàn xíng fó suǒ zàn fàn xíng wú suǒ yī fàn xíng wú suǒ dé fàn
能蔽梵行、佛所赞梵行、无所依梵行、无所得梵

xíng zēng yì pú sà qīng jìng fàn xíng sān shì zhū fó suǒ xíng fàn xíng wú
行、增益菩萨清净梵行、三世诸佛所行梵行、无

ài fàn xíng wú zhuó fàn xíng wú zhēng fàn xíng wú miè fàn xíng ān
碍梵行、无著梵行、无诤梵行、无灭梵行、安

zhù fàn xíng wú bǐ fàn xíng wú dòng fàn xíng wú luàn fàn xíng wú huì
住梵行、无比梵行、无动梵行、无乱梵行、无恚
fàn xíng
梵行。’

fó zǐ pú sà mó hē sà rě néng wèi jǐ xiū xíng rú shì qīng
“佛子！菩萨摩诃萨若能为己修行如是清

jìng fàn xíng zé néng pǔ wèi yī qiè zhòng shēng lìng yī qiè zhòng shēng jiē
净梵行，则能普为一切众生，令一切众生皆

dé ān zhù lìng yī qiè zhòng shēng jiē dé kāi xiǎo lìng yī qiè zhòng shēng
得安住；令一切众生皆得开晓；令一切众生

jiē dé chéng jiù lìng yī qiè zhòng shēng jiē dé qīng jìng lìng yī qiè zhòng
皆得成就；令一切众生皆得清净；令一切众

shēng jiē dé wú gòu lìng yī qiè zhòng shēng jiē dé zhào míng lìng yī qiè
生皆得无垢；令一切众生皆得照明；令一切

zhòng shēng lí zhū chén rǎn lìng yī qiè zhòng shēng wú zhū zhàng yì lìng
众生离诸尘染；令一切众生无诸障翳；令

yī qiè zhòng shēng lí zhū rè nǎo lìng yī qiè zhòng shēng lí zhū chán fù
一切众生离诸热恼；令一切众生离诸缠缚；

lìng yī qiè zhòng shēng yǒng lí zhū è lìng yī qiè zhòng shēng wú zhū nǎo
令一切众生永离诸恶；令一切众生无诸恼

hài bì jìng qīng jìng hé yǐ gù pú sà mó hē sà zì yú fàn xíng bù
害，毕竟清净。何以故？菩萨摩诃萨自于梵行不

néng qīng jìng bù néng lìng tā ér dé qīng jìng zì yú fàn xíng ér yǒu tuì
能清净，不能令他而得清净；自于梵行而有退

zhuǎn bù néng lìng tā wú yǒu tuì zhuǎn zì yú fàn xíng ér yǒu shī huài
转，不能令他无有退转；自于梵行而有失坏，

bù néng lìng tā wú yǒu shī huài zì yú fàn xíng ér yǒu yuǎn lí bù néng
不能令他无有失坏；自于梵行而有远离，不能

lìng tā cháng bù yuǎn lí zì yú fàn xíng ér yǒu xiè dài bù néng lìng tā
令他常不远离；自于梵行而有懈怠，不能令他

bù shēng xiè dài zì yú fàn xíng bù shēng xìn jiě bù néng lìng tā xīn
不生懈怠；自于梵行不生信解，不能令他心

shēng xìn jiě zì yú fàn xíng ér bù ān zhù bù néng lìng tā ér dé ān
生信解；自于梵行而不安住，不能令他而得安

zhù zì yú fàn xíng ér bù zhèng rù bù néng lìng tā xīn dé zhèng rù
住；自于梵行而不证入，不能令他心得证入；

zì yú fàn xíng ér yǒu fàng shě bù néng lìng tā héng bú fàng shě zì yú
自于梵行而有放舍，不能令他恒不放舍；自于

fàn xíng ér yǒu sǎn dòng bù néng lìng tā xīn bú sǎn dòng hé yǐ gù
梵行而有散动，不能令他心不散动。何以故？

pú sà mó hē sà zhù wú dǎo xíng shuō wú dǎo fǎ suǒ yán chéng shí
菩萨摩诃萨住无倒行，说无倒法，所言诚实，

rú shuō xiū xíng jìng shēn kǒu yì lí zhū zá rǎn zhù wú ài xíng
如说修行，净身、口、意，离诸杂染，住无碍行，

miè yī qiè zhàng pú sà mó hē sà zì dé jìng xīn wèi tā yǎn shuō qīng
灭一切障。菩萨摩诃萨自得净心，为他演说清

jìng xīn fǎ zì xiū hé rěn yǐ zhū shàn gēn tiáo fú qí xīn lìng tā hé
净心法；自修和忍，以诸善根调伏其心，令他和

rěn yǐ zhū shàn gēn tiáo fú qí xīn zì lí yí huǐ yì lìng tā rén yǒng
忍，以诸善根调伏其心；自离疑悔，亦令他人永

lí yí huǐ zì dé jìng xìn yì lìng tā dé bú huài jìng xìn zì zhù zhèng
离疑悔；自得净信，亦令他得不坏净信；自住正

fǎ yì lìng zhòng shēng ān zhù zhèng fǎ
法，亦令众生安住正法。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ fǎ shī suǒ shēng shàn gēn
“佛子！菩萨摩诃萨复以法施所生善根

rú shì huí xiàng suǒ wèi yuàn wǒ huò dé yī qiè zhū fó wú jìn fǎ
如是回向，所谓：‘愿我获得一切诸佛无尽法

mén pǔ wèi zhòng shēng fēn bié jiě shuō jiē lìng huān xǐ xīn dé mǎn
门，普为众生分别解说，皆令欢喜，心得满

zú cuī miè yī qiè wài dào yì lùn yuàn wǒ néng wèi yī qiè zhòng shēng
足，摧灭一切外道异论。愿我能为一切众生

yǎn shuō sān shì zhū fó fǎ hǎi yú yī yī fǎ shēng qǐ yī yī fǎ yì
演说三世诸佛法海，于一一法生起、一一法义

lǐ yī yī fǎ míng yán yī yī fǎ ān lì yī yī fǎ jiě shuō yī
理、一一法名言、一一法安立、一一法解说、一

yī fǎ xiǎn shì yī yī fǎ mén hù yī yī fǎ wù rù yī yī fǎ guān
一法显示、一一法门户、一一法悟入、一一法观

chá yī yī fǎ fēn wèi xī dé wú biān wú jìn fǎ zàng huò wú suǒ wèi
察、一一法分位，悉得无边无尽法藏，获无所畏，

jù sì biàn cái guǎng wèi zhòng shēng fēn bié jiě shuō qióng wèi lái jì ér
具四辩才，广为众生分别解说，穷未来际而

wú yǒu jìn wèi yù lìng yī qiè zhòng shēng lì shèng zhì yuàn chū shēng wú
无有尽。为欲令一切众生立胜志愿，出生无

ài wú miù shī biàn wèi yù lìng yī qiè zhòng shēng jiē shēng huān xǐ
碍、无谬失辩；为欲令一切众生皆生欢喜，

wèi yù lìng yī qiè zhòngshēng chéng jiù yī qiè jìng fǎ guāng míng suí qí
为欲令一切众生成就一切净法光明，随其
lèi yīn yǎnshuō wú duàn wèi yù lìng yī qiè zhòngshēng shēn xìn huān xǐ
类音，演说无断：为欲令一切众生深信欢喜，
zhù yī qiè zhì biànliǎo zhū fǎ bǐ wú mí huò zuò shì niàn yán
住一切智，辨了诸法，俾⁸无迷惑，作是念言：
wǒ dāng pǔ yú yī qiè shì jiè wèi zhū zhòngshēng jīng qín xiū xí dé
我当普于一切世界，为诸众生精勤修习，得
biàn fǎ jiè wú liàng zì zài shēn dé biàn fǎ jiè wú liàng guǎng dà xīn
遍法界无量自在身，得遍法界无量广大心，
jù děng fǎ jiè wú liàng qīng jìng yīn shēng xiànděng fǎ jiè wú liàng zhòng
具等法界无量清净音声，现等法界无量众
huì dào chǎng xiū děng fǎ jiè wú liàng pú sà yè dé děng fǎ jiè wú
会道场，修等法界无量菩萨业，得等法界无
liàng pú sà zhù zhèngděng fǎ jiè wú liàng pú sà píngděng xué děng fǎ
量菩萨住，证等法界无量菩萨平等，学等法
jiè wú liàng pú sà fǎ zhù děng fǎ jiè wú liàng pú sà xíng rù děng fǎ
界无量菩萨法，住等法界无量菩萨行，入等法
jiè wú liàng pú sà huí xiàng shì wéi pú sà mó hē sà yǐ zhū shàn gēn
界无量菩萨回向。’是为菩萨摩诃萨以诸善根
ér wéi huí xiàng wèi lìng zhòngshēng xī dé chéng jiù yī qiè zhì gù
而为回向，为令众生悉得成就一切智故。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ shàn gēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨复以善根如是回向，
suǒ wèi wèi yù jiàn děng fǎ jiè wú liàng zhū fó tiáo fú děng fǎ jiè
所谓：‘为欲见等法界无量诸佛，调伏等法界
wú liàng zhòngshēng zhù chí děng fǎ jiè wú liàng fó chà zhèngděng fǎ
无量众生，住持等法界无量佛刹，证等法
jiè wú liàng pú sà zhì huòděng fǎ jiè wú liàng wú suǒ wèi chéngděng
界无量菩萨智，获等法界无量无所畏，成等
fǎ jiè wú liàng zhū pú sà tuó luó ní dé děng fǎ jiè wú liàng zhū pú sà
法界无量诸菩萨陀罗尼，得等法界无量诸菩萨
bù sī yì zhù jù děng fǎ jiè wú liàng gōng dé mǎnděng fǎ jiè wú
不思議住，具等法界无量功德，满等法界无
liàng lì yì zhòngshēng shàn gēn yòu yuàn yǐ cǐ shàn gēn gù lìng wǒ dé
量利益众生善根；又愿以此善根故，令我得

⁸ 大正藏：徧

fú dé píngděng zhì huì píngděng lì píngděng wú wèi píngděng
福德平等、智慧平等、力平等、无畏平等、
qīng jìng píngděng zì zài píngděng zhèng jué píngděng shuō fǎ píngděng
清净平等、自在平等、正觉平等、说法平等、
yì píngděng jué dìng píngděng yī qiè shéntōng píngděng rú shì děng
义平等、决定平等、一切神通平等，如是等
fǎ jiē xī yuán mǎn rú wǒ suǒ dé yuàn yī qiè zhòng shēng yì rú shì
法皆悉圆满。如我所得，愿一切众生亦如是
dé rú wǒ wú yì
得，如我无异。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ shàngēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨复以善根如是回向，
suǒ wèi rú fǎ jiè wú liàng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì suǒ
所谓：‘如法界无量，善根回向亦复如是，所
dé zhì huì zhōng wú yǒu liàng rú fǎ jiè wú biān shàngēn huí xiàng yì fù
得智慧终无有量；如法界无边，善根回向亦复
rú shì jiàn yī qiè fó wú yǒu qí biān rú fǎ jiè wú xiàn shàngēn
如是，见一切佛，无有其边；如法界无限，善根
huí xiàng yì fù rú shì yì zhū fó chà wú yǒu qí xiàn rú fǎ jiè wú jì
回向亦复如是，诣诸佛刹无有齐限；如法界无际，
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yú yī qiè shì jiè xiū pú sà xíng wú yǒu
善根回向亦复如是，于一切世界修菩萨行无有
yá jì rú fǎ jiè wú duàn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì zhù yī
涯际；如法界无断，善根回向亦复如是，住一
qiè zhì yǒng bú duàn jué rú fǎ jiè yī xìng shàngēn huí xiàng yì fù rú
切智永不断绝；如法界一性，善根回向亦复如
shì yǔ yī qiè zhòng shēng tóng yī zhì xìng rú fǎ jiè zì xìng qīng jìng
是，与一切众生同一智性；如法界自性清净，
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè zhòng shēng jiū jìng qīng jìng
善根回向亦复如是，令一切众生究竟清净；
rú fǎ jiè suí shùn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè zhòng
如法界随顺，善根回向亦复如是，令一切众
shēng xī jiē suí shùn pǔ xián xíng yuàn rú fǎ jiè zhuāng yán shàngēn huí
生悉皆随顺普贤行愿；如法界庄严，善根回
xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè zhòng shēng yǐ pǔ xián xíng ér wéi zhuāng
向亦复如是，令一切众生以普贤行而为庄
yán rú fǎ jiè bù kě shī huài shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng
严；如法界不可失坏，善根回向亦复如是，令

zhū pú sà yǒng bù shī huàizhū qīngjìng xíng
诸菩萨永不失坏诸清净行。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ cǐ shàngēn rú shì huí
“佛子！菩萨摩诃萨复以此善根如是回

xiàng suǒ wèi yuàn yǐ cǐ shàngēn chéng shì yī qiè zhū fó pú
向，所谓：‘愿以此善根，承事一切诸佛菩

sà jiē lìng huān xǐ yuàn yǐ cǐ shàngēn sù dé qù rù yī qiè zhì xìng
萨皆令欢喜；愿以此善根，速得趣入一切智性；

yuàn yǐ cǐ shàngēn biàn yī qiè chù xiū yī qiè zhì yuàn yǐ cǐ shàn
愿以此善根，遍一切处，修一切智；愿以此善

gēn lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé wǎng jìn yī qiè zhū fó yuàn yǐ cǐ
根，令一切众生常得往覲一切诸佛；愿以此

shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngchángjiàn zhū fó néngzuò fó shì yuàn
善根，令一切众生常见诸佛，能作佛事；愿

yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēnghéng dé jiàn fó bù yú fó shì
以此善根，令一切众生恒得见佛，不于佛事

shēngdài màn xīn yuàn yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé
生怠慢心；愿以此善根，令一切众生常得

jiàn fó xīn xǐ qīngjìng wú yǒu tuì zhuǎn yuàn yǐ cǐ shàngēn lìng
见佛，心喜清净，无有退转；愿以此善根，令

yī qiè zhòngshēngcháng dé jiàn fó xīn shàn jiě liǎo yuàn yǐ cǐ shàngēn
一切众生常得见佛，心善解了；愿以此善根，

lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé jiàn fó bù shēng zhí zhuó yuàn yǐ cǐ
令一切众生常得见佛，不生执著；愿以此

shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé jiàn fó liǎo dá wú ài yuàn
善根，令一切众生常得见佛，了达无碍；愿

yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé jiàn fó chéng pǔ xián
以此善根，令一切众生常得见佛，成普贤

xíng yuàn yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngchángjiàn zhū fó xiàn
行；愿以此善根，令一切众生常见诸佛，现

zài qí qián wú shí zàn shě yuàn yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēng
在其前，无时暂舍；愿以此善根，令一切众生

chángjiàn zhū fó chūshēng pú sà wú liàng zhū lì yuàn yǐ cǐ shàngēn
常见诸佛，出生菩萨无量诸力；愿以此善根，

lìng yī qiè zhòngshēngchángjiàn zhū fó yú yī qiè fǎ yǒng bú wàng
令一切众生常见诸佛，于一切法永不忘

shī
失。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yòu yǐ zhū shàngēn rú shì huì
“佛子！ 菩萨摩诃萨又以诸善根如是回

xiàng suǒ wèi rú fǎ jiè wú qǐ xìng huí xiàng rú fǎ jiè gēn běn
向， 所谓： ‘如法界无起性回向、 如法界根本
xìng huí xiàng rú fǎ jiè zì tǐ xìng huí xiàng rú fǎ jiè wú yī xìng huí
性回向、 如法界自体性回向、 如法界无依性回
xiàng rú fǎ jiè wú wàng shī xìng huí xiàng rú fǎ jiè kōng wú xìng huí
向、 如法界无忘失性回向、 如法界空无性回
xiàng rú fǎ jiè jì jìng xìng huí xiàng rú fǎ jiè wú chù suǒ xìng huí xiàng
向、 如法界寂静性回向、 如法界无处所性回向、
rú fǎ jiè wú qiān dòng xìng huí xiàng rú fǎ jiè wú chā bié xìng huí
如法界无迁动性回向、 如法界无差别性回
xiàng
向。 ’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ fǎ shī suǒ yǒu xuān shì
“佛子！ 菩萨摩诃萨复以法施所有宣示、

suǒ yǒu kāi wù jí yīn cǐ qǐ yī qiè shàngēn rú shì huí xiàng suǒ wèi
所有开悟及因此起一切善根如是回向， 所谓：

yuàn yī qiè zhòng shēng chéng pú sà fǎ shī cháng wéi zhū fó zhī suǒ
‘愿一切众生成菩萨法师， 常为诸佛之所
hù niàn yuàn yī qiè zhòng shēng zuò wú shàng fǎ shī fāng biàn ān lì yī
护念； 愿一切众生作无上法师， 方便安立一
qiè zhòng shēng yú yī qiè zhì yuàn yī qiè zhòng shēng zuò wú qū fǎ shī
切众生于一切智； 愿一切众生作无屈法师，
yī qiè wèn nán mò néng qióng jìn yuàn yī qiè zhòng shēng zuò wú ài fǎ
一切问难莫能穷尽； 愿一切众生作无碍法
shī dé yī qiè fǎ wú ài guāng míng yuàn yī qiè zhòng shēng zuò zhì zàng
师， 得一切法无碍光明； 愿一切众生作智藏
fǎ shī néng shàn qiǎo shuō yī qiè fó fǎ yuàn yī qiè zhòng shēng chéng
法师， 能善巧说一切佛法； 愿一切众生成
zhū rú lái zì zài fǎ shī shàn néng fēn bié rú lái zhì huì yuàn yī qiè
诸如来自在法师， 善能分别如来智慧； 愿一切
zhòng shēng zuò rú yǎn fǎ shī shuō rú shí fǎ bù yóu tā jiào yuàn
众生作如眼法师， 说如实法， 不由他教； 愿
yī qiè zhòng shēng zuò yì chí yī qiè fó fǎ fǎ shī rú lǐ yǎn shuō bù
一切众生作忆持一切佛法法师， 如理演说， 不
wéi jù yì yuàn yī qiè zhòng shēng zuò xiū xíng wú xiàng dào fǎ shī yǐ
违句义； 愿一切众生作修行无相道法师， 以

zhū miào xiàng ér zì zhuāng yán fàng wú liàng guāng shàn rù zhū fǎ
诸妙相而自庄严，放无量光，善入诸法；
yuàn yī qiè zhòng shēng zuò dà shēn fǎ shī qí shēn pǔ biàn yī qiè guó tǔ
愿一切众生作大身法师，其身普遍一切国土，
xīng dà fǎ yún yù zhū fó fǎ yuàn yī qiè zhòng shēng zuò hù fǎ zàng
兴大法云，雨诸佛法；愿一切众生作护法藏
fǎ shī jiàn wú shèng chuáng hù zhū fó fǎ lìng zhèng fǎ hǎi wú suǒ
法师，建无胜幢，护诸佛法，令正法海无所
quē jiǎn yuàn yī qiè zhòng shēng zuò yī qiè fǎ rì fǎ shī dé fó biàn
缺减；愿一切众生作一切法日法师，得佛辩
cái qiǎo shuō zhū fǎ yuàn yī qiè zhòng shēng zuò miào yīn fāng biàn fǎ shī
才，巧说诸法；愿一切众生作妙音方便法师，
shàn shuō wú biān fǎ jiè zhī zàng yuàn yī qiè zhòng shēng zuò dào fǎ bǐ
善说无边法界之藏；愿一切众生作到法彼
àn fǎ shī yǐ zhì shéntōng kāi zhèng fǎ zàng yuàn yī qiè zhòng shēng zuò
岸法师，以智神通开正法藏；愿一切众生作
ān zhù zhèng fǎ fǎ shī yǎn shuō rú lái jiū jìng zhì huì yuàn yī qiè
安住正法法师，演说如来究竟智慧；愿一切
zhòng shēng zuò liǎo dá zhū fǎ fǎ shī néng shuō wú liàng wú jìn gōng dé
众生作了达诸法法师，能说无量无尽功德；
yuàn yī qiè zhòng shēng zuò bù kuáng shì jiān fǎ shī néng yǐ fāng biàn lìng
愿一切众生作不诳世间法师，能以方便令
rù shí jì yuàn yī qiè zhòng shēng zuò pò zhū mó zhòng fǎ shī shàn néng
入实际；愿一切众生作破诸魔众法师，善能
jué zhī yī qiè mó yè yuàn yī qiè zhòng shēng zuò zhū fó suǒ shè shòu fǎ
觉知一切魔业；愿一切众生作诸佛所摄受法
shī lí wǒ wǒ suǒ shè shòu zhī xīn yuàn yī qiè zhòng shēng zuò ān
师，离我、我所摄受之心；愿一切众生作安
wēn yī qiè shì jiān fǎ shī chéng jiù pú sà shuō fǎ yuàn lì
隐一切世间法师，成就菩萨说法愿力。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ zhū shàn gēn rú shì huí
“佛子！菩萨摩诃萨复以诸善根如是回

xiàng suǒ wèi bù yǐ qǔ zhuó yè gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó bào
向，所谓：‘不以取著业故回向，不以取著报
gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó xīn gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó fǎ gù huí
故回向，不以取著心故回向，不以取著法故回
xiàng bù yǐ qǔ zhuó shì gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó yīn gù huí xiàng
向，不以取著事故回向，不以取著因故回向，

bù yǐ qǔ zhuó yǔ yán yīn shēng gù huíxiàng bù yǐ qǔ zhuómíng jù wén
不以取著语言音声故回向，不以取著名句文
shēn gù huíxiàng bù yǐ qǔ zhuó huíxiàng gù huíxiàng bù yǐ qǔ zhuó
身故回向，不以取著回向故回向，不以取著
lì yì zhòngshēng gù huíxiàng
利益众生故回向。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ shàngēn rú shì huíxiàng
“佛子！菩萨摩诃萨复以善根如是回向，
suǒ wèi bú wèi dānzhuó sè jìng jiè gù huíxiàng bú wèi dānzhuó shēng
所谓：‘不为耽著色境界故回向，不为耽著声、
xiāng wèi chù fǎ jìng jiè gù huíxiàng bú wèi qiú shēng tiān gù huí
香、味、触、法境界故回向，不为求生天故回
xiàng bú wèi qiú yù lè gù huíxiàng bú wèi zhuó yù jìng jiè gù huíxiàng
向，不为求欲乐故回向，不为著欲境界故回向，
bú wèi qiú juànshǔ gù huíxiàng bú wèi qiú zì zài gù huíxiàng bú wéi
不为求眷属故回向，不为求自在故回向，不为
qiú shēng sǐ lè gù huíxiàng bú wèi zhuó shēng sǐ gù huíxiàng bú wèi
求生死乐故回向，不为著生死故回向，不为
lè zhū yǒu gù huíxiàng bú wèi qiú hé hé lè gù huíxiàng bú wèi qiú
乐诸有故回向，不为求和合乐故回向，不为求
kě lè zhuó chù gù huíxiàng bú wèi huái dú hài xīn gù huíxiàng bú huài
可乐著处故回向，不为怀毒害心故回向，不坏
shàngēn gù huíxiàng bù yī sān jiè gù huíxiàng bù zhuó zhū chán jiě
善根故回向，不依三界故回向，不著诸禅解
tuō sān mèi gù huíxiàng bú zhù shēng wén pì zhī fó shèng gù huíxiàng
脱三昧故回向，不住声闻、辟支佛乘故回向。
dàn wèi jiào huà tiáo fú yī qiè zhòngshēng gù huíxiàng dàn wèi chéng mǎn
但为教化调伏一切众生故回向；但为成满
yī qiè zhì zhì gù huíxiàng dàn wèi dé wú ài zhì gù huíxiàng dàn wèi
一切智智故回向；但为得无碍智故回向；但为
dé wú zhàng ài qīng jìng shàngēn gù huíxiàng dàn wèi lìng yī qiè zhòng
得无障碍清净善根故回向；但为令一切众
shēng chāo chū shēng sǐ zhèng dà zhì huì gù huíxiàng dàn wèi lìng dà pú
生超出生死证大智慧故回向；但为令大菩
tí xīn rú jīn gāng bù kě huài gù huíxiàng dàn wèi chéng jiù jiū jìng bù
提心如金刚不可坏故回向；但为成就究竟不
sǐ fǎ gù huíxiàng dàn wèi yǐ wú liàng zhuāng yán zhuāng yán fó zhǒng xìng
死法故回向；但为以无量庄严庄严佛种性，

shì xiàn yī qiè zhì zì zài gù huí xiàng dàn wèi qiú pú sà yī qiè fǎ míng
示现一切智自在故回向；但为求菩萨一切法明
dà shéntōng zhì gù huí xiàng dàn wèi yú jìn fǎ jiè xū kōng jiè yī qiè
大神通智故回向；但为于尽法界、虚空界一切
fó chà xíng pǔ xián xíng yuán mǎn bú tuì pī jiān gù dà yuàn kǎi lìng
佛刹，行普贤行圆满不退，被坚固大愿铠，令
yī qiè zhòng shēng zhù pǔ xián dì gù huí xiàng dàn wèi jìn wèi lái jié dù
一切众生住普贤地故回向；但为尽未来劫度
tuō zhòng shēng cháng wú xiū xī shì xiàn yī qiè zhì dì wú ài guāng míng
脱众生常无休息，示现一切智地无碍光明
héng bú duàn gù huí xiàng
恒不断故回向。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ bǐ shàngēn huí xiàng shí yǐ
“佛子！菩萨摩诃萨以彼善根回向时，以
rú shì xīn huí xiàng suǒ wèi yǐ běn xìng píng děng xīn huí xiàng yǐ
如是心回向，所谓：‘以本性平等心回向，以
fǎ xìng píng děng xīn huí xiàng yǐ yī qiè zhòng shēng wú liàng píng děng xīn
法性平等心回向，以一切众生无量平等心
huí xiàng yǐ wú zhēng píng děng xīn huí xiàng yǐ zì xìng wú suǒ qǐ píng
回向，以无诤平等心回向，以自性无所起平
děng xīn huí xiàng yǐ zhī zhū fǎ wú luàn xīn huí xiàng yǐ rù sān shì píng
等心回向，以知诸法无乱心回向，以入三世平
děng xīn huí xiàng yǐ chū shēng sān shì zhū fó zhǒng xìng xīn huí xiàng yǐ
等心回向，以出生三世诸佛种性心回向，以
dé bú tuì shī shéntōng xīn huí xiàng yǐ shēng chéng yī qiè zhì xíng xīn huí
得不退失神通心回向，以生成一切智行心回
xiàng yòu wèi lìng yī qiè zhòng shēng yǒng lí yī qiè dì yù gù huí xiàng
向。又为令一切众生永离一切地狱故回向；
wèi lìng yī qiè zhòng shēng bú rù chù shēng qù gù huí xiàng wèi lìng yī qiè
为令一切众生不入畜生趣故回向；为令一切
zhòng shēng bù wǎng yán luó wáng chù gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòng
众生不往阎罗王处故回向；为令一切众
shēng chú miè yī qiè zhàng dào fǎ gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòng shēng
生除灭一切障道法故回向；为令一切众生
mǎn zú yī qiè shàngēn gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòng shēng néng yīng
满足一切善根故回向；为令一切众生能应
shí zhuàn fǎ lún lìng yī qiè huān xǐ gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòng
时转法轮，令一切欢喜故回向；为令一切众

shēng rù shí lì lún gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng mǎn zú pú
生入十力轮故回向；为令一切众生满足菩
sà wú biān qīng jìng fǎ yuàn gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng suí
萨无边清净法愿故回向；为令一切众生随
shùn yī qiè shàn zhī shí jiào pú tí xīn qì dé mǎn zú gù huíxiàng wèi
顺一切善知识教，菩提心器得满足故回向；为
lìng yī qiè zhòngshēng shòu chí xiū xíng shēn fú fǎ dé yī qiè fó zhì
令一切众生受持修行甚深佛法，得一切佛智
guāng míng gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng xiū zhū pú sà wú zhàng
光明故回向；为令一切众生修诸菩萨无障
ài xíng cháng xiàn qián gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng cháng jiàn zhū
碍行常现前故回向；为令一切众生常见诸
fó xiàn qí qián gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng qīng jìng fǎ guāng
佛现其前故回向；为令一切众生清净法光
míng cháng xiàn qián gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng wú wèi dà pú
明常现前故回向；为令一切众生无畏大菩
tí xīn cháng xiàn qián gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng pú sà bù
提心常现前故回向；为令一切众生菩萨不
sī yì zhì cháng xiàn qián gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ jiù
思议智常现前故回向；为令一切众生普救
hù zhòngshēng lìng qīng jìng dà bēi xīn cháng xiàn qián gù huíxiàng wèi lìng
护众生，令清净大悲心常现前故回向；为令
yī qiè zhòngshēng yǐ bù kě shuō bù kě shuō shèng miào zhuāng yán jù
一切众生以不可说不可说胜妙庄严具
zhuāng yán yī qiè zhū fó chà gù huíxiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng cuī
庄严一切诸佛刹故回向；为令一切众生摧
miè yī qiè zhòng mó dòu zhēng luó wǎng yè gù huíxiàng wèi lìng yī qiè
灭一切众魔斗争罗网业故回向；为令一切
zhòngshēng yú yī qiè fó chà jiē wú suǒ yī xiū pú sà xíng gù huíxiàng
众生于一切佛刹皆无所依修菩萨行故回向；
wèi lìng yī qiè zhòngshēng fā yī qiè zhǒng zhì xīn rù yī qiè fó fǎ
为令一切众生发一切种智心，入一切佛法
guǎng dà mén gù huíxiàng
广大门故回向。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yòu yǐ cǐ shàngēn zhèng niàn qīng
“佛子！菩萨摩诃萨又以此善根，正念清

jìng huíxiàng zhì huì jué dìng huíxiàng jìn zhī yī qiè fó fǎ fāng biàn huí
净回向；智慧决定回向；尽知一切佛法方便回

xiàng wèichéng jiù wúliàng wú ài zhì gù huíxiàng wèi yù mǎn zú qīng
向；为成就无量无碍智故回向；为欲⁹满足清
jìng shūshèng xīn gù huíxiàng wèi yī qiè zhòngshēngzhù dà cí gù huí
净殊胜心故回向；为一切众生住大慈故回
xiàng wèi yī qiè zhòngshēngzhù dà bēi gù huíxiàng wèi yī qiè zhòng
向；为一切众生住大悲故回向；为一切众
shēngzhù dà xǐ gù huíxiàng wèi yī qiè zhòngshēngzhù dà shě gù huí
生住大喜故回向；为一切众生住大舍故回
xiàng wèiyǒng lí èr zhuózhùshèngshàngēn gù huíxiàng wèi sī wéiguān
向；为永离二著住胜善根故回向；为思惟观
chá fēn bié yǎnshuō yī qiè yuán qǐ fǎ gù huíxiàng wèi lì dà yǒngměng
察分别演说一切缘起法故回向；为立大勇猛
chuáng xīn gù huíxiàng wèi lì wú néngshèng chuángzàng gù huíxiàng
幢心故回向；为立无能胜幢藏故回向；
wèi pò zhū mózhòng gù huíxiàng wèi dé yī qiè fǎ qīngjìng wú ài xīn gù
为破诸魔众故回向；为得一切法清净无碍心故
huíxiàng wèi xiū yī qiè pú sà xíng bú tuì zhuǎn gù huíxiàng wèi dé yào
回向；为修一切菩萨行不退转故回向；为得乐
qiú dì yī shèng fǎ xīn gù huíxiàng wèi dé yào qiú zhū gōng dé fǎ zì
求第一胜法心故回向；为得乐求诸功德法自
zài qīngjìng yī qiè zhì zhì xīn gù huíxiàng wèimǎn yī qiè yuàn chú yī
在清净一切智智心故回向；为满一切愿，除一
qiè zhēng dé fó zì zài wú ài qīngjìng fǎ wèi yī qiè zhòngshēngzhuàn
切诤，得佛自在无碍清净法，为一切众生转
bú tuì fǎ lún gù huíxiàng wèi dé rú lái zuì shàngshūshèng fǎ zhì huì
不退法轮故回向；为得如来最上殊胜法智慧
rì bǎiqiānguāngmíng zhī suǒzhuāngyán pǔ zhào yī qiè fǎ jiè zhòng
日，百千光明之所庄严，普照一切法界众
shēng gù huíxiàng wèi yù tiáo fú yī qiè zhòngshēng suí qí suǒ yào
生故回向；为欲调伏一切众生，随其所乐
cháng lìng mǎn zú bù shěběnyuàn jìn wèi lái jì tīngwénzhèng fǎ
常令满足，不舍本愿，尽未来际，听闻正法，
xiū xí dà xíng dé jìng zhì huì lí gòu guāng míng duàn chú yī qiè jiāo màn
修习大行，得净智慧离垢光明，断除一切傲慢，
xiāo miè yī qiè fán nǎo liè ài yù wǎng pò yú chī àn jù zú wú
消灭一切烦恼，裂爱欲网，破愚痴闇，具足无

⁹ 大正藏：...碍智故回向；欲...

gòu wú zhàng ài fǎ gù huíxiàng wèi yī qièzhòngshēng yú ā sēng qī
垢无障碍法故回向；为一切众生，于阿僧祇
jié cháng qín xiū xí yī qiè zhì xíng wú yǒu tuì zhuǎn yī yī lìng dé wú
劫常勤修习一切智行无有退转，一一令得无
ài miào huì shì xiànzhū fó zì zài shéntōng wú yǒu xiū xī gù huí
碍妙慧，示现诸佛自在神通无有休息故回
xiàng
向。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ zhūshàngēn rú shì huíxiàng
“佛子！菩萨摩诃萨以诸善根如是回向

shí bù yīngtānzhuósānyǒu wǔ yù jìng jiè hé yǐ gù pú sà mó
时，不应贪著三有、五欲境界。何以故？菩萨摩
hē sà yīng yǐ wú tānshàngēn huíxiàng yīng yǐ wú chēnshàngēn huíxiàng
诃萨应以无贪善根回向，应以无瞋善根回向，
yīng yǐ wú chīshàngēn huíxiàng yīng yǐ bú hài shàngēn huíxiàng yīng yǐ
应以无痴善根回向，应以不害善根回向，应以
lí mànshàngēn huíxiàng yīng yǐ bù chǎnshàngēn huíxiàng yīng yǐ zhì
离慢善根回向，应以不谄善根回向，应以质
zhí shàngēn huíxiàng yīng yǐ jīng qín shàngēn huíxiàng yīng yǐ xiū xí shàn
直善根回向，应以精勤善根回向，应以修习善
gēn huíxiàng fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huíxiàng shí dé jìng xìn
根回向。佛子！菩萨摩诃萨如是回向时得净信
xīn yú pú sà xíng huān xǐ rěn shòu xiū xí qīngjìng dà pú sà dào
心，于菩萨行欢喜忍受，修习清净大菩萨道；
jù fó zhǒngxìng dé fó zhì huì shě yī qiè è lí zhòngmó yè
具佛种性，得佛智慧；舍一切恶，离众魔业；
qīn jìn shànyǒu chéng jǐ dà yuàn qǐngzhūzhòngshēng shè dà shī
亲近善友，成己大愿；请诸众生，设大施
huì
会。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ cǐ fǎ shī suǒshēngshàn
“佛子！菩萨摩诃萨复以此法施所生善

gēn rú shì huíxiàng suǒwèi lìng yī qièzhòngshēng dé jìng miào
根如是回向，所谓：‘令一切众生，得净妙
yīn dé róuruǎn yīn dé tiān gǔ yīn dé wú liàng wú shù bù sī yì yīn
音，得柔软音，得天鼓音，得无量无数不思議音，
dé kě ài lè yīn dé qīngjìng yīn dé zhōubiàn yī qiè fó chà yīn dé
得可爱乐音，得清净音，得周遍一切佛刹音，得

bǎi qiān nà yóu tā bù kě shuō gōng dé zhuāng yán yīn dé gāo yuǎn yīn
百千那由他不可说功德庄严音，得高远音，
dé guǎng dà yīn dé miè yī qiè sǎn luàn yīn dé chōng mǎn fǎ jiè yīn
得广大音，得灭一切散乱音，得充满法界音，
dé shè qǔ yī qiè zhòng shēng yǔ yán yīn dé yī qiè zhòng shēng wú biān
得摄取一切众生语言音；得一切众生无边
yīn shēng zhì dé yī qiè qīng jìng yǔ yán yīn shēng zhì dé wú liàng yǔ yán
音声智，得一切清净语言音声智，得无量语言
yīn shēng zhì dé zuì zì zài yīn rù yī qiè yīn shēng zhì dé yī qiè qīng
音声智，得最自在音入一切音声智；得一切清
jìng zhuāng yán yīn dé yī qiè shì jiān wú yàn zú yīn dé jiū jìng bú xì
净庄严音，得一切世间无厌足音，得究竟不系
shǔ yī qiè shì jiān yīn dé huān xǐ yīn dé fó qīng jìng yǔ yán yīn dé
属一切世间音，得欢喜音，得佛清净语言音，得
shuō yī qiè fó fǎ yuǎn lí chī yì míng chēng pǔ wén yīn dé lìng yī qiè
说一切佛法远离痴翳名称普闻音，得令一切
zhòng shēng dé yī qiè fǎ tuó luó ní zhuāng yán yīn dé shuō yī qiè wú
众生得一切法陀罗尼庄严音，得说一切无
liàng zhǒng fǎ yīn dé pǔ zhì fǎ jiè wú liàng zhòng huì dào chǎng yīn dé
量种法音，得普至法界无量众会道场音，得
pǔ shè chí bù kě sī yì fǎ jīn gāng jù yīn dé kāi shì yī qiè fǎ yīn
普摄持不可思议法金刚句音，得开示一切法音，
dé néng shuō bù kě shuō zì jù chā bié zhì zàng yīn dé yǎn shuō yī qiè
得能说不可说字句差别智藏音，得演说一切
fǎ wú suǒ zhuó bú duàn yīn dé yī qiè fǎ guāng míng zhào yào yīn dé
法无所著不断音，得一切法光明照耀音，得
néng lìng yī qiè shì jiān qīng jìng jiū jìng zhì yú yī qiè zhì yīn dé pǔ shè
能令一切世间清净究竟至于一切智音，得普摄
yī qiè fǎ jù yì yīn dé shén lì hù chí zì zài wú ài yīn dé dào yī
一切法句义音，得神力护持自在无碍音，得到一
qiè shì jiān bǐ àn zhì yīn yòu yǐ cǐ shàn gēn lìng yī qiè zhòng shēng
切世间彼岸智音。又以此善根，令一切众生，
dé bú xià liè yīn dé wú bù wèi yīn dé wú rǎn zhuó yīn dé yī qiè
得不下劣音，得无怖畏音，得无染著音，得一切
zhòng huì dào chǎng huān xǐ yīn dé suí shùn měi miào yīn dé shàn shuō
众会道场欢喜音，得随顺美妙音，得善说
yī qiè fó fǎ yīn dé duàn yī qiè zhòng shēng yí niàn jiē lìng jué wù yīn
一切佛法音，得断一切众生疑念皆令觉悟音，

dé jù zú biàn cái yīn dé pǔ jué wù yī qiè zhòngshēngcháng yè shuì
得具足辩才音，得普觉悟一切众生长夜睡
mián yīn
眠音。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ zhūshàngēn rú shì huí
“佛子！菩萨摩诃萨复以诸善根如是回

xiàng suǒ wèi yuàn yī qiè zhòngshēng dé lí zhòngguò è qīngjìng fǎ
向，所谓：‘愿一切众生得离众过恶清净法

shēn yuàn yī qiè zhòngshēng dé lí zhòngguò è jìng miào gōng dé yuàn
身，愿一切众生得离众过恶净妙功德，愿

yī qiè zhòngshēng dé lí zhòngguò è qīngjìng miào xiàng yuàn yī qiè
一切众生得离众过恶清净妙相，愿一切

zhòngshēng dé lí zhòngguò è qīngjìng yè guǒ yuàn yī qiè zhòngshēng
众生得离众过恶清净业果，愿一切众生

dé lí zhòngguò è qīngjìng yī qiè zhì xīn yuàn yī qiè zhòngshēng dé lí
得离众过恶清净一切智心，愿一切众生得离

zhòngguò è wú liàng qīngjìng pú tí xīn yuàn yī qiè zhòngshēng dé lí
众过恶无量清净菩提心，愿一切众生得离

zhòngguò è liǎo zhī zhūgēn qīngjìng fāngbiàn yuàn yī qiè zhòngshēng dé
众过恶了知诸根清净方便，愿一切众生得

lí zhòngguò è qīngjìng xìn jiě yuàn yī qiè zhòngshēng dé lí zhòngguò
离众过恶清净信解，愿一切众生得离众过

è qīngjìng qín xiū wú ài xíngyuàn yuàn yī qiè zhòngshēng dé lí zhòng
恶清净勤修无碍行愿，愿一切众生得离众

guò è qīngjìng zhèngniàn zhì huì biàn cái
过恶清净正念、智慧辩才。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ zhūshàngēn wèi yī qiè
“佛子！菩萨摩诃萨复以诸善根，为一切

zhòngshēng rú shì huí xiàng yuàn dé zhǒngzhǒng qīngjìng miào shēn suǒ
众生如是回向：‘愿得种种清净妙身，所

wèi guāngmíngshēn lí zhuóshēn wú rǎnshēn qīngjìngshēn jí
谓：光明身、离浊身、无染身、清净身、极

qīngjìngshēn lí chénshēn jí lí chénshēn lí gòushēn kě ài
清净身、离尘身、极离尘身、离垢身、可爱

lè shēn wú zhàng ài shēn yú yī qiè shì jiè xiànzhū yè xiàng yú yī
乐身、无障碍身。于一切世界现诸业像，于一

qiè shì jiān xiànyánshuōxiàng yú yī qiè gōngdiàn xiàn ān lì xiàng rú jìng
切世间现言说像，于一切宫殿现安立像。如净

míng jìng zhǒngzhǒng sè xiàng zì rán xiǎn xiàn shì zhū zhòng shēng dà pú
明镜，种种色像自然显现，示诸众生大菩
tí xíng shì zhū zhòng shēng shēn miào fǎ shì zhū zhòng shēng zhǒng
提行，示诸众生甚深妙法，示诸众生种
zhǒng gōng dé shì zhū zhòng shēng xiū xíng zhī dào shì zhū zhòng shēng
种功德，示诸众生修行之道，示诸众生
chéng jiù zhī xíng shì zhū zhòng shēng pú sà xíng yuàn shì zhū zhòng shēng
成就之行，示诸众生菩萨行愿，示诸众生
yú yī shì jiè yī qiè shì jiè fó xīng yú shì shì zhū zhòng shēng yī qiè
于一世界、一切世界佛兴于世，示诸众生一切
zhū fó shéntōng biànhuà shì zhū zhòng shēng yī qiè pú sà bù kě sī yì
诸佛神通变化，示诸众生一切菩萨不可思议
jiě tuō wēi lì shì zhū zhòng shēng chéng mǎn pǔ xián pú sà xíng yuàn yī
解脱威力，示诸众生生成满普贤菩萨行愿一
qiè zhì xìng pú sà mó hē sà yǐ rú shì děng wēi miào jìng shēn fāng
切智性。’ 菩萨摩诃萨以如是等微妙净身，方
biàn shè qǔ yī qiè zhòng shēng xī lìng chéng jiù qīng jìng gōng dé yī qiè
便摄取一切众生，悉令成就清净功德一切
zhì shēn
智身。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ fǎ shī suǒ shēng shàngēn
“佛子！菩萨摩诃萨复以法施所生善根

rú shì huí xiàng yuàn shēn suí zhù yī qiè shì jiè xiū pú sà xíng zhòng
如是回向：‘愿身随住一切世界修菩萨行，众
shēng jiàn zhě jīe xī bù xū fā pú tí xīn yǒng wú tuì zhuǎn shùn zhēn
生见者皆悉不虚，发菩提心永无退转，顺真
shí yì bù kě qīng dòng yú yī qiè shì jiè jìn wèi lái jié zhù pú sà
实义不可倾动；于一切世界，尽未来劫，住菩萨
dào ér wú pí yàn dà bēi jūn pǔ liàng tóng fǎ jiè zhī zhòng shēng gēn
道而无疲厌；大悲均普，量同法界；知众生根
yìng shí shuō fǎ cháng bù xiū xī yú shàn zhī shí xīn cháng zhèng niàn
应时说法，常不休息；于善知识，心常正念，
nǎi zhì bù shě yī chà nà qǐng yī qiè zhū fó cháng xiàn zài qián xīn
乃至不舍一刹那顷；一切诸佛常现在前，心
cháng zhèng niàn wèi céng zàn xiè xiū zhū shàngēn wú yǒu xū wěi zhì zhū
常正念未曾暂懈，修诸善根无有虚伪；置诸
zhòng shēng yú yī qiè zhì lìng bú tuì zhuǎn jù zú yī qiè fó fǎ guāng
众生于一切智，令不退转；具足一切佛法光

míng chí dà fǎ yún shòu dà fǎ yǔ xiū pú sà xíng rù yī qiè zhòng
明，持大法云，受大法雨，修菩萨行；入一切众
shēng rù yī qiè fó chà rù yī qiè zhū fǎ rù yī qiè sān shì rù
生，入一切佛刹，入一切诸法，入一切三世，入
yī qiè zhòngshēng yè bào zhì rù yī qiè pú sà shànqiǎofāngbiàn zhì
一切众生业报智，入一切菩萨善巧方便智，
rù yī qiè pú sà chūshēng zhì rù yī qiè pú sà qīngjìng jìng jiè zhì
入一切菩萨出生智，入一切菩萨清净境界智，
rù yī qiè fó zì zài shéntōng rù yī qiè wú biān fǎ jiè yú cǐ ān zhù
入一切佛自在神通，入一切无边法界，于此安住，
xiū pú sà xíng
修菩萨行。’

大方广佛华严经卷第三十二

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sānmǎnduō mò tuónán ā bō là dì hē duōzhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎshān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎhòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

(一遍)

shuài tuó tiānshàng huì rì shūguāng shí huí xiàng yì guǎngxuān
率陀天上.慧日舒光.十回向义广宣

yáng kǔ hǎi zuò jīn liáng huà rì shūcháng huā yǔ sàntiānxiāng
扬.苦海作津梁.化日舒长.华雨散天香.

jǔ zì mǔzàn
举字母赞

(一遍)

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

沙 霜生春疎稍 嶶 詩申山深衫 搜沙

嘑 忘 馮 無聲 微文 櫛 艾 玢 霏 嘑

哆 鐺 燈 冬 都 凋 儻 堤 顛 殫 顛 擔 亘 哆

時普願法界眾生入般若波羅蜜門

四十二字妙陀羅字字包含義理多

婆功德大法界沐恩波

四生九有同登華藏玄門八難三塗共入毗盧性海

南無華嚴海會佛菩薩 三稱

10. shao shang sheng shong shu shao shai shi shin shan shin shan 沙 霜 生 春 疎 稍 嶶 詩 申 山 深 衫

shoushao chànghao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě 搜沙 唱沙字时. 普愿法界众生. 入般若

bō luó mì mén 波罗蜜门.

11. ^{mao} 嚩 忘 憊 馮 無 聲 惛 微 文 櫛 芟 玟

moumao chàng^{mao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō
嚩 唱 嚩 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波

luó mì mén
罗 蜜 门 .

12. ^{dao} 哆 鎗 燈 冬 都 凋 憊 堤 顛 殫 顛 擔 佷

dao chàng^{dao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó
哆 唱 哆 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗

mì mén
蜜 门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō shao
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 沙 .

^{mao} 嚩 . ^{dao} 哆 . fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
嚩 . 哆 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪